

02
B-51

Biblio Polis

BIBLIO POLIS

Buletin de specialitate
al Bibliotecii Municipale
„B.P.Hasdeu”
Vol.3 (2002) Nr.3

Director:

Lidia Kulikovski

Colegiul de redacție:

Mariana Harjevschi, Tatiana Coșeri, Ludmila Pânzaru, Elena Vulpe, Larisa Câșlaru, Alexandru-Horațiu Frișcu, Genoveva Scobioală, Tatiana Ischimji, Vlad Pohilă, acad. Mihai Cimpoi, dr. hab. Ion Dron

La apariția acestui număr și-au dat concursul:

Tatiana Coșeri, Elena Grăjdeanu, Vlad Pohilă, Valeriu Rusnac, Genoveva Scobioală

CUPRINS / СОДЕРЖАНИЕ / CONTENTS

EDITORIAL / ПЕРЕДОВАЯ СТАТЬЯ / EDITORIAL

Lidia Kulikovski.

Argument aniversar3

Лидия Куликовски. Слово об юбилее

Lidia Kulikovski. Anniversary argument

FELICITĂRI / ПОЗДРАВЛЕНИЯ / CONGRATULATIONS

Ianoș Țurcanu.

Intrați într-o bibliotecă5

Янош Цуркану. Посетите библиотеку

Ianoș Țurcanu. Welcome in a library

Biblioteca Națională pentru Copii

„I.Creangă”. Au adunat ani peste un

secol5

Детская Национальная библиотека

„И.Крянгэ”

National Children Library Gathered

years though centuries

Biblioteca Științifică Centrală a

Academiei de Științe a Moldovei6

Центральная Научная Библиотека

Академии Наук Молдовы

Scientific Central Library of the Academy

of Sciences from Moldova

Biblioteca orașenească „P.Ștefănuță”,

Ialoveni6

Городская библиотека им. П. Ште-

фэнукэ, Яловень

City Library „P.Ștefănuță”, Ialoveni

Biblioteca școlară,
Costuleni, Ungheni6

Школьная библиотека,

Костулень, Унгень

School Library, Costuleni, Ungheni

Ion Dron, Dragoș Vicol6

Ион Дрон, Драгош Вико

Ion Dron, Dragoș Vicol

REALIZĂRI / ДОСТИЖЕНИЯ / ACHIEVEMENTS

Biblioteca Municipală „Bogdan

Petriceicu Hasdeu” în 20017

Муниципальная Библиотека им.

Богдана Петричейку Хашдэу в 2001

году

„Bogdan Petriceicu Hasdeu” Municipal

Library in 2001

IMPRESII. APRECIERI / ВПЕЧАТЛЕНИЯ. МНЕНИЯ / IMPRESSIONS. ESTIMATIONS

Ion Șpac. O instituție modernă:

Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu”31

Ион Шпак. Современное учреждение:

Муниципальная Библиотека

им. Б. П. Хашдэу

Ion Șpac. A modern Library: „B. P.

Hasdeu” Municipal Library

Eliza Botezatu.

Casa lumilor de taină34

Элиза Ботезату. Дом под тайн...

Eliza Botezatu. House of private worlds

...

Campusul competențelor

Dumitru Ioanide. Biblioteca Municipală – templu al spiritualității și civilizației37
Думитру Иоаниде. Муниципальная Библиотека – храм духовности и цивилизации
Dumitru Ioanide. Municipal library – temple of spirituality and civilization

Ihıl Şraibman. Biblioteca „I. Mangher” din Chişinău38
Ихил Шрайман. Библиотека им. И. Мангера
Ihıl Şraibman. „I. Mangher” Library from Chişinău

Babencu Veronica. Lăcaş al spiritualității luminat de Eminescu39
Бабенку Вероника. Храм духовности освещенный Эминеску.
Babencu Veronica. House of spirituality lighted by Eminescu

ESEU / ЭССЕ / ESSAY

Alexandru Cosmescu.
 Nemuirea Bibliotecii41
Александру Космеску.
 Бессмертие Библиотеки
Alexandru Cosmescu.
 Library's Immortality

COPIII ŞI CARTEA / ДЕТИ И КНИГА / CHILDREN AND THE BOOK

Dumitrița Parfentie. Dacă ar fi tăcere, cum ar fi...?43
Думитрица Парфентие. Как бы жилось в безмолвном мире...?
Dumitrița Parfentie. If it were a silence, how it would be...?

Marius Malanețchi. Casa cu suflet de lumină – Biblioteca43
Мариус Маланецки. Библиотека – дом полный света
Marius Malanețchi. The house with a lighted soul – the Library

Victoria Parfentie. Un întreg divin al cuvântului43
Виктория Парфентие. Чудо слова
Victoria Parfentie. A full divine of the word

DIALOG / ДИАЛОГ / DIALOG

Svetlana Andrițchi, Mariana Bumbu, Olesea Ioncu. „Am optat pentru BM „B.P.Hasdeu” deoarece...”44
Светлана Андрички, Мариана Бумбу, Олеся Ионку. „Я выбрала Муниципальную Библиотеку им. Б. П. Хаждэу потому что...”
Svetlana Andrițchi, Mariana Bumbu, Olesea Ioncu. „I've opted in favour „B.P.Hasdeu” Municipal Library because ...”

SINTEZE / СТАТЬИ / SYNTHESIS

Natalia Cheradi. O bibliotecă de succes: abordarea activității Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în viziunea de marketing47
Наталья Керади. Деятельность Муниципальной Библиотеки им. Б. П. Хаждэу с точки зрения маркетинга
Natalia Cheradi. A Success Library: Marketing Strategies at the Municipal Library „B.P.Hasdeu”

Ion Şrac. Aportul bibliografic al Bibliotecii Municipale (BM) „B.P.Hasdeu”49
Ион Шрак. Библиографический вклад Муниципальной Библиотеки им. Б. П. Хаждэу
Ion Şrac. Bibliographic Input at the B.P.Hasdeu” Municipal Library

VOX POPULI / ГЛАС НАРОДА / VOX POPULI

Cum văd bibliotecile noastre...52
 Каким видят наши библиотеки...
 How our libraries look to the...

DIVERTIS-CLUB / КЛУБ РАЗВЛЕЧЕНИЙ/ DIVERTIS-CLUB54

PENTRU AGENDA DVS. / В ВАШУ ЗАПИСНУЮ КНИЖКУ / NOTICE BOARD55

Argument aniversar

LIDIA KULIKOVSKI
Director general

„...cultura e un universal, o continuă
racordare cu trecutul și o punere de pre-
mise pentru viitor, nu o clipă zbârcită”

G. Călinescu

Când cumpănim viitorul, mai ales viitorul unei biblioteci, timpul, este altfel măsurat.

Viitorul, acest generator de nesiguranță, îl putem înfrâna, controla prin transformarea lui într-o varietate specială a trecutului – într-o carte de istorie a trecutului, într-o bibliografie retrospectivă, într-o activitate de celebrare a trecutului, de vreme ce întrebarea „încotro mergem?” se referă aproape întotdeauna și la „unde ne aflăm”, care de fapt se referă la „de unde venim”.

O aniversare trebuie să răspundă la toate aceste întrebări.

BM mai mult de un an își pune aceste întrebări, încearcă să răspundă la ele. Toate acestea au generat toată forțată legată de această aniversare.

De fapt, aceste trei întrebări au determinat direcțiile de activitate ale ultimilor ani și ale manifestărilor legate de festivitatea aniversării.

Conducerea BM și angajații ei au hotărât să demonstreze opiniei publice trecutul, prezentul și viitorul instituției materializate în activități, cercetări, proiecte, strategii, care au fost prezentate pe parcursul anilor 2001, 2002 la diferite posturi de radio și TV, în diferite publicații periodice, bibliografii curente și retrospective, culegeri, cercetări

Demersul BM a fost bazat pe ipoteza potrivit căreia biblioteca poate obține o edificare durabilă, eficientă doar în condițiile dimensionării ei polivalente în conformitate cu cerințele societății informaționale, conceptelor despre comunitate și societatea civilă, în care biblioteca constituie o piesă importantă a democrației, iar activitatea ei o tentativă de conciliere a libertății individuale și a necesității de cooperare a indivizilor din cadrul comunității.

Conștiința discursului formativ al BM depinde decisiv de contextul social chișinăuian în care și pentru care activează. Prin activitățile, serviciile, progra-

mele derulate, BM își caută rolul în plămuirea câmpului de atitudini, orientări sociale ale chișinăuienilor – adulți și copii. Dar schimbări în aceste câmpuri, sau reprezentări se declanșează numai dacă persoana dispune de un respectiv suport informațional. Biblioteca, oferindu-i acest suport informațional, asigură un intens circuit bipolar – „cunoaștere” – „comportament”, circuit ce poate fi, în caz de necesitate, și sursă de soluționare a divergențelor de natură umană (foarte frecventă), și material de construcție pentru o eventuală atitudine interpersonală, ori intergrupală, și o undă de răspândire a diferitelor tipuri de informații, modele educaționale. Sondajele efectuate demonstrează că 45% din utilizatorii noștri aparțin categoriei sociale medii și 50% submedii. Aceste date au servit drept argument pentru orientarea discursului nostru social spre incluziune, spre grupuri de orice vârstă, sexe, orientare, religie, handicap...

BM este un spațiu public comunitar pentru că ea cuprinde prin activitățile sale cel mai larg spectru social - cetățenii în totalitatea lor.

Ne-am convins că biblioteca noastră este foarte respectată și foarte bine utilizată – 54,6% (datele de la 01.09.02) din populația Chișinăului sunt utilizatorii bibliotecii. Auditul social efectuat ne demonstrează că și alți indicatori de performanță – cărți împrumutate, vizite sunt la nivel european. La nivel european este și timpul mediu de funcționare pe săptămână care a crescut de la 48,5 la 69 ore.

BM s-a dovedit o structură relativ constantă de modele, roluri și relații sociale, de mijloace de acțiune persoanelor menită să satisfacă necesitățile sociale fundamentale ale chișinăuianului - dreptul la informație, cultură, comunicare, opinii, receere.

Nu s-a rătat în hățișurile tranziției interminabile și ale birocrăției. Multiplele sincope cauzate de dese scurtcircuitări

ale biblioteconomiei basarabene, dar și societății, au călit-o, au determinat-o să găsească idei constructive, soluții și opinii competente, situate deasupra spectrului politic atât de simțit și influent și raportate la profesionalism și la rigorile unui spațiu public *lato sensu*.

Crizele de fapt (frecvente și de lungă durată pe la noi) provocau BM să-și redimensioneze scara de valori, să-și revizuiască orientările, prioritățile și aceasta implica căutări, răspunsuri, incertitudini, acțiuni, înnoiri, proiecte. Aceste stări au devenit până la urmă preocupări permanente ale echipei Hasdeu, care au creat o echipă managerială competentă și performantă. Componenta personalului care trudește la BM dezvăluie nivelul profesional înalt. Din 449 de bibliotecari încadrați în stucturile BM – 365 au studii superioare de specialitate, 3 din ei sunt lectori la USM, facultatea de Biblioteconomie și Științe ale Comunicării, 8 formatori de nivel național, 3 doctoranzi, 2 masteranzi, mulți cu diferite stagii în străinătate.

Această echipă și-a complicat viața și așa complicată acceptând mijloacele electronice ca pe o unealtă indispensabilă activității lor, ca pe o soluție tehnică a problemelor. Soluția tehnică nu e, firește, decât parțială, pentru că problema nu e tehnică, ea e socială și umană – generată de inteligența umană. Fiind o „echipă inteligentă – echipa Hasdeu” (aceasta este una din valorile BM) și-au făcut calculatorul prieten, ajutor, mijloc de comunicare, înregistrare, diseminare, mediu, (în care a fost plâzmit viitorul BM), care a influențat viziunea lor și a BM.

Dominată de ideea unei biblioteci virtuale, echipa Hasdeu și-a redefinit misiunea și a acceptat o nouă filosofie cu un set de valori, care implică participarea utilizatorilor în actul decizional și caracterizează activitatea actuală a BM, determină prioritățile de moment și de viitor.

Managementul BM, ghidat de valoarea „Câștigăm în prezent – construim pentru viitor”, răspunde la prima și a doua întrebare „unde ne aflăm” și „încotro mergem”.

Or?, nu putem edifica prezentul și construi viitorul fără a cunoaște trecutul, trecutul instituției noastre, care este parte componentă al țesutului istoriei Chișinăului.

La o aniversare se trezesc spirite nebănuite, mai ales când este vorba de

memoria unei biblioteci care încearcă să se regăsească pe sine și să-și lumineze trecutul și valorile sale. În acest proces de luminare a trecutului s-au implicat și si-au dedicat activitatea, cercetările de fapt, bibliografii Centrului de Informare „Chișinău” și ai serviciului „Studii și Cercetări”. Cercetările efectuate în ultimii ani sunt o întoarcere retrospectivă care răspunde la ultima întrebare „de unde venim”. Proces greu, foarte greu de realizat la o distanță de 125 de ani.

Cercetarea a fost adesea scurtcircuitată de lipsa multor segmente cronologice din istoria bibliotecii noastre, din istoria municipiului, dar s-a conturat în cartea „Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” Etape, contexte, conexiuni și incursiuni istorice”, care nu este altceva decât o dezamorsare a viitorului, o confruntare cu timpul prin deschiderea trecutului instituției noastre.

Altă lucrare „Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu” – 125 de ani. Bibliografie” este o memorie a bibliotecii noastre, o memorie a timpului bibliotecii noastre, care înregistrează multe evenimente petrecute în timp la bibliotecă, mai multe pulsații ale „scurgerii” de timp. Bibliografia reprezintă timpul oprit al bibliotecii noastre realizat printr-un act al lui *acum*, al *clipei prezente*, care rămâne pentru *mâine*.

Istoria este sinonimă cu timpul, cu etapele parcurse de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, cu bățăliile sale pentru supraviețuire, cu faptele celor ce au lucrat în diferite etape și au trudit la edificarea BM.

Dacă istoria este sinonimă cu timpul *faptele* lor se măsoară după felul cum au știut ei să folosească valoarea inegalabilă și neînlocuibilă a timpului înspre binele și progresul bibliotecii și sunt învățăminte pentru noi, cei care ducem pe umerii noștri timpul prezent al Bibliotecii noastre.

Astăzi, în contextul schimbărilor tehnologice, sociale, politice rapide și profunde din societate, în pragul aniversării a 125-a a BM este mai important decât oricând ca întreaga conduită a lucrătorilor să reflecte nevoile și credințele bibliotecii noastre. Cred în succesul BM, în rolul ei informațional, educațional, recreativ indispensabil pentru comunitatea chișinăuieană și știu că în același timp acest rol obligă la un constant efort de articulare la dimensiunile și cerințele unor randamente valorice.

FELICITĂRI

Intrați într-o bibliotecă...

„Să-ți placă să citești, scria Montesequieu, înseamnă să dai ceasurile de plicti-seală, de care nu poți scăpa în viață, pe ceasuri de încântare”. Iar **Cartea ceasurilor de încântare** o poți găsi doar în Bibliotecă.

Pot împărtăși cu foarte mare plăcere că mi-am petrecut copilăria și adolescența mai mult prin biblioteci. Cărțile îmi erau un combustibil al speranței, doza mea zilnică de optimism, încurajarea de care avem nevoie pentru a-mi urma visurile, erau ca niște interludii care au produs schimbări grandioase în soarta mea. Cu ajutorul cărților, nu mai eram doar un copilăș ce alerga desculț prin băltoacele peleniene, ci asediam castele străvechi, călătoream pe corăbii cu pânze sfâșiate alături de Columb, căutam comorile ascunse atât pe abil de Stevenson pe o insulă misterioasă, îi veneam în ajutor lui Mowgli prin junglele de nepătruns din Indusian. De acea vreme se leagă și înfiriparea primelor iubiri, acea stare miraculoasă când aproape toate fețele îți par frumoase...

Am înșirat aceste rânduri pentru a mă apropia pas cu pas, cu mari emoții de obiectivul propriu-zis: Biblioteca „B.P. Hasdeu” și aniversarea ei – 125 ani de la deschidere. Despre această bibliotecă pot să scriu doar așa cum scrii despre oameni dragi, cum scrii despre o biserică sau un vers închinat limbii române.

La început, devenind cel care patronează bibliotecile municipale, mă simțeam ca un om care s-a apucat de o treabă la care nu pricepe, era ca și cum trebuia să mă produc ca balerin sau să redactez filozofia lui Cimpoi. Să nu mă fac de rușine mi-au ajutat tot cărțile Bibliotecii „B.P. Hasdeu”. Astăzi în materie de marketing, organizare, informare, automatizare și analiză pot concura (uneori!) chiar și cu Doamna Directora Lidia Kulikovski – un om potrivit, la locul potrivit și timpul potrivit.

Sunt convins că imaginea Chișinăului depinde foarte mult de patrimoniul științific, cultural și istoric al Bibliotecii „B.P. Hasdeu”, de capacitatea, inteligența, profesionalismul și puterea de implicare a bibliotecarilor.

La sfatul lui Hellen Keller care a spus: „*Dacă ceea ce vedeți în față nu e bine, încercați să priviți în sus. Întotdeauna e bine*”, eu aș adăuga „...sau intrați într-o bibliotecă. E și mai bine!”

La acest moment aniversar sunt alături de Dvs. și vă doresc împlinirea obiectivelor propuse. Felicitări!

Ianoș Țurcanu,

Departamentul Cultură,
Primăria Municipiului Chișinău

Au adunat ani peste un secol...

Istoria, cea a unei biblioteci inclusiv, nu e o simplă reflecție asupra timpului scurs, ci un dialog permanent între trecut, prezent și viitor. Ea se măsoară în ani adunați pe răbojul timpului, dar și în împliniri, evenimente și fapte trăite.

Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” se numără printre puținele, sau chiar foarte puținele instituții bibliotecare din republică, care au adunat ani peste un secol. Cei 125 de ani împliniți sunt dovadă a rezistenței și muncii asidue întru „ridicarea prin carte a neamului”, semnifică consecvența și perseverența în căutarea identității sale, în determinarea rolului și locului său în comunitate.

Pe parcursul acestor ani biblioteca s-a afirmat ca un centru informațional și de agrement important, angajat plener în viața culturală, științifică și spirituală a capitalei. Ea ocupă un loc aparte în sistemul național de biblioteci, impunându-se prin calitatea și diversitatea serviciilor oferite, prin sistemul managerial performant, prin implicarea în cele mai diverse proiecte de dezvoltare și cooperare națională și internațională. Este meritul neobositului lider Lidia Kulikovski și al colectivului, împreună cu care sunt un spirit, un crez, o voință.

La această frumoasă aniversare urăm colegilor de la Biblioteca „B. P. Hasdeu” împliniri cât mai multe, creativitate inepuizabilă, continuitate în timp și spațiu, ani mulți de viață și prosperare.

Colectivul Bibliotecii Naționale
pentru Copii „Ion Creangă”

Stimați colegi,

La acest moment aniversar venim cu felicitări cordiale și cele mai alese gânduri.

Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu”, una din cele mai vechi biblioteci din republică, este percepută drept un prestigios centru al culturii și spiritualității.

Apreciem înalt multipla și fructuoasă activitate a bibliotecii în lansarea multor proiecte și idei valoroase, realizarea cu succes a cărora v-a adus un bun renume și v-a plasat pe bună dreptate printre instituțiile de frunte în domeniu.

Cu prilejul frumosului jubileu adresăm întreg colectivului urări de sănătate, ascensiune permanentă, mulți ani și toți prosperi.

*Biblioteca Științifică Centrală
a Academiei de științe a Moldovei*

Doamnelor și domnilor, dragi colegi!

Aniversarea celei mai vechi instituții a cărții din municipiul Chișinău și anume a Bibliotecii Municipale „B.P.Hasdeu” ne oferă nouă, colaboratorilor de la biblioteca publică orășenească „P.Ștefănuță” prilejul de a vă adresa sincere felicitări și succese remarcabile în activitatea Dumneavoastră plină de har și spiritualitate.

De-a lungul anilor omagiata de azi a reușit să se afirme prin activitatea sa, revendicându-și un loc important între instituțiile de informare și documentare, fiind la moment cea mai bine dotată și mai prestigioasă bibliotecă publică în teritoriu.

Adresăm cele mai sincere cuvinte de admirație și laudă personalului bibliotecii pentru devotament, competență, dăruire de sine.

Fiți permanent acel templu al cărții, acel nucleu de înalt profesionalism.

Noi realizări și prosperitate pentru Biblioteca pe care o slujiți cu devotament.

*Biblioteca orășenească
„P.Ștefănuță”, Ialoveni*

Toate florile lumii în calea Dumneavoastră.

*Biblioteca școlară,
Costuleni, Ungheni*

Motto: "Numai bibliotecile sunt memoria singură și durabilă a omenirii, ai cărei membri au, fiecare în parte, numai o memorie foarte mărginită și nedesăvârșită"

(A.Schopenhauer Par., 2, 254)

Dragile noastre animatoare ale frumosului estetic și livresc !

În acest miez de toamnă, când grijile predilecte ale țaranului țin de lucrările câmpului, iar ale oamenilor de cultură – de cercetarea pertinentă în arhive, anale și mai ales biblioteci, venim către domniile voastre cu cele mai alese flori ale recunoștinței, prilejuite de un frumos și memorabil jubileu.

Cărțile unei biblioteci, reprezintă oștenii binelui din Cetatea științei, literaturii și artelor frumoase. Grijă pentru focul sacru din această „fortăreață” echivalează cu menținerea vie și trează a conștiinței naționale aici și acum.

Înconjurată de înțelepciunea cărților, doar domniile voastre știu să descătușeze sufletele celor împătimiti de căutări înfrigorate, desprinse din filele vechi ale cronicilor, letopisețelor, uricelor.

Atingerea acestor „odoare” vă înnobilează, conferindu-vă o condiție superioară: cea de vestale ale altarului purificator de tot ce este minciună, neadevăr științific și antinațional.

Suntem ferm convinși că și de acum înainte inimile înflăcărâte ale doamnelor bibliotecare de la Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu” vor rămâne deschise, sensibile și atrăgătoare în fața elementelor neperisabile ale autohtonismului nostru.

Fiecare jalon referențial, punctat de această prestigioasă instituție ne convinge că vom putea traversa timpurile vi-trege, în aparență deloc favorabile deschiderii permanente a cărților.

Sufletele voastre frumoase știu, cu siguranță, cum să apropie fiecare cititor de dezlegarea marelui taine, pre nume Cartea!

Fie ca, la acest popas aniversar, casele și familiile Dvs. să fie ocrotite de lumina sacră a Bunului Dumnezeu, îndemnându-vă să curățați fântânile innămolite și izvoarele abandonate ale istovitoarelor, dar nobilelor activități biblioteconomice.

Într-un ceas bun!

*Ion Dron, dr. habilitat în filologie
Dragoș Vicol, dr. în filologie*

BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „BOGDAN PETRICEICU HASDEU” în 2001

MISIUNE

Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” oferă tuturor, fără restricții, acces liber la informație, idei, lecturi, încurajează și susține libertatea de a cunoaște, libertatea de expresie, asigură și dezvoltă pe bază interactivă servicii bibliotecare necesare rezidenților municipiului Chișinău, orientate spre incluziunea socială, concilierea populației multiculturale, îmbunătățirea vieții lor.

VALORI

Asigurăm Echitatea socială: accesul tuturor la informație; tratarea egală a utilizatorilor: copii/adulți, români/minorități etnice, bogați/săraci, femei/bărbați

Utilizatorii sunt judecătorii noștri: considerăm dorințele utilizatorilor - ocazii favorabile pentru biblioteca noastră; furnizăm, oferim, livrăm exact ceea ce doresc utilizatorii noștri; ascultăm sugestiile utilizatorilor; câștigăm loialitatea utilizatorilor; măsurăm succesul în raport cu așteptările utilizatorilor; respectăm principiile confidențialității

Promovăm Diversitatea: pluralism cultural, pluralism politic; informare, studiu, cercetare, recreare; utilizatori fără limite de vârstă, sex, abilități intelectuale, handicap, etnie

Acceptăm Obiective îndărznețe: stabilirea unor obiective care par greu de realizat; angajarea în realizarea rezultatelor de succes; asumarea responsabilității obținerii unor performanțe remarcabile; orientarea energiei fiecărui spre dezvoltarea bibliotecii

Suntem o echipă inteligentă - Echipa „Hasdeu”: ne ajutăm și ne provocăm între noi pentru a învăța și a ne perfecționa; acționăm manifestându-ne încrederea; respectul și cinstea față de ceilalți și susținem standardele înalte ale eticii; acționăm rapid pentru îmbunătățirea serviciilor, programelor, activităților; salutăm schimbările

Câștigăm în prezent - construim pentru viitor: creăm o bibliotecă performantă; construim o bibliotecă care să răspundă nevoilor prezente ale utilizatorilor și care să fie capabilă să răspundă și mâine; analizăm schimbările imediate care au loc în comunitate, pentru a pune la punct idei și structuri care să permită bibliotecii să răspundă eficient acestor schimbări; pregătim biblioteca sa-ți continue linia ascendentă dincolo de orizontul de timp care poate fi previzionat în prezent.

Apreciem: creativitatea, competența; curajul; integritatea bibliotecarilor noștri

*Biblioteca Municipală - pe harta municipiului***36 filiale, din ele:**

pentru copii – 10
 pentru minoritățile
 naționale – 5
 filiala de Arte
 Biblioteca Publică de Drept

Servicii

- * Săli de lectură –
2062 locuri
- * Împrumut la domiciliu
- * Servicii pentru persoane
dezavantajate
- * Informații factologice
- * Cercetări bibliografice la
teme solicitate
- * Informații comunitare
- * Acces la INTERNET
- * Baze de date
- * Activități culturale

Colecții – 1 104 478 vol.

Buget anual – 5 mln. lei

Personal – 439

Împrumut total – 7 267 772

Vizite total – 2 829 165

Utilizatori înscrși – 359 098

Utilizatori activi – 276 907

Mun. Chișinău – 770,0 mii
 Fără suburbii – 662,0 mii
 - inclusiv sectoarele:

Centru – 110,2 mii
 Botanica – 191,3 mii
 Râșcani – 151,4 mii
 Buiucani – 126,2 mii
 Ciocana – 82,9 mii

Sectorul Centru

Ovidius
BP de Drept
A. Donici
Costiujeni

utilizatori înscrși ca % din po-
 pulație – 20,1
 împrumut – 438945
 vizite – 115903

Sectorul Râșcani

B-ca de Arte
I. Mangher
Târgu Mureș
H. Batev
M. Ciakir
Cricova
Gh. Madan
M. Costin
Al. Cosmescu
Studentilor (c)
Socoleni (c)

utilizatori înscrși ca % din po-
 pulație – 56,6
 împrumut – 1736929
 vizite – 521449

Sectorul Botanica

M. Lomonosov
V. Alecsandri
Centrul „M. Eminescu”
Decebal
Codru
Codru (c)
Traian (c)
Titulescu (c)

Utilizatori înscrși ca % din po-
 pulație – 25,2
 împrumut – 990924
 vizite – 327697

Sectorul Buiucani

B. P. Hasdeu
O. Ghibu
Târgoviște
Alba Iulia
Maramureș
L. Ukrainka
Cornului
Bielinski (c)

utilizatori înscrși ca % din po-
 pulație – 89,2
 împrumut – 2412278
 vizite – 1154706

Sectorul Ciocana

Transilvania
A. Russo
M. Drăgan (c)
Vadul lui Vodă
Vadul lui Vodă (c)

utilizatori înscrși ca % din po-
 pulație – 49,5
 împrumut – 848202
 vizite – 372847

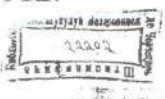
Handwritten text in Cyrillic script, likely a library inventory or administrative document. Includes a circular stamp of the "Biblioteca Municipală" and a handwritten number '7' in the top right corner.

Handwritten notes and numbers: 13/2, 174, 175, and a signature.

ЮБИЛЕЙНЫЙ СБОРНИКЪ

ГОРОДА КИШИНЕВА.

1812—1912.

Ч. I.

Въ 1876 году городское управление прекратило выдачу субсидии библиотеке, и она вскоре и при том окончательно закрылась. Въ этомъ же году городское управление напало Эполоты объ открытии своей городской общественной библиотеки. Губернскимъ по городскимъ деламъ присутствиемъ отклонено это ходатайство, впродъ до выясненія Министерствомъ Внутреннихъ Дѣлъ, какъ поступить съ закрывшейся публичной библиотекой. Это рѣшеніе городское управление обжаловало въ Правительствующій Сенатъ, который сѣдлывая постановленіемъ губернскаго по городскимъ деламъ присутствія, такъ какъ по несомнѣнному положенію городскому управленію предоставлено было право удерживать на городскіе средства библиотеку. Что же касается имущества, управленіемъ библиотеки, оставшагося безъ специальныхъ средствъ, то Министерство рѣшило передать его городской общественной библиотеке.

Въ 1877 году послѣдній библиотекарь Кишиневской публичной библиотеки Журавская (Бывшая Беляра) съала городу княжескіи инвентарь, состоящій изъ 211 ящика папъ, 35 изъ коихъ разнородныя «журналы, газеты и еженедѣльные» журналы въ 3794 томахъ, 1772 названія русскихъ книгъ въ 3268 т., 260 наз. франц. кн. въ 782 т. и 102 ящика книгъ въ 209 т., всего 8073 тома въ большинствѣ разнородныхъ сочиненій.

Изъ оцѣнки 45 лѣтней дѣятельности Кишиневской публичной библиотеки видно, что дѣло, энергично начатое, организационно достаточно материально обеспеченное, въ теченіе 45 лѣтъ слабо прогрессировало, а иногда почти замирало. Организационно это можно объяснить тѣмъ, что истинное населеніе того времени мало было подготовлено для такого образовательнаго учрежденія какъ библиотека. Безъ этого вѣрно, что первые годы библиотеку посѣщали только первые особы элиты общества и чиновники. Первые преподаватели брали книги на домъ, а вторые въ свои служебные часы, когда была открыта библиотека, не могли ею пользоваться. Между прочимъ, нельзя не упомянуть, что въ началѣ постановка дѣла была правильна именно въ виду интереса кишиневцевъ кнашенію, поэтому приобретались книги на русскія, польскія, французскія, итальянскія и другія языки, принималось во вниманіе степеніи культуры населенія, для чего подбирались, по возможности, литературы доступная предмету чтенія, следы книгъ, предло-

Director general Lidia Kulikovski

Biblioteca „B.P.Hasdeu” pe parcursul anului 2001, a trecut majoritatea obstacolelor, a obținut realizări notabile, a elaborat strategii moderne, s-a impus ca forță novatoare în comunitate, ca Centru de Excelență pentru bibliotecile publice din republică, exemplul de extensie și diversificare a serviciilor, de facilitare a accesului liber la informație, de încurajare a libertății de expresie, de promovare a diversității culturale.

Am reușit să atragem un număr record (în ultimii 10 ani) de cetățeni, utilizatori ai serviciilor noastre ajungând la 46,6% din totalul populației municipiului Chișinău. Am depășit cifra de 9000 de persoane care au intrat zilnic în filialele noastre, am reușit să creștem la 2.829.165 cifra de vizite (cu 336.563 mai mult decât în anul precedent). Numărul documentelor împrumutate a crescut de la 6.446.378 la 7.267.772: cu 821.394 mai mult.

BM se situează deasupra bibliotecilor județene, naționale, universitare la toți indicatorii la care ne referim.

Managerul tranziției este mai mult un gestionar al crizei decât o persoană aptă să rezolve criza

Împrumutul Bibliotecii Municipale constituie 34% din împrumutul total pe republică, 27% din utilizatorii care citesc în republică, 32% din vizitele înregistrate la nivel național. Indicele de lectură constituie 26 vizavi de 16,3 în republică, indicele de frecvență 10 vizavi de 6,7, circulația colecției 6,5 vizavi de 1,2.

Dacă ne referim la încărcătura care-i revine unui bibliotecar ne ridicăm și mai sus – împrumutul per bibliotecar la BM constituie 20.676 ex. – media în republică este doar de 8.693; utilizatori per bibliotecar la BM – 8.049, media în republică 535.

Analiza indicatorilor cost/eficacitate demonstrează că BM are un randament deosebit. Eficiența este foarte mare în raport cu mijloacele financiare alocate funcționării ei.

În 2001 Biblioteca Municipală a cheltuit 7.203.700 lei față de 3.999.200 în 2000. S-au mărit cheltuielile per locuitor de la 5,2 la 9,3; cost per utilizator activ în 2001 a fost 26 lei față de 15,7 în anul precedent; cost per vizită 2,5 vizavi de 1,6; cost per împrumut a crescut de la 0,6 în 2000 la 0,99.

La capitolul *Facilități*, care de fapt este cel mai important în evaluarea unei biblioteci, avem schimbări, dar abia sesizate: timpul mediu de

funcționare pe săptămână a crescut de la 48,5 la 48,7; documente împrumutate per utilizator 25 / 26; per locuitor 8,4-9,4;

Dar anume acești trei indicatori de fapt determină eficiența unei biblioteci. Nu avem cifrele pe republică ca să ne comparăm, dar sunt convinsă că sunt mult mai mari.

Analiza generală a indicatorilor ne face să putem afirma că activitatea pe care am derulat-o în 2001 a fost una de succes, am experimentat idei noi, am intensificat activitatea de cercetare științifică, am elaborat programe inovatoare.

Acestea s-au materializat în Biblioteca Publică de Drept, deschisă în mai 2001, în „Ludoteca” bibliotecii Transilvania, în „Servicii pentru persoane private de libertate” a bibliotecii Cricova, la „În obiectiv – vârsta a treia” a bibliotecii „O.Ghibu”, în „Tabăra de lectură și agrement” a bibliotecii „Alba Iulia”, în multiplele proiecte ale bibliotecii „Ițic Manger”, în deschiderea bibliotecii „Maramureș”, în apariția primului număr al ziarului BM – BIBLIOPO-LIS, realizat de generația tânără a BM.

Activitatea științifică și de cercetare a Bibliotecii Municipale e bine cunoscută în RM și peste hotarele ei. În anul 2001 BM a câștigat 4 premii la „Concursul republican pentru

cea mai reușită lucrare în domeniul bibliologiei”, unul din ele fiind Premiul special pentru implicarea bibliotecarului în cercetarea științifică pentru cartea „Al. Cristea. Viața și activitatea reflectate în timp”.

O vastă muncă de cercetare bibliografică a efectuat în 2001 CID „Chișinău” la Dicționarul „Presă periodică basarabeană de la începuturi...”, la catalogul „Cărți cu autograf” și biblioteca „I.Mangher” la bibliografia „E.Levit”, „Evreii în cultura și istoria universală / calendar 2002”, „Catalogul cumulativ de carte rară cu tematică evreiască” aflate în bibliotecile RM.

Anul 2001 a fost un an rodnic de promovare a imaginii bibliotecii, a rolului ei în comunitate, a serviciilor ei. Prezența masivă a BM în comunitatea chișinăuieană o confirmă cele 293 de articole, informații care au fost publicate în presă și în revistele de specialitate. 2001 a fost și un an de activizare a participării bibliotecarilor noștri în această promovare – fapt ce le conferă un plus de activism în muncă.

BM dispune de un potențial profesional extraordinar. Bibliotecarii noștri au demonstrat capacitatea de a lua decizii îndrăznețe și de a sacrifica monotonie. Aceste aspecte au fost elementele cheie care le-au permis să se clasifice în Topul bibliotecarilor BM 2001. Avem mulți manageri-lideri, care reușesc să-i mobilizeze și pe ceilalți din echipă. Ei abordează munca cu o hotărâre care nu poate fi

găsită la oamenii care sunt motivați doar de simple aspirații ale realizării unei cariere profesionale sau de entuziasm ori responsabilitate. În interiorul lor „arde un foc” care îi împinge spre performanță, spre o permanentă perfecționare.

Trei angajați ai BM sunt și lectori la USM, la facultatea Jurnalism și Științe ale Comunicării, catedra Biblioteconomie și științe ale informării, doi doctoranzi, doi lectori la Școala de Biblioteconomie.

Bibliotecile noastre sunt baze didactice pentru studenții USM și pentru ascultătorii cursurilor, seminarelor Școlii de Biblioteconomie, fapt ce denotă recunoașterea lor ca Centre de Excelență.

Anul 2001 a fost un an intens al tehnologizării. A fost dezvoltată rețeaua locală la Sediul Central, a fost lansată rețeaua locală a Bibliotecii Publice de Drept, lansată noua versiune a paginii Web și catalogul electronic al BM, instalarea liniei dedicate Internet la Sediul Central, Biblioteca Publică de Drept, biblioteca „I. Mangher”, au fost conectate la Internet filialele „M. Lomonosov”, „Alba Iulia”, „Transilvania”, „O.Ghibu”

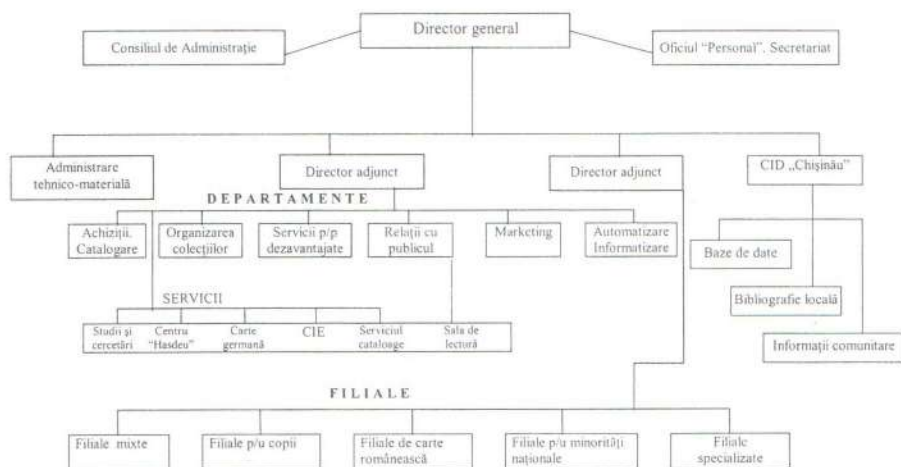
A fost implementat Programul „Irbis” la biblioteca „I.Mangher”.

Cu toate realizările Bibliotecii Municipale în 2001, cu indicatori de performanță de nivel european avem și insuccese și greșeli: achiziția de carte în 2001 a fost sub nivelul necesităților (doar 20% din cheltuielile totale), nu

s-a realizat la nivelul scontat implementarea TIN-LIB-ului (modulul Achiziție, Rapoarte), nu s-au găsit mijloacele necesare pentru reparația bibliotecilor Codru copii, Codru adulți, Hristo Botev, nu s-au rezolvat problemele legate de chiria bibliotecilor Decebal, O. Ghibu, M. Drăgan, fapt ce le-a periclitat activitatea, limbajul disimulativ de comunicare practicat de factorii de decizie (Minister, Primărie, Consiliul Biblioteconomic Național) a influențat negativ eficiența BM în 2001 și ne-a silit să acceptăm acțiuni declarative străine misiunii și valorilor noastre, reforma structurală gândită să motiveze activitatea Departamentelor nu a reușit în totalitate, insuficiența spațiilor a influențat negativ activitatea unor filiale, servicii, departamente, imperfecțiunea sistemului de motivare a dus la o fluctuație a bibliotecarilor (60 încadrați și 38 plecați) și la imposibilitatea de a recruta noi specialiști.

Astăzi, în contextul schimbărilor tehnologice, sociale, politice rapide și profunde din societate, în pragul aniversării de 125 de ani ai BM este mai important ca oricând ca întreaga noastră conduită să reflecte nevoile și cerințele bibliotecii noastre. Cred în succesul BM, în rolul ei informațional, educațional, recreativ indispensabil pentru comunitatea chișinăuieană și știu că în același timp acest rol obligă la un constant efort de articulare la dimensiunile și cerințele unor randamente valorice.

ORGANIGRAMA BIBLIOTECII MUNICIPALE “HASDEU”

NOTĂ: CID - Centrul de Informare și Documentare
CIE - Centrul de Informații Economice

BIBLIOTECA MUNICIPALĂ ÎN ANUL 2001

La 01.01.2002 Biblioteca Municipală avea înregistrați 359 098 de utilizatori ai serviciilor sale, ceea ce constituie 46,6% din populația municipiului.

Zilnic, peste 9 000 de persoane au pășit pragul bibliotecii, cifra anuală de vizite fiind de 2 829 165. A crescut și numărul documentelor împrumutate – 7 267 772 (cu peste 170 de mii mai mult ca în anul 2000). În fiecare zi a anului s-a împrumutat în sălile de lectură și la domiciliu în mediu 23 829 de documente. Toate acestea în condițiile în care numărul achizițiilor a fost doar de 53193 documente.

Un obiectiv propus pentru anul 2001 a fost **diversificarea serviciilor** cu scopul creșterii operativității și calității în servirea utilizatorilor. Realizarea acestui obiectiv a impus și noi metode de implementare, noi spații, eforturi intelectuale. În acest scop filialele și-au planificat un șir de activități inclusiv și realizarea unor proiecte axate pe diversificarea serviciilor de bibliotecă. În anul 2001 proiecte ce au câștigat granturi de la Fundația SOROS au fost:

- „Biblioteca Publică de Drept”, deschisă în luna mai 2001;
- „Ludoteca” – inaugurată în cadrul Zilelor bibliotecii “Transilvania”;

- „În obiectiv – vârsta a treia” - la biblioteca “Onisifor Ghibu”;
- „Servicii de bibliotecă pentru deținuții din instituții penitenciare” – la biblioteca Cricova;
- „Tabăra de lectură și agrement pentru copii din familiile vulnerabile din cartierul Buiucani”, – la biblioteca „Alba Iulia”.

În anul 2001 au intervenit schimbări în structura organizatorică a Bibliotecii Municipale, în baza serviciilor au fost create Departamente, cu obligații și responsabilități largite, orientate spre coordonarea și susținerea activității filialelor Bibliotecii Municipale. Fiecare Departament este un centru de informare și asistență profesională în domeniul respectiv: *Achiziții și Evidență; Prelucrare și Catalogare; Relații cu Publicul; CID „Chișinău” (bibliografie și asistență informațională); Organizarea colecțiilor; Marketing; Automatizare. Informatizare; Servicii pentru Persoane Dezavantajate.*

Majoritatea filialelor BM au activat fructuos în anul 2001. Indicatorii lor de activitate sânt indicați în anexa nr. 1. Aducem ca exemplu principalii indicatori de activitate a bibliotecilor de carte românească:

Filiala	Utilizatori activi	Împrumut	frecvența
Hasdeu, sed.central	42545	1204200	730514
Transilvania	17100	760000	337700
Alba-Iulia	17902	260183	123021
Mangher	10915	253480	117010
Decebal	9002	198917	64008
Studentilor	6758	165707	31504

Anul 2001 a fost un an aniversar pentru bibliotecile „Lesia Ukrainka”, „Ițic Mangher” și „Transilvania” care au parcurs 10 ani de activitate. Aceste aniversări au fost marcate de fiecare filială cu un șir de activități culturale.

În anul de referință s-au deschis două biblioteci noi: în luna mai – *Biblioteca Publică de Drept* și la Hramul Orașului Chișinău – biblioteca „Maramureș”.

În luna octombrie 2001 a avut lor ediția a 5-a a **Festivalului Cărții evreiești din Moldova** organizat de biblioteca „I. Mangher” în colaborare cu alte organizații din Moldova și cu susținerea Comitetului American-Evreeșc Unit „Joint”. Festivalul a durat 8 zile și a inclus un amplu ciclu de diverse manifestări consacrate cărții evreiești.

Bibliotecile din municipiu sunt centre de informare, documentare, cultură în comunitate, fiecare având o imagine proprie. „Transilvania” și „Târgu-Mureș” – ateliere studențești și centre profesionale; „O. Ghibu” și „Ovidius” – laboratoare de creație literară, galerii de artă; „Târgoviște” și „Alba Iulia” – sprijin informațional pentru licee și școli, promoționare ale tradițiilor și istoriei neamului, acordând atenție deosebită copiilor; „M. Lomono-

sov”, „I. Mangher”, „H. Botev”, „M. Ciakir”, „L. Ukrainka” – centre de cultură, istorie, tradiții, literatură a minorităților naționale de pe teritoriul Republicii Moldova; filiala „A. Donici” – lăcaș de relaxare sufletească pentru utilizatorii săi; filiala Cricova – mâna dreaptă a primăriei locale, servicii informaționale pentru deținuții din penitenciare, centru informațional local.

Anul 2001 a fost un an deosebit în viața tuturor bibliotecarilor prin consemnarea pentru prima oară a Zilei Bibliotecarului în Republica Moldova, sărbătoare profesională oficială decretată de Guvern. Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” a organizat pentru salariații săi, la 26 septembrie 2001, o manifestare consacrată acestei sărbători. De Ziua Bibliotecarului a apărut primul număr al ziarului Bibliotecii Municipale – „**BiblioPolis**”, până la finele anului 2001 a apărut și nr. 2 al acestui ziar. În cadrul sărbătorii, peste 200 de bibliotecari au fost menționați cu diplomele Ministerului Culturii, Departamentului Culturii al Primăriei Municipiului Chișinău și a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”.

Dacă evaluăm rezultatele realizate de biblioteca noastră în anul 2001, prin prisma programelor proprii, pe termen lung, pe termen mediu și scurt, apreciem nivelul ei ca a unui „**Centru de excelență**” pe care l-am atins în plan național, cu câteva excepții, care nu depind de conducerea bibliotecii noastre:

a) ponderea cheltuielilor de personal, din totalul cheltuielilor curente este doar de 16,8 % (față de 70 % în țările Uniunii Europene);

b) în timp ce norma IFLA prevede 0,025 m² per capita la spațiul destinat lecturii și împrumutului, biblioteca noastră are doar 0,014 m².

Biblioteca Municipală are 449 angajați. Din ei 351 activează în funcții de bibliotecari, inclusiv cu studii superioare 285. Acest potențial profesional și-a depus toată străduința să atingă performanțe înalte în activitate. În a. 2001 comisia BM a elaborat criteriile speciale de evaluare a activității filialelor și bibliotecarilor BM. Conform acestor criterii și a indicatori de activitate, ca cele mai bune filiale ale BM în anul 2001 au fost nominalizate:

- ✓ B-ca „O. Ghibu”
- ✓ B-ca „Târgu-Mureș”
- ✓ B-ca „I. Mangher”
- ✓ B-ca „Târgoviște”
- ✓ B-ca „Transilvania”
- ✓ B-ca Cricova
- ✓ B-ca „Alba Iulia”
- ✓ B-ca „Arte”
- ✓ B-ca „Ovidius”
- ✓ Centrul Academic Eminescu

În cadrul topului „Cel mai bun bibliotecar și cel mai bun manager al BM” au fost apreciați:

Cei mai buni bibliotecari:

1. *Andrițchi Svetlana* - șef oficiu, BPD
2. *Bădărău Zinaida* – șef oficiu, b-ca Arte
3. *Borș Angela* – bibliotecar, b-ca Mangher
4. *Buga Sofia* – bibliotecar principal, Achiziții
5. *Bumbu Mariana* – șef oficiu, b-ca Transilvania
6. *Gorea Valentina* – bibliotecar, b-ca Traian
7. *Larii Tamara* – șef oficiu, b-ca Cricova
8. *Roșca Svetlana* – bibliotecar, b-ca Transilvania
9. *Starișeva Marina* – șef oficiu, b-ca copii r.5
10. *Gonciar Rodica* – șef oficiu, Prelucrare și Catalogare

Cei mai buni manageri:

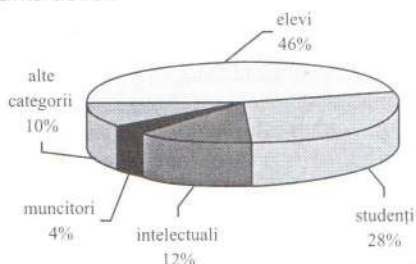
1. *Bațmanov Ana* – director, b-ca Mangher
2. *Butucel Elena* – director, b-ca Ovidius
3. *Vulpe Elena* – director, b-ca O. Ghibu
4. *Coșeri Tatiana* – manager, Departamentul Automatizare. Informaticizare
5. *Harjevschi Mariana* – director, BPD
6. *Nedezelschi Ecaterina* – șef filială „A. Donici”
7. *Olărescu Angela* – șef filială Cricova
8. *Onciu Parascovia* – director, b-ca Tansilvania
9. *Roșca Elena* – director, b-ca Alba Iulia
10. *Ștravca Claudia* – director, b-ca Târgu-Mureș

UTILIZATORI

Unul din obiectivele principale ale Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” este satisfacerea nevoilor de informare a utilizatorilor bibliotecii cât și atragerea potențialilor beneficiari.

Colecțiile universale, oferta informațională variată, diversificarea serviciilor, biblioteca le-a pus în slujba tuturor locuitorilor municipiului. Pe parcursul anului de referință 48 888 de rezidenții ai orașului Chișinău au primit permise de cititor (cititori noi), 276907 de persoane au fost utilizatori activi ai anului 2001.

Componența utilizatorilor se prezintă astfel:

Structura socioprofesională a utilizatorilor diferă de la o filială la alta în funcție de amplasarea bibliotecilor, de componența colecțiilor acestora, cât și de varietatea serviciilor acordate.

Studentii, de exemplu, dau preferință filialelor „O.Ghibu”, „Arte”, „M.Lomonoșov”, Sediul Central BM „B.P.Hasdeu”. Elevii au o frecvență mai înaltă la filialele „Transilvania”, „Ovidius”, „Târgoviște”, „Târgu-Mureș”, „Alba-Iulia”, „Mangher”, dat fiind faptul că aceste filiale au în apropierea vecinătate un număr mare de școli și licee.

Structura utilizatorilor după vârstă:

Total	până la 15 ani	15 - 25	26 - 40	41 - 64	după 65 ani
276907	77073	125990	41957	24989	6898

Cititorii copii până la 15 ani constituie 27,8% din numărul total de utilizatori ai Bibliotecii Municipale. Filialele specializate pentru copii au înregistrat cifra de 40815 beneficiari până la 15 ani și respectiv oficiile copii de la celelalte filiale – 36258 copii.

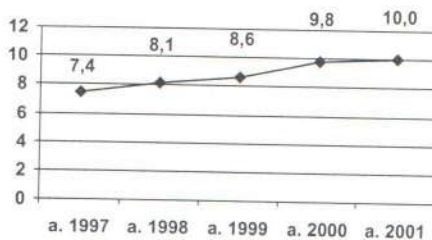
Studiul utilizatorului după criteriul apartenenței naționale prezintă următorii

indici: români – 70,4%, ruși – 19,1%, alte etnii – 10,5 % din numărul total de utilizatori ai BM.

La filialele pentru minorități naționale procentul persoanelor de naționalitate respectivă este:

Filiala	Utilizat. activi	Naț. respect.	%
Fil. „I. Mangher”	10915	2761 evrei	25,3
Fil. „L. Ukrainka”	4713	2411 ucrain.	51,1
Fil. „H. Botev”	5618	742 bulgari	13,2
Fil. „M. Ciachir”	7441	3200 găgăuzi	43,0
Fil. „M. Lomonosov” (datele a. 2000)	11445	9661 ruși	84,4

În anul 2001 a crescut și numărul de vizite, atingând cifra de **2 829 165**. Pe parcursul ultimilor cinci ani indicii de frecvență au o creștere constantă:

SERVICII

Lectura

Valorificarea potențialului documentar al BM de către utilizatori este oglindit de volumul împrumutului de publicații:

anul 2000 - 6 446 378 vol.

anul 2001 - 7 267 772 vol.

Analiza lecturii ne permite să afirmăm că cartea rămâne în continuare cea mai solicitată sursă de documentare:

Total împr.	Cărți	Periodice	AV	Surse electronice
7 267 772	4675028	2429162	65122	98460
%	64.3	33.4	0.9	1.4

După gen, sunt preferate publicațiile de sinteză cu caracter enciclopedic sau compendii, lucrări de care dispunem în număr restrâns de exemplare și care, de regulă, sunt stocate numai în sălile de

lectură, de aici și decalajul dintre numărul de împrumuturi la domiciliu și consultarea publicațiilor în sălile de lectură:

anul	consultate în s/lectură	împrumutate la domiciliu
2000	4441755	2004623
%	69,0	31,0
2001	5254599	2013173
%	72,3	27,7

Utilizarea mai activă a sălilor de lectură se explică și prin faptul că marea majoritate a utilizatorilor este tineretul studios care preferă selectarea informațiilor necesare, decât de lectură propriu-zisă.

Analiza „cerere-ofertă” ne denotă un decalaj între cerere și acoperirea informațională respectivă. Ne referim, în primul rând, la publicațiile din clasa 65 - conducere și organizare (management) - cărți solicitate, dar cu ofertă redusă. În Biblioteca Municipală împrumutul acestor publicații constituie doar 2 % din total. La fel de slabe la compartimentul „ofertă” sunt și grupurile 5-6 (științe exacte, tehnică, medicină), împrumutul cărora constituie 4-5 % din total. Situația se explică prin existența unor factori obiectivi - editarea redusă a publicațiilor științifice și alocări financiare insuficiente pentru achiziționarea unui număr necesar de exemplare.

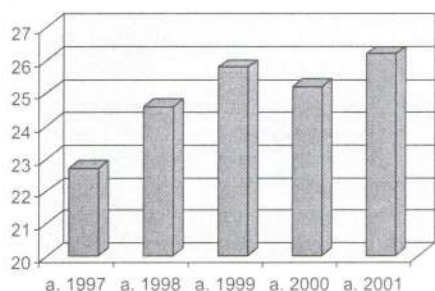
Preponderența în topul preferințelor tematice o deține beletristica - 36%, (pentru comparație - istoria - 8%, artele - 7%, științele sociale - 8 %).

Asupra acestui compartiment s-a efectuat un studiu mai detaliat (sondaj la Biblioteca Municipală „Lectura la domiciliu - delectare sau necesitate”, sondaje și interviuri la biblioteca „O.Ghibu” și „Albă lălia”) și nu ne-am limitat numai la statistica de bibliotecă.

Împrumutul și utilizatorii pe parcursul a 5 ani:

anul	Utilizatori activi	Împrumut
a. 1997	206745	4 698 663
a. 1998	217637	5 364 569
a. 1999	242425	6 275 885
a. 2000	254679	6 427 278
a. 2001	276907	7 267 772

Indicii de lectură pe parcursul a 5 ani:

Baze de date

Pe parcursul anului 2001 Centrul de Informare și Documentare „Chișinău” a furnizat utilizatorilor informații din bazele de date proprii: *Asistența medicală; Învățământ; Legislație, Finanțe, Loisir, Statistică, Comunicații* etc.

Cea mai solicitată a fost informația referitoare la instituțiile de învățământ, organizații, finanțe, statistici și baza de date full text „Juristul” (legislația Republicii Moldova) actualizată de Centrul Național de informare.

Completarea catalogului electronic al BM s-a efectuat în baza descrierii analitice a periodicele abonate de BM. În anul 2001 au fost prelucrate 11 427 articole din 332 titluri de periodice. La 01.01. 2001 catalogul electronic al BM conține **31 120** înregistrări. Din momentul plasării pe server a catalogul electronic al BM el a fost accesat în mediu de 250 ori pe zi, până la finele anului au fost înregistrate **13 483** accesări on-line.

Începând cu anul 1999 BM oferă acces la bazele de date EBSCO (periodice full text) în cadrul proiectului *EIFL direct*. Această bază de date a pus la dispoziția utilizatorilor peste 3500 titluri de periodice străine.

Filiale ce creează baze de date proprii sânt bibliotecile „I. Mangher” și Biblioteca Publică de Drept. În perioada de referință la biblioteca „I. Mangher” au fost actualizate bazele:

- OLGA (literatură în limbi moderne, 706 doc.);
- AUDI (documente audio-video, 86);
- ISRL (periodice străine intrate în bibliotecă, 12)

- ARTI (articole din publicațiile evreiești, 444 doc.);
- IUDAICA (literatura iudaică în limba rusă, 1174 doc.);
- KRED (carte rară, 30 doc.);
- FOND (fondul bibliotecii, 2678 doc.).

Biblioteca Publică de Drept este unica filială colecțiile căreia sânt integral prelucrate automatizat. Catalogul electronic funcționează din momentul deschiderii bibliotecii, se organizează baza de date a utilizatorilor bibliotecii.

Informații la cerere

Pe parcursul anului au fost alcătuite materiale analitice la cerere, câteva din teme: *Evoluția și starea actuală a științei în Republica Moldova, Narcomania în Republica Moldova* - pentru Ambasada Bielorusiei; *Vinificația Moldovei, Mănăstirile și cetățile Moldovei, Bucătăria națională moldovenească, Tradiții și obiceiuri naționale* - pentru pagina web „Moldova turistică”; *Relațiile Republicii Moldova cu organisme internaționale: NATO, ONU, CE* - pentru Direcția Cultură.

Informațiile la distanță, solicitate de beneficiari au avut un caracter divers. Analiza cererilor relevă următoarele preferințe:

Legislație – 68 %	Politică – 7%
Economie – 6%	Adrese – 4 %
Critică literară – 5%	Istorie, învățământ, cultură, biblioteconomie – 4%
Ortografie – 4%	Programul de lucru a diverselor organizații – 2%

Majoritatea utilizatorilor informației electronice la Centrul de Informare și Documentare „Chișinău” cât și la Biblioteca Publică de Drept o constituie studenții și elevii – 53%; bibliotecari (din bibliotecile filiale și alte biblioteci din capitală) – 9%; funcționari, oameni de afaceri – 15%; alte categorii – 23%.

Referindu-ne la satisfacerea cerințelor am constatat că:

- ✓ 90% din cerințe au fost onorate;
- ✓ 3% – satisfăcute parțial (dispunem de date generale, sau puțin);
- ✓ 2% – au fost satisfăcute prin intermediul Internetului;

- ✓ 5% – neonorate din lipsa publicațiilor de referință necesare.

Bibliografii. Editare

Centrul de Informare și Documentare „Chișinău” a introdus pe calculator și editat bibliografiile:

1. Presa periodică basarabeană de la începuturi... 398 p.
2. Cărți cu autograf. 238 p.
3. Bibliografia Municipiului Chișinău. 86 p.
4. Biblioteca „Transilvania” – 10 ani de existență. Repere bibliografice. Chișinău, 2001;
5. Cărți cu autograf din colecția bibliotecii „Transilvania”. Chișinău, 2001;
6. Hronicul Zilelor bibliotecii „Transilvania” 1991 – 2001. Chișinău, 2001.

O lucrare de amploare efectuată în cadrul serviciului „Studii și Cercetări”, apărută în 2001, este cartea „**Alexandru Cristea** (1890 – 1942): Viața și activitatea reflectate în timp. – Ch.: Civitas, 2001. 336 p. de Maria Vieru-Ișaeve, cercetătoare în serviciul Studii și Cercetări.

Lucrarea acoperă întregul spectru al evoluției culturii muzical-pedagogice-bisericești din Basarabia din perioada vieții lui A. Cristea – profesor de muzică, dirijor de cor, compozitor, diacon, preot, animator al vieții culturale. Monografia ce conține și o vastă bibliografie, a fost câștigătoare a unui premiu special la concursului republican pentru cea mai reușită lucrare în domeniul bibliologiei

Vastă și diversă a fost activitatea bibliografică la filialele BM. Filiala „I. Mangher” a editat în anul 2001 biobibliografiile „**Ițik Mangher**” și „**Efim Levit**”, prezentate la același concurs. Biobibliografia „Ițik Mangher” a fost menționată cu premiul III la compartimentul bibliografii. Alte lucrări bibliografice efectuate de această filială: Calendarul pe anul 2002 „Eveii în cultura și istoria universală”; buletinul informativ „Intrări noi de carte evreiască” – 4 fascicule.

Centrul Academic „M. Eminescu” împreună cu Uniunea Scriitorilor și alte organisme culturale a editat primul număr din seria nouă a buletinului „Mihai Eminescu”, ediție propusă de asemeni con-

cursului republican pentru cea mai reușită lucrare în domeniul bibliologiei.

La biblioteca „Ovidius” au fost întocmite 94 liste bibliografice la cerere, unele din teme: Ocrotirea apelor pe glob; Transportul, apariție și dezvoltare; Basarabia în I Război Mondial; Despre știința comunicării; Basmele la români; Psihologia copilului.

Unul din obiectivele filialei a fost familiarizarea utilizatorilor cu metodele de informare și de orientare în colecția bibliotecii. În acest scop au fost organizate 60 lecții bibliografice cu temele: Alegerea unei cărți (cl. IV,V); Instrumente de regăsire a cărții în bibliotecă (cl. X-XII); Bibliografia în ajutorul informării (cl. VII-IX).

Un rezultat al colaborării Departamentului Servicii pentru Persoane Dezavantajate cu biblioteca „O. Ghibu” a fost pregătirea și editarea **ghidului „În obiectiv vârsta a treia”**. Ghidul a fost prezentat la concursul republican pentru cea mai reușită lucrare în domeniul bibliologiei, primind premiul III.

Ghidul are ca scop familiarizarea oamenilor în etate cu posibilitățile oferite de bibliotecă pentru a include persoanele în etate în viața societății, serviciile, programele organizate sau preconizate de

BM și filialele sale pentru această categorie socială. Ghidul „În obiectiv vârsta a treia” include o selecție din documente și acte juridice naționale și internaționale, strategii și politici europene referitor la persoanele de vârsta a treia cu scopul de a informa și de a ajuta bătrânii să-și cunoască drepturile. Ghidul include bibliografia „Lecturi pentru desfătarea senectuții înțelepte” și un compartiment de adrese și numere de telefoane ale serviciilor publice, asociațiilor, organismelor de profil.

Pentru elevii bibliotecii „O. Ghibu” a alcătuit liste bibliografice la cerere, unele din teme: Receptarea lui Dostoievski în spațiul românesc; Civilizații enigmatice; Prozatori ai secolului XX; Geneza, esența, funcțiile și scopul artei.

Pentru adulți: Început de secol și de mileniu: dezamăgiri și speranțe; Privatizarea, esența și formele de privatizare; Formele de degradare feminină: beția, narcomania, prostituția; Repere de urmat: marii maeștri al căror mesaj este încă viu; Terapia destinului, secretele succesului.

Pentru vârsta a treia: Drepturile și responsabilitățile omului; Tratamente integrale prin medicina naturistă; Grupurile marginale: bătrânii, săracii, cerșetorii; Vârștii între discriminarea pozitivă și discriminarea negativă.

Activități

Anul de referință a fost marcat printr-o bogată gamă de activități și programe culturale. Activitățile organizate s-au axat în jurul unor importante aniversări și evenimente ale anului.

Anul European la limbilor a fost consemnat de Biblioteca Municipală de un ansamblu cultural de activități organizate de filialele sale: „Eminescu în limbile lumii” (CA Eminescu); conferința științifică „Pagini de cultură și civilizație italiană” (Târgoviște); „Ore de limbă și literatură română” (Târgu-Mureș) ș.a. (vezi raportul „Activități culturale la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” 2001).

Majoritatea activităților s-a produs în cadrul ceneclurilor, cluburilor, saloanelor. În cadrul lor s-au desfășurat simpozioane, conferințe, mese rotunde, lansări de carte, întâlniri cu personalități, expozi-

ții de carte, vernisaje de pictură etc. (Vezi anexa)

Cele mai reprezentative manifestări sunt „Zilele bibliotecii”. Evenimente de importanță națională au devenit deja „Zilele Bibliotecii „O. Ghibu”, „Zilele Bibliotecii „Ovidius”, „Zilele Bibliotecii „Transilvania”.

La deschiderea „Zilelor Bibliotecii „O. Ghibu” au participat, alături de publicul local oaspeți din România, ministrul culturii din RM, oameni de cultură, scriitori. În cadrul „Zilelor” și-au desfășurat lucrările:

- * simpozionul științific „Destinul intelectualității basarabene în secolul al XX-lea” organizat de Asociația Istoricilor din Republica Moldova;
- * simpozionul de numismatică în colaborare cu Muzeul Național de Istorie;
- * ședința ceneclului „M. Eminescu”;
- * lansări și expoziții de carte, vernisaje de pictură, recitaluri.

Un eveniment de anvergură în viața Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” a fost aniversarea a 10-a a bibliotecii „Transilvania” – centru de informare, documentare și loisir al sectorului Ciocana. În cadrul „Zilelor bibliotecii „Transilvania” a avut loc masa rotundă „Ludoteca” – un serviciu inedit la biblioteca publică, cu participarea reprezentanților bibliotecilor naționale, universitare, academice, specializate și școlare din Chișinău și din unele județe ale republicii.

Ora poveștilor este cel mai solicitat program pentru copii, practică nu numai de filialele specializate în servirea copiilor dar și de toate celelalte. La unele filiale

poveștile sunt înscenate de copii - actori sau în teatrul de păpuși.

O atenție deosebită sa acordat în anul 2001 activităților pentru **persoane dezavantajate**. Aspecte variate ale acestor activități propun filialele „O.Ghibu”, „Transilvania”, „I.Mangher”, „A. Donici”, „V. Alecsandri”, Cricova (Vezi anexa). Clubul vârstei de aur, cenaclul „Orfeu” pentru copiii handicapați, clubul veteranilor, cenaclul persoanelor în etate - iată numai câteva forme de activități în cadrul cărora se organizează manifestări pentru persoanele dezavantajate a comunității.

În anul 2001 Biblioteca Municipală și filialele ei au servit peste 10 mii de utilizatori de **vârstă înaintată**. Statistica de bibliotecă ne relatează că 66% dintre ei au citit beletristică, 58% - istorie, 29% - artă, sport, 23% - științe ale naturii, 18% - alte domenii. Majoritatea dintre ei (70%) au frecventat biblioteca pentru a citi presa.

Pentru a răspunde satisfăcător solicitărilor de lectură și comunicare ale acestor grupuri sociale a primit o dezvoltare în special **servirea la domiciliu**. Cu servirea la domiciliu a publicațiilor solicitate de categoria dezavantajaților s-au ocupat în special filialele: „V.Alecsandri”, „A.Cosmescu”, „A.Donici”, „I.Mangher”, „Lesea Ucrainca”, „M.Lomonosov”, „Târgu Mureș”.

Clubul „Tainele sănătății” ce activează la filiala „V.Alecsandri” a întrunit persoane în vârstă, și nu numai, discutând problemele medicinei populare, metodele netradiționale de tratare a diferitor boli și îngrijiri cosmetice pe cale naturală.

Pentru a îmbunătăți serviciile destinate persoanelor de vârsta a treia și pentru a realiza acele ambițioase activități, biblioteca „O.Ghibu” a elaborat în 2001 proiectul „În obiectiv - vârsta a treia”, care a avut ca scop prevenirea izolării sociale a

persoanelor în etate și readucerea lor în viața socială și culturală activă, inclusiv prin stimularea comunicării între reprezentanții vârstei de aur.

„Clubul Vârstei de Aur” de la biblioteca „O.Ghibu” a reunit activități destinate persoanelor în etate, scopul acestor activități fiind prevenirea izolării sociale a persoanelor în etate. Serviciul „Biblioteca în casa ta” din cadrul bibliotecii „O.Ghibu” este destinat persoanelor dezavantajate care se află în imposibilitatea de a frecventa sediul bibliotecii. Solicitățile informaționale, rezervările de carte comanda unor cărți, precizarea sau localizarea surselor de informare - toate aceste măsuri s-au făcut cu ajutorul serviciului de informare prin telefon „Alo, Biblioteca?” practicat de biblioteca „O.Ghibu” din anul 1999.

Un serviciu similar numit „Caritate” de la filiala „I.Mangher”, realizat de persoane de vârsta a treia și voluntari, au ascultat cu răbdare și înțelegere, în perioada anului 2001, doleanțele, durerile, problemele și propunerile solicitanților din categoria celor dezavantajați străduindu-se să-i ajute cu ceva. În anul 2001 la biblioteca „I. Mangher” persoanele dezavantajate au fost deservite și în cadrul „Caselor calde”.

Biblioteca „Transilvania” a organizat un serviciu inedit pentru **copii din familii vulnerabile**: copiii orfani sau semi-orfani din familii de risc, copiii străzii, copiii cu deficiențe din sectorul Ciocana - LUDOTECA. Scopul „Ludotecii” fiind socializarea copiilor dezavantajați, atragerea lor la lectură, dezbaterea de la viciile străzii. „Ludoteca” este și în serviciul părinților - biblioteca (*bibliodădaca*) își asumă responsabilitatea de a supraveghea copiii în timp ce părinții consultă literatură sau sunt la magazin, piață, cosmetolog etc. Colecțiile „Ludotecii” conțin: a) materiale audio-video: CD cu jocuri didactice, filme științifico-populare, enciclopedii:

„Britannica 2001”, „Enciclopedia of nature”, „Enciclopedia of science”, „Family Health Enciclopedia”; „World atlas”; „Atlas of the solar system”; „English kids” ș.a.; b) jocuri și jucării: autoralii, set de mașini, loto, teatru cu jucării, jucării moi, cubușoare din lemn, cubușoare cu alfabet și numere, set de animale domestice și sălbatice, set din plastic pentru bucătărie, magic graft (set pentru țesut), păpuși, jocuri de masă, jocuri la calculator; c) cărți „lego” – 108 și cărți pentru copii - 86.

În total au fost achiziționate casete video și CD-uri - 29, cărți – 194, jocuri și jucării – 104.

În cadrul „Ludoteciei” activează atelierele „Fantezie și dibăcie”, „Atelierul de lectură”. Solicitată de copii este și „Cinemateca de vineri” care adună copii la vizionarea emisiunilor preferate, desenelor animate, filmelor artistice și a cărților multimedia („Mica sirenă”, „Floarea de piatră”, „Ursa Mare”, „Calul năzdrăvan”, „Insula Madagascar” ș. a.). Cinemateca este binevenită din motivul lipsei unui cinematograf în sector.

La biblioteca „Alba Iulia” a funcționat în perioada vacanțelor de vară și iarnă „Tabăra de lectură și agrement pentru copiii din familii vulnerabile din cartierul Buiucani”, care are misiunea de a organiza în scopul folosirii eficiente timpul liber al copiilor, educarea gustului estetic și creativ, familiarizarea cu tehnologiile informaționale, cultivarea deprinderilor de lectură. Copiii din cartier au avut posibilitatea să consulte publicațiile din colecția „Biblioteca școlarului” pe calculator, publicații pe CD achiziționate de bibliotecă, să audieze poveștile din colecția „Povești de aur”, poveștile lui Ion Creangă, Ispirescu, H.Ch. Andersen, Frații Grimm, Hauff, Perrault, imprimate la Editura „Ion Creangă” București.

În cadrul taberei au fost organizate excursii; șezători literar-muzicale; specta-

cole cu teatrul de păpuși al bibliotecii „Spiriduş”; lecturi în voce; concursuri literar-tematice; victorine; jocuri cognitive și altele activități axate pe carte, cultură și tradițiile poporului român. În total în anul 2001 tabăra bibliotecii a găzduit 36 copii cu vârsta de la 6 – 14 ani.

În total în anul 2001 Biblioteca Municipală a organizat circa 2292 de manifestări și activități culturale la care au participat peste 245 mii de persoane.

COLECȚII ȘI ACHIZIȚII

La 01. 01. 2002 Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” are un fond de **1 104 478** de unități materiale. Din ele: cărți -1 064 027 vol.; documente de muzică tipărită – 28 395; documente audio-vizuale – 12056, din ele 115 CD-uri. Fondul de carte al BM numără 14705 metri lineari de raft.

Componența colecțiilor (ca % din fondul total) după limbi:

limba română	- 42 %.
limba rusă	- 55 %
alte limbi	- 3 %

Componența colecțiilor (ca % din fondul total) după domenii:

beletristică	- 59%
artă	- 10,2%
șt. nat., tehnică	- 13,8%
șt. soc., economie	- 17%

În anul 2001 biblioteca a achiziționat **53193** de unități documentare (28967 titluri). Din ele doar 19516 exemplare au fost cumpărate de la Buget, restul sunt donații sau procurate în cadrul proiectelor. Au fost abonate **499 titluri** (2327 abonamente) de publicații periodice, inclusiv 243 în limba română și 256 în limba rusă.

Evidența intrărilor și repartizarea pe filiale a fost efectuată în regim automatizat în programul propriu „EVIDENȚA”.

Au fost excluse din fond 102196 unități documentare, din care 59076 vol. cărți, 224 materiale audio-vizuale și 42 896 volume publicații periodice. Cărțile au fost eliminate din motive:

- ✓ 22605 exemplare uzate fizic;
- ✓ 6207 exemplare uzate moral;
- ✓ 328 exemplare pierdute de cititori;
- ✓ 25070 exemplare inundate;
- ✓ 10390 - alte cauze.

AUTOMATIZARE

Internet. Pagina web a bibliotecii.

În anul 2001 Biblioteca Municipală a instalat linie dedicată INTERNET, care a creat posibilitatea diversificării informațiilor difuzate. Lansarea paginii WEB (versiune nouă) a bibliotecii este un mijloc eficient de formare a imaginii bibliotecii. Catalogul electronic, lansat pe Internet, permite beneficiarilor accesarea informațiilor din colecția bibliotecii și a filialelor ei. Pagina WEB este actualizată săptămânal. De la 8 iulie 2001 și până la finele anului de referință 5635 de utilizatori au luat cunoștință cu serviciile pe care le acordă BM și filialele ei. Pe serverul bibliotecii a fost plasat și site-ul filialei „O.Ghibu”.

Biblioteca publică de Drept și biblioteca „I. Mangher” au pagină Web pe servere proprii.

Hardware

În anul 2001 au beneficiat de calculatoare în cadrul proiectelor realizate bibliotecile „Alba Iulia” (3), „Transilvania” (2), „O. Ghibu” (1), Biblioteca Publică de Drept (19), biblioteca „Lomonosov” (3). Din Buget a fost echipat Sediul Central (6) și administrația bibliotecii (2).

La 01.01.2002 Biblioteca Municipală are echipament în număr de 56 (inclusiv 4 **servere**) calculatoare cu periferia necesară (la 5 filiale și Sediul Central). BM dispune de 4 rețele locale: Sediul central, Biblioteca Publică de Drept, b-ca „I. Mangher”, b-ca „M. Lomonosov”. Rețelele de calculatoare a Sediului Central și a Bibliotecii Publice de Drept au acces la Internet prin **linie dedicată**, celelalte rețele și filiale – prin **modem**.

Software

Dirijarea rețelei de calculatoare la sediul Central al bibliotecii este efectuată de sistemul de operare „Windows-2000 Server”. Bazele de date bibliografice sunt create și actualizate în programul „Tinlib” la toate filialele automatizate cu excepția bibliotecii „I. Mangher”.

În anul 2001 la biblioteca „I. Mangher” a fost implementat programul de bibliotecă „IRBIS”. În baza acestui program se creează catalogul electronic al bibliotecii (a fost efectuată conversia datelor din „MARK” în „IRBIS”) și baza de date „Citorul”.

Modulul „catalogare” din programul „Tinlib” a fost instalat la filialele „O. Ghibu”, „Transilvania”, „Alba Iulia”.

Automatizarea continuă a filialelor BM determină anumite cerințe față de bibliotecari, cunoștințe de stăpânire eficientă a resurselor hard și soft. În 2001 alfabetizarea personalului filialelor care au procurat calculatoare a fost axată pe:

- a) utilizarea modulul Catalogare din TINLIB;
- b) alcătuirea tabelelor în EXCEL;
- c) proceduri de scanare, e-mail, Internet.

PERFECTIONARE PROFESIONALĂ

Instruirea continuă în BM, în afara consultării presei și publicațiilor de specialitate, include: pregătirea, audierea și discuții asupra unor comunicări tematice lunare la ședințele șefilor de filiale; workshop-uri, trening-uri, seminare, consultații organizate de Departamentele de specialitate ale Bibliotecii Municipale. În anul 2001 pentru șefii de filiale au fost organizate seminarele:

- * „Lărgirea accesului la informație: tehnologii, servicii, cooperare, instruire”;
- * „Prestarea serviciilor informaționale și activități de integrare a persoanelor dezavantajate”;
- * „Ludoteca – un serviciu inedit la biblioteca publică”;
- * „Managementul și evaluarea proiectelor de bibliotecă”;
- * „Planificare: forme, metode, strategii”.

La *nivel național* specialiștii BM au participat la seminare și alte acțiuni de instruire organizate de ABRM, Școala de Biblioteconomie din RM, Biblioteca Națională și bibliotecile universitare din Chișinău:

- conferința „Managementul resurselor electronice în bibliotecile din Moldova” – ASEM;
- seminarul „Lărgirea accesului la informație: tehnologii, servicii, cooperare, instruire”, cu participarea specialiștilor din Danemarca – ABRM. În cadrul acestui seminar au avut loc vizite la bibliotecile „Transilvania”, „I.Mangher”, Biblioteca Publică de Drept;
- seminarul Național „Bibliografia Națională: aspecte organizațional-funcționale, module și subsisteme” – BNRM;
- conferința „Proiectul TEMPUS-TACIS: reflecții și impact” – ULIM;
- seminarul „Tendințe actuale în serviciile de referință din biblioteci” – ȘBM;
- seminarul „Biblioteca și comunitatea: aspecte teoretice și practice ale Modelului Bibliotecomic American” – ȘBM;
- simpozionul „Surse informaționale moderne – copiii erei moderne” în cadrul Salonului de carte pentru copii 2001;
- conferința „Aportul bibliotecilor în promovarea informației privind protecția proprietății industriale” (3 mai 2001, AGEPI).

Nivel internațional

O sursă de perfecționare și schimb de experiență sunt vizitele de documentare, stagii de specialitate, participarea la întruniri profesionale internaționale:

- În vara anului 2001 managerul Departamentului Automatizare, Informatizare Tatiana Coșeri și managerul Departamentului Servicii pentru Persoane Dezavantajate Olesia Ioncu au participat cu comunicări la lucrările Conferinței Internaționale „Crimeea-2001” din or. Sudak;
- Managerul Centrului de Informații Economice Carauș Ruslan a efectuat o stajieră de 2 săptămâni la Biblioteca de resurse Economice din Ohaio, SUA, participând în perioada respectivă și la Conferința **IFLA la Boston**;
- Un grup de bibliotecari-șefi de filiale a efectuat o vizită de documentare în **Danemarca** (P. Onciu, E. Vulpe, A. Olărescu, E. Roșca);
- În luna noiembrie 2001 managerul Departamentului Automatizare, Informatizare Tatiana Coșeri a beneficiat de un grant pentru un curs de 12 zile la școala de biblioteconomie **ENSSIB** din **Franța**;
- Șef oficiu la Biblioteca Publică de Drept, S. Andrițchi a participat la Treningul pentru bibliotecarii din bibliotecile de Drept din țările CSI, Bulgaria, Ungaria de la **Riga**.

FINANȚARE

Cheltuielile Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” în anul 2001 a fost de **7 203 700** lei. Din ei pentru salarizarea personalului sau cheltuit **1 214 100** lei. Vărsămintele bănești din granturi constituie **3 001 000** lei. Cheltuieli la articolele respective au constituit:

- cheltuieli materiale – 3 100,0 mii lei, din care pentru achiziția de carte și abonarea la periodice – 1 500,0 mii lei;
- investiții capitale, utilaj și inventar – 2 818,2 mii lei
- deplasări – 5 mii lei;
- cheltuieli nemateriale (apă, energie electrică, încălzirea, salubritate) – 1 140, 5 mii lei;
- alte cheltuieli – 140 mii lei.

În afara articolelor menționate, în anul 2001 BM a primit **donatii de carte** în valoare de **375 231** lei

Resursele din granturi au fost utilizate la implementarea și dezvoltarea proiectelor:

- „Biblioteca Publică de Drept”;
- „Ludoteca” – la biblioteca „Transilvania”;
- „În obiectiv – vârsta a treia” – la biblioteca „Onisifor Ghibu”;
- „Servicii de bibliotecă pentru deținuții din instituții penitenciare” – la biblioteca Cricova;
- „Tabăra de lectură și agrement pentru copii din familii vulnerabile din cartierul Buiucani” – la biblioteca „Alba Iulia”;
- Centrul de Informații Economice.

COLABORARE

Biblioteca Municipală are o bogată experiență de colaborare internațională și în țară. Din anul 1999 BM este membru al Asociației Internaționale a Bibliotecilor Metropolitane (INTAMEL). Biblioteca primește cu regularitate publicația „INTAMEL METRO”. Relații de colaborare, în cadrul INTAMEL, s-au constituit cu Biblioteca Municipală din Toledo, SUA de la care primim revista „LIBRARY LINE”.

Urmează tradiționalele deja relații de colaborare a bibliotecilor publice de carte românească din Chișinău cu bibliotecile județene din Cluj, Târgoviște, Alba Iulia, Constanța, București, Târgu-Mureș din România.

În anul 2001 biblioteca de carte și cultură rusă „M. Lomonosov” a primit valoroase donații de carte din partea bibliotecii „N. Nekrasov” din Moscova cu care filiala rusă a Bibliotecii Municipale face schimb de informații, experiență, date statistice.

Bibliotecile „M. Ciakir”, „H. Botev”, „L. Ukrainka”, „I. Mangher” au o colaborare productivă cu bibliotecile din Turcia, Bulgaria, Ucraina, Israel. În fiecare an bibliotecarii din filialele pentru minorități naționale au stagii și vizite de documentare în țările respective.

În republică Biblioteca Municipală colaborează și își cooperează activitatea cu toate centrele biblioteconomice din Moldova în cadrul Asociației Bibliotecari-

lor, a unor programe de interes comun (EBSCO, Consorțiul TINLIB); participă și organizează simpozioane, seminare, mese rotunde invitând ca participanți pe toți cei interesați inclusiv și bibliotecile județene. Suntem deschiși pentru colaborare cu biblioteci și alte organisme de informare și documentare atât din țară cât și din străinătate.

Pentru viitor Biblioteca Municipală și-a propus obiective privind îmbunătățirea indicatorilor, pentru satisfacerea utilizatorilor prin:

- corelarea mai bună a numărului de titluri achiziționate cu numărul de volume;
- scurtarea timpului de punere în circulație a documentelor intrate în bibliotecă;
- mărirea numărului documentelor audio-video achiziționate;
- stabilirea unor relații mai strânse cu deținătorii informațiilor locale, naționale și europene, cu alți furnizori de informații ce pot îmbunătăți bazele noastre de date necesare satisfacerii nevoilor de informare a utilizatorilor noștri;
- creșterea, formarea bazelor de date, asigurarea accesului on-line la bazele existente;
- implementarea programului TINLIB;
- diversificarea continuă a serviciilor.

- sala cu cataloage este prea mica, ceea ce face incomod procesul de căutare a literaturii necesare;
- un dezavantaj mare este imposibilitatea de a intra, chiar și pentru 30 minute, în bibliotecă fără a prezenta ceva;
- solicităm posibilitatea de a bea o cafea sau un ceai în timp ce citești;
- cititorii nu trebuie impuși să lase gențile la intrare, deoarece sunt nevoiți să poarte o mulțime de lucruri în mână;
- edițiile periodice sa fie cusute cu un aspect mai plăcut;
- fondul de carte este foarte vechi și necesita a fi actualizat;
- catalogul vostru e f. util! bravo!
- După ce am văzut astăzi cred că această bibliotecă este o adevărată Bibliotecă, nu ca altele. Vă iubesc mult de tot. Pa
- Dacă puteți să schimbați mobila din bibliotecă, fiindcă sînt prea tari fotoliile.
- Eu aș dori să ne dați voie să stăm zeci de ore să cercetăm literatura din bibliotecă dvoastră.
- Am intrat a 2 oară în această bibliotecă și vreau să vă mulțumesc

că ați deschis un așa izvor de cunoștințe. Biblioteca „Târgu-Mureș” este cea mai bogată bibliotecă pe care am întâlnit-o și îmi place mult că vin aici. La toți va doresc: spor în lucru și să vă mărească salariile.

- Să puneți muzică în sală!!! Să fie mai multe locuri și mai cald.
- De ce în bibliotecă nu este televizor?
- O sală de calculatoare cu toată informația din bibliotecă - Internet.
- Recunoștință pentru o gură de aer spiritual.
- Biblioteca „Transilvania” mă bucură foarte mult.
- Biblioteca „Alba Iulia” este de folosul meu. În toată vremea, pentru că aici găsesc cele mai interesante cărți. În aceste cărți interesante, sunt o mulțime de povești frumoase și captivante. Îmi place foarte mult aici.
- Mie îmi place în această bibliotecă, sunt condiții de lucru. Doar

FEED-BACK

- una - bibliotecarii sunt diferiți. Odată am venit și am consultat o carte, n-am scris pînă la urmă și a doua oară când am venit am întrebab aceiași carte și mi s-a răspuns că nu au cărți de acestea.
- Am primit o notă de 10 la limba română. Când intru în bibliotecă mă simt ca într-un rai al cărților. Eu le doresc tuturor copiilor să se înscrie la bibliotecă.
- La capitolul împrumut la domiciliu să se prelungească termenul de împrumut până la 20 zile.
- De când m-am abonat la această bibliotecă, îmi pare să sunt un om mai deștept și mai încrezut în sine. Mai liberă
- Am o singură obiecție: de ce n-aveți XEROX?
- Doleanțele mele: alegerea nereușită a zilei de odihnă; deschiderea unui mini-bar; funcționarea bibliotecii în regim non-stop.
- Meselă ar trebui aranjate altfel, deoarece lumina pe masa de lucru trebuie să bată din partea stîngă și nu din dreapta.
- Că nu lucrați în zilele de odihnă, când noi putem să vă vizităm.

Indici de activitate

Filiala	Înscriși	Noi	Activi	Împru- mut	Împr. pe zi	Frecven- ța	Frecv. pe zi	Ind L	Ind F
Hasdeu	66000	13004	42545	1204200	3948	730514	2395	28	17
Transilvania	27200	4700	17100	760000	2491	337700	1107	44	20
Ghibu	21437	4197	16986	416383	1365	237866	780	24	14
Ovidius	19554	5079	12321	392218	1286	100340	329	32	8
Targoviște	15803	3656	14598	299200	981	76527	251	20	5
Târgu-Mureș	16025	2520	14507	500130	1640	180125	590	34	12
Alba Iulia	18421	5333	17902	260183	853	123021	403	14	7
Mangher	14568	520	10915	253480	831	117010	384	23	11
Ukrainka	6547	1051	4713	107052	349	28434	93	23	6
Botev	7581	974	5618	120506	395	20753	68	21	4
Ciachir	8581	118	7441	220860	724	29968	98	30	4
Drept	3398		3398	186160	1225	77488	510	55	22
Arte	8972	834	7381	208756	684	44736	147	28	6
Eminescu	1496	1296	1473	68216	224	57349	188	46	39
Donici	7908	964	6059	141187	463	33343	109	23	5
Alecsandri	7952	1152	7524	187044	613	38782	127	25	5
Cosmescu	9348	2604	9008	150945	495	68392	224	17	7
Cricova	7536	3707	6651	140550	461	27751	91	21	4
Cornul	3472	1165	1336	25888	85	8035	26	19	6
Muncești	2820	408	2278	55933	183	13605	45	24	6
Madan	4820	1242	4778	65151	214	12042	39	14	3
Costin	7956	1547	4610	111833	367	22795	75	24	5
V-V	3195	72	3010	84523	277	19695	64	28	6
Costiujeni	851	34	831	21307	70	1826	6	26	2
Decebal(c)	10489	1092	9002	198917	652	64008	210	22	7
Studentilor (c)	10727	1053	6758	165707	543	31504	103	24	5
Drăgan (c)	4951	429	4416	119538	392	35044	115	27	8
V-V (c)	5891	1116	3333	77064	253	25205	83	23	7
Muncești (c)	1757	86	1442	32118	105	11421	37	22	8
Bielinschi (c)	11648	2272	9349	189050	620	59144	194	20	6
Titules (c)	2366	384	2330	49117	161	13085	43	21	6
Traian (c)	7294	1541	7086	201124	659	108766	356	28	15
Russo (c)	7155	950	6255	142757	468	37501	123	23	6
Socoleni (c)	5379	676	3953	110675	363	35390	116	28	9
Total	359098	48888	276907	7267772	23829	2829165	9276	26	10

V-V- Vadul lui Vodă
(c) - filiale pentru copii

INDICATORI DE PERFORMANȚĂ

Indicatori	anul 2001	anul 2000
A. Contextul bibliotecii		
Cheltuieli total	7 203 700 lei	3 999 200 lei
populația țintă	770 000	770 000
per populația țintă	9,3 lei	5,2 lei
Cheltuieli pentru achiziții	1 480 300 lei	1 131 200 lei
per utilizator	5,3 lei	4,4 lei
per populația țintă	1,9 lei	1,5 lei
% cheltuieli pentru achiziții	20,5	28,3%
Cheltuieli pentru manifestări culturale-evenimente	77 100 lei	86 100 lei
per utilizator	0,3 lei	0,3 lei
% cheltuieli pentru manifestări culturale, evenim.	1	2,1%
Cheltuieli total per utilizator total înscriși	20 lei	12,9 lei
Cheltuieli materiale/ împrumut	0,6 lei	0,6 lei
Cheltuieli materiale/ locuitor	5,9 lei	4,9 lei
Venituri (sponsorizare)	2 201 000 lei	560 000 lei

B. Personalul bibliotecii	439	426
Bibliotecari	351,5	341, 5
cu studii superioare de specialitate	285	278
normă întreagă	430	423
normă jumătate	3	3
Personal	439	426
per utilizator	0,0015	0, 002
per 1000 locuitori	0,56	0, 55
per 2300 locuitori	1,3	1, 27
% cheltuieli pentru personal	16,8	21, 2 %

C. Puncte de servire / ore de funcționare		
Numărul de biblioteci	36	34
Spațiul bibliotecii per utilizator	11596,6 m / 0,04	0, 04
Timp mediu de funcționare pe săptămână	48,7 ore	48, 5 ore
ore total anual	86 101	84 339

D. Servicii pentru public. Generalități		
I. Utilizarea bibliotecii		
Utilizatori total înscriși / activi	359098 / 276907	310300 / 254679
Utilizatori ca % din populație	46 / 35,5	40, 2 / 33
Cost per utilizator activ	26 lei	15, 7 lei
Vizite la bibliotecă		
per utilizator	2 829 165	2 492 602
per zi	10	9, 7
per oră	9276	8119
per angajat	33	31
per bibliotecar	6444	5851
per bibliotecar	8049	7299
per capita	3,6	3, 2
Cost per vizită	2,5 lei	1, 6 lei
Manifestări culturale (total)	2292	1883
Participarea la manifestări culturale și evenimente		
% din vizite	245 314	183 959
	8,6 %	7 %
cost per participant	0,31 lei	0, 46 lei
II. Împrumutul documentelor		
Documente împrumutate		
per utilizator	7 267 772	6 446 378
per angajat	26	25
per bibliotecar	16555	15132
per oră	20676	18876
per capita	84	76, 4
	9,4	8, 4
Colecții		
cărți	1 104 478	1 153 481
documente AV	1 064 027	1 113 016
publicații muzicale	12056	12 070
	28395	28 395
Circulația colecției	6,5	5, 5
Colecții per locuitor	1,4	1, 5
Cost per document împrumutat	0,99	0, 6 lei
III. Facilități		
Suprafață totală (m ²)	11596,6	10 454
Rata de ocupare a locurilor (anual)	1372	1277, 6
E. Servicii tehnice		
I. Achiziția documentelor		
Documente (stoc) total	1 104 478	1 153 481
Titluri adăugate stocului	28 967	24 602
per utilizator	0,1	0, 1
Exemplare adăugate stocului	52 983	51 991
per utilizator	0,2	0, 2
Exemplare adăugate per titlu adăugat	1,8	2, 1
Exemplare în stoc per utilizator	4	4, 5
Rata de înnoire a stocului	20,8	22, 2 ani
II. Prelucrarea documentelor		
Timp mediu de prelucrare a documentelor	12 zile	12 zile

CENACLURI, SALOANE, CLUBURI, ATELIERE

Denumirea	Tematica forma	Conducător	Vârsta	Local	Anul înființării	Periodicitate
1	2	3	4	5	6	7
Cenacluri						
„Perpetuum”	literar-artistice	L. Butnaru	toate vârstele	„Transilvania”	1993	trimestrial
„M. Eminescu”	literar-artistice	I. Hadârcă	20 ...	„O. Ghibu”	1994	lunar
„Iulia Hasdeu”	literar-artistice	E. Bulat	16-20 ...	„O. Ghibu”	1998	lunar
„Ovidius”	literar-artistice	I. Turcanu	16 ...	„Ovidius”	1995	trimestrial
„2000”	literar-artistice	V. Butnaru	16 ...	„Ovidius”	2000	trimestrial
„Mugurel”	literar-artistice	A. Chicu	până la 15	„Ovidius”	1997	trimestrial
„Lumină lină”	literar-artistice	Păr. V. Mihail	10 - 17	„Ovidius”	2002	trimestrial
„Șipote”	literar-muzical	A. Manole	toate	„Târgoviște”	2001	lunar
„Ana dîli”	limbă, lit-ră, istorie, cultură	D. Tanasoglu	17	„M. Ciakir”	1997	bilunar
Saloane						
Salon de Arte	expoziții	Gh. Oprea V. Tofaniuc Gh. Mitru E. Nedzelschi	20 ...	„O. Ghibu” „Arte” „Târgu-Mureș” „A. Donici”	1995 1997 1998 1999	Lunar Trimestrial lunar
Salonul muzical	muzical-artistice	M. Mocanu	18 ...	„O. Ghibu”	1996	lunar
„Videoteca”	instructiv-cognitiv	V. Frunze	18 ...	„O. Ghibu”	2002	lunar
„Lumină din vatră”	literar-artistice	V. Chiriac	liceiști	„Târgu-Mureș”	1998	2 ori pe an
„Carte, istorie, spiritualitate”	literar-istoric	I. Negrei	16 ...	„Alba-Iulia”	2000	trimestrial
„Melpomena”	arta teatrală	P. Zavtoni	18	„Arte”	1996	6
„Orfeus”	muzica	V. Tofaniuc	14	„Arte”	1995	5
Programe						
„Pro Academia Hasdeu”	literar-științific	P. Balmuș	studenți	„DRP”	1996	trimestrial
„Ludoteca”	cognitivă, distractivă	M. Bumbu	7 - 14	„Transilvania”	2001	permanent
„Pinacoteca”	Arte plastice	P. Onciu	7 - 25	„Transilvania”	1992	trimestrial
„Silence-art”	vernisaaje de pictură	T. Braga	14 ...	Relații cu Publicul	2001	lunar
„Ora poveștilor”	arta teatrală, arta declamării	T. Donțu	5 - 9 ani	„Transilvania”	1997	săptămânal
„Ora poveștilor”	literar-muzical	S. Giscă	5 - 15	„Alba-Iulia”	1999	lunar
„Ora poveștilor”	literar-artistice	G. Pântea	elevi	„Tîrgu-Mureș”	200	2 ori pe an
„Ora poveștilor”	literar-artistice	N. Dabija	6 - 12	B-ca „Traian”	1999	lunar
„Ora poveștilor”	literar-artistice	A. Brăiescu	6 - 12	CA „Eminescu”	2000	trimestrial
„Ora poveștilor”	literar-artistice	R. Osaci	toate	„Târgoviște”	2000	trimestrial
„Căli”	reviste bibliografice	S. Spitalnic G. Șendrovski	toate	„I. Mangher”	1996	pe parcurs. anului
„Programe și jocurile pe calculator	instructiv-cognitiv	E. Goldșmidt	7 - 15	„I. Mangher”	2000	pe parcurs. anului
„Literatura evreiască contemporană”	literară	I. Suvoricova L. Șurmanova	toate	„I. Mangher”	1998	pe parcurs. anului
Cluburi						
„Vârsta de Aur”	literar-artistice, șezători	A. Cupcea-Josu	30 ...	„O. Ghibu”	1995	lunar
„Femeia”	discuții, șezători	E. Vulpe	30 ...	„O. Ghibu”	1998	lunar
„Fantezie și dibăcie”	meșteșugărie / artizanat	L. Capîta	7 - 14	„Transilvania”	1993	lunar
„Buturușă mică”	literar-artistice	G. Drăgan	18 - 60	„Transilvania”	1999	2 ori pe an
„Tânărul istoric”	discuții istorice	C. Roșca	15 - 25	„Alba-Iulia”	1999	bilunar
„Epigramiști”	literar	I. Diviza	16 ...	„Alba-Iulia”	2001	lunar

Denumirea	Tematica forma	Conducător	Vârsta	Local	Anul înființării	Periodicitate
1	2	3	4	5	6	7
„Prietenul meu „știe tot”	instructiv-cognitiv	M. Tasmali	10 - 14	„Târgu - Mureș”	2000	trimestrial
„Mâini dibace”	meșteșugăritul	G. Pântea	elevi	„Târgu - Mureș”	1999	trimestrial
„O rază de lumină”	Persoane cu deficiențe fizice	C. Șătravca	elevi	„Târgu - Mureș”	2001	trimestrial
„Terra – planeta noastră”	ecologie	R.Osaci	toate	„Târgoviște”	2000	trimestrial
„Caleidoscopul sănătății”	medicină	R.Osaci	toate	„Târgoviște”	2000	trimestrial
„Basme fermecate”	educativ, cognitiv	L.Beșan	6 - 13	„Ovidius”	1998	lunar
„Tinere talente”	pictură	E. Butucel	17 ...	„Ovidius”	2001	trimestrială
„Biblioteca”	instructiv-cognitiv	N.Dabija	14 - 20	B-ca copii „Traian”	1999	trimestrială
„Fantezie, dibăcie, creație”	arta meșteșugăritului	V.Gorea	7 - 16	„Traian”	1998	trimestrial
„Зюм-бул” (Гиацинт)	etnografie bulgară	Ľ. Magla	toate ca-tegoriile	„H.Botev”	1994	lunar
„Armonie”	literar-muzical	L.Barabaș	elevi	„H.Botev”	1994	lunar
„La castelul cu povești”	cele mai frumoase povești	S.Cubanchina	7 – 12	„A.Donici”	2001	bilunar
Clubul pensionarilor	discuții	Совет	de la 60 ani	„I.Mangher”	1992	3 ori pe lună
Clubul veteranilor	istorie	Совет	de la 65 ani	„I.Mangher”	1993	lunar
„Нэшама”	muzical-artis.	G.Finkel	de la 25	„I.Mangher”	1994	bilunar
„Браво”	artistic	A.Deresco	de la 30	„I.Mangher”	1999	lunar
„Кэрэн”	instructiv-educativ	I.Volonter	11 – 15	„I.Mangher”	1999	3 ori pe săptămână
Limba engleză pentru copii	studierea limbii engleze	A.Jijina	9 – 13	„I.Mangher”	1995	4 ori pe săptămână
Amatori de șah	sport	R.Sargun	8 – 13	„I.Mangher”	1998	bilunar
Tenis de masă	sport	E.Sosnovski	8 - 15	„I.Mangher”	1999	lunar
„Lădița cu povești”	literar-artistic	G.Cebotari	7 - 12	„A.Cosmescu”	2000	trimestrial
„Luminita”	literar-artistic	J.Zaharia	40 ...	„A.Cosmescu”	1999	trimestrial
Ateliere						
Teatrul de păpuși „Spiriduș”	muzical-literar	N. Gangaș	5 - 15	„Alba-Iulia”	1999	bilunar
Teatrul de păpuși „Micul Print”	literar-artistic	T.Macovenco	elevi	„Tîrgu - Mureș”	1999	trimestrial
Ora de română	instructiv-cognitiv	Vlad Pohlă E. Botezatu	18 ...	„O.Ghibu” „Târgu - Mureș”	1993 2001	lunar semestruial
Ateneul literar-artistic „Unirea”	literar-artistic	V.Malanețchi	16 ...	„Alba-Iulia”	2001	lunar
Medalion literar-muzical	literar-muzical	R.Osaci	toate	„Târgoviște”	2000	trimestrial
Studiouri						
„Caleidoscopul copiilor”	divertisment	E. Butucel	10 - 14	„Ovidius”	1998	lunar
„Frivolite”	croșetare	A.Leahu	toate vârstele	„I.Mangher”	1999	2 ori pe săptămână
„Năhăbiv”	artizanat	I.Murea	9 – 13	„I.Mangher”	1996	„ - ”
„Batic”	batic	A.Uvarova	12 – 15	„I.Mangher”	1997	„ - ”
Ansamblul vocal „Халом”	muzică	U.Barabansicova	10 – 17	„I.Mangher”	1999	4 ori pe săptămână
Ansamblul de dans „Макоп”	arta dansului	D.Guseva	6 – 17	„I.Mangher”	1992	4 ori pe săptămână
Tabere						
Tabăra de vară	programe pentru copii	E.Roșca	7 – 15	„Alba-Iulia”	1999	2 schimb.
Tabăra de vară	programe pentru copii	N.Potemkina	8 - 12	„I.Mangher”	1994	programe pentru copii

LISTA COMPARTIMENTELOR BM „B.P.HASDEU”

	Departamente, servicii, filiale	Adresa	Şef filială
1.	Achiziții și Evidență	Dacia ,20	Z. Pahomi
2.	Prelucrare. Catalogare	Dacia, 20	V. Dorofti
3.	Organizarea Colectiilor	Ştefan cel Mare, 148	G. Scobioală
4.	CID „Chişinău”	Ştefan cel Mare, 148	L. Pânzaru
5.	Servicii p/p Dezavantajate	Ştefan cel Mare,148	O. Ioncu
6.	Marketing	Ştefan cel Mare, 148	A. Beschieru
7.	Automatizare. Informatizare	Ştefan cel Mare, 148	T. Coşeri
8.	Centrul de Informații Economice	Ştefan cel Mare, 148	N. Moglan
9.	Serviciul Carte germană	Ştefan cel Mare, 148	V. Turvinenco
10.	Centrul de Hasdeologie	Ştefan cel Mare, 148	C. Balmuş
11.	Serv. Studii și Cercetări	Ştefan cel Mare, 148	V. Malanetu
12.	Serviciul Cataloage	Ştefan cel Mare, 148	G. Neamtu
13.	Relații cu Publicul	Ştefan cel Mare, 148	T. Fiodoruc
14.	Transilvania	Mircea cel Bătrân, 7	P. Onciu
15.	O. Ghibu	N. Iorga, 21a	E. Vulpe
16.	Ovidius	Hâncești, 32	E. Butucel
17.	Târgoviște	I. Creangă, 82/1	R. Ocaci
18.	Târgu-Mureș	Moscovei, nr. 8	C. Şatravca
19.	Alba-Iulia	Alba Iulia, 202	E. Roşca
20.	Maramureș	Alba Iulia, 83	G. Scobioală
21.	M. Lomonosov	Dacia, 4	I. Spițin
22.	I. Mangher	Renașterii, 4	A. Bațmanov
23.	L. Ucraina	Cantemir, 14	L. Zaimov
24.	H. Botev	Renașterii, 27	N. Vereșciaghin
25.	M. Ciakir	Florilor ,12/1	L. Tanasoglu
26.	A. Donici	Sprâncenoaia, 6/1	E. Nedzelschi
27.	V. Alecsandri	Titulescu, 10	R. Pușcaș
28.	A. Cosmescu	Dimo, 13/1	I. Zaharia
29.	M. Eminescu	Dacia, 18	E. Dabija
30.	Biblioteca Publică de Drept	Armeanească, 42	M. Harjevschi
31.	Arte	Grădinilor, 21	V. Tofaniuc
32.	Cricova		A. Olărescu
33.	Cornului	Cornului, 9/1	A. Frișcu
34.	Muncești	Muncești, 792/2	T. Ploșcinschi
35.	Madan	Gh. Madan, 48	M. Lesnic
36.	Costin	M. Costin, 15/2	N. Cravciuc
37.	Vadul lui Vodă		L. Gaidău
38.	Costiujeni	Costiujeni , 8/2	A. Bodi
39.	Decebal (copii)	Decebal, 91	P. Chisaciov
40.	Studentilor (copii)	Studentilor, 12/3	L. Furnica
41.	M. Drăgan (copii)	Drăgan, 26/3a	M. Calanca
42.	Vadul lui Vodă (copii)	Vadul lui Vodă	E. Tulgara
43.	Muncești (copii)	Muncești	L. Dogotari
44.	Belinski (copii)	Belinski, 59	M. Guțu
45.	Titulescu (copii)	Titulescu, 49/1	E. Cernăuțean
46.	Traian (copii)	Traian, 23/1	V. Gorea
47.	Russo (copii)	Russo, 22	N. Tișco
48.	Socoleni (copii)	Socoleni, 9	L. Sârbu

*O instituție modernă:
Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu”*

Ion Șpac

Frământările sociale din ultimii zece ani și mai bine au schimbat din rădăcină modul de viață al fostului om sovietic, concomitent s-a restructurat și felul de organizare a societății din punct de vedere economic, social-politic și cultural. Mari modificări s-au produs și în sistemul instituțiilor de cultură, în special al bibliotecilor. Multe din ele, pur și simplu, au dispărut, altfel zis, și-au oprit activitatea, altele mai continuă să activeze, dar din cauza simbolicei finanțări, a lipsei de spații pentru asigurarea funcționării lor normale etc., își pierd valorile instructiv-educative, informaționale și sociale. Și doar unele biblioteci, multe câte funcționau din perioada totalitarismului, reușesc să-și construiască albia adecvată pentru a face față cerințelor cotidiene.

Scriind aceste cuvinte, în primul rând mă gândesc la Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu” (BM). Anume în această perioadă aici este numită în calitate de director entuziasmata doamnă Lidia Kulikovski. Ea s-a orientat de la bun început în restructurările declarate de politicieni și guverne, a sesizat adierile timpului, provocările și mizeria ce se abăteau asupra noastră, a pătruns în esența schimbărilor ce se petreceau. Într-un articol mai recent dânsa constata, că de aceste schimbări „Pe de o parte am fost aruncați într-un proces de tranziție interminabil, suprapolitizat, antisocial, iar pe de altă parte suntem tentați de provocările Societății Informației cu hipertehnologizările sale, cu perspectiva diversității și globalității. Prima ne oferă numeroase sincope, a doua ne somează la profesionalism, dar ambele ne impun acțiuni, căutări, viteză” (BiblioPolis.- 2002.-Vol.1.-Nr.1.-P.3). Concluzia e doar una: profesionalism și numai, profesionalism, care presupune „acțiuni, căutări, viteză” ne poate salva în condițiile dobândirii independenței și veranității statale. Or, profesionalismul în

rezolvarea problemelor proiectate are ca premisă existența cadrelor respective. Și aici țin să afirm, fără nici o rezervă, că directoarea BM are ceva fermecător în felul său de a comunica cu oamenii, cu colegii, și cu subalternii. Ea posedă o perspicacitate deosebită în problema selectării și folosirii cadrelor - calități ce i-au permis să creeze un colectiv bine cimentat și cu un potențial creativ de invidiat. Concomitent cu folosirea rațională a posibilităților propriului colectiv, Lidia Kulikovski, iată deja mai bine de un deceniu, manifestă frumoase aptitudini de colaborare, cu specialiști din întreaga Țară și din străinătate.

Acestea sunt premisele care au pus bazele activității rodnice a BM pentru mulți ani înainte. Ani în care, elaborând strategii moderne și mobilizându-și puterile întru realizarea lor, biblioteca s-a impus ca forța-i novatoare în comunitate, a devenit un centru de excelență pentru bibliotecile publice din republică, o instituție din comunitatea chișinăuiană aptă de a participa la consolidarea societății civile, contribuind astfel la consolidarea regimului democratic din țară.

Pentru confirmarea celor relatate până aici vă invit, dragă Cititorule, să meditam împreună doar la câteva momente din acțiunile și căutările acestui colectiv, cât și la viteza cu care el își realizează ideile preconizate.

Se știe că în perioada de până la 1991 fondurile majorității absolute a bibliotecilor (mari și mici) din Moldova erau populate, în cea mai mare parte, cu literatură în limba rusă. Conform studiului sociologic efectuat pe baza Bibliotecii județene „Al.Donici” Orhei de către A.Drăgănel și L.Sitari, spre exemplu, fondul de carte în limba rusă la 1 ianuarie 1991 era de 78,4 % și doar 21,6 % în limba română, pe când populația de limbă română constituia 78,8% („Magazin bibliologic” -

2002.-Nr.1-2.- p.12). Aceste și alte încălcări ale drepturilor omului au trezit poporul Moldovei din amorțeala de decenii și secole. Băștinașii își cereau drepturile lor: independență, suveranitate, respectarea limbii, tradițiilor și obiceiurilor naționale etc. Minoritățile naționale își exprimau și ele durerile ce le frământau. Procesul de democratizare pornit în 1991 cerea măsuri imediate, reale, cardinale și concrete.

Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu” în frunte cu managera Lidia Kulikovski, sesizând permanent pulsul vremii, s-a implicat operativ în schimbările acestea furtunoase. Ocolind aspectele politice și ideologice, direcția BM și-a asumat acele responsabilități care țin de comunitatea chișinăuiană și de drepturile omului, înaintând pe prim plan problemele de informare și lectură a cetățenilor orașului multicultural. Este elocvent în acest sens elaborarea programului „*Servicii de bibliotecă pentru minoritățile etnice*”, implementat pe parcursul anilor 1990-1994. Rezultatele s-au dovedit a fi cât se poate de eficiente. Reorganizând unele servicii ale sale sau deschizând altele noi BM a creat o rețea de filiale: „Ițic Mangher” (carte de cultură evreiască), „Lesea Ukrainka” (ucraineană), „M.Lomonosov” (rusă), „H.Botev” (bulgară), „M.Ciachir” (găgăuză) ș.a. care, la rândul lor, constituie o realizare a obligațiunii Statului de a respecta drepturile omului - respectarea drepturilor minorităților etnice de acces liber la informație în limba maternă. Concomitent cu realizarea proiectului cu privire la minoritățile naționale conducerea Bibliotecii Municipale „B.P.Hasdeu” lucrează intensiv în vederea satisfacerii intereselor populației băștinașe: asigurarea cu informație scrisă în limba română. În acest plan au fost de bun augur relațiile de colaborare și prietenie ale BM cu Biblioteca Județeană „O.Goga” (Cluj-Napoca) și directorul acesteia, ctitorul Bibliotecii Publice „Transilvania” - Traian Brad, plecat, acum câteva luni, în lumea celor drepte. Și, ca să nu aglomerez textul cu prea multe amănunte privitor la aportul Bibliotecii Județene „O.Goga” din Cluj-Napoca (România) și în special al directorului ei Traian Brad, la îmbogățirea BM și altor biblio-

teci din R.Moldova, îndrăznesc a reproduce un alineat din „In memoriam”, semnat de Lidia Kulikovski, director general la Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu”, Președintele Asociației Bibliotecarilor din R.Moldova, unde găsim și cuvintele: Traian Brad „a fost unicul în istoria țării, care numai pentru Biblioteca noastră Municipală a adus peste 100.000 de cărți. A fost inițiatorul, susținătorul și promotorul deschiderii altor biblioteci din Chișinău - „Târgu-Mureș”, „Ovidius”, „Târgoviște”, „Alba Iulia”, „Maramureș” și multe altele în republică. Traian Brad a mediat aducerea în bibliotecile basarabene în jur de 500.000 de cărți” („BiblioPolis”.- 2002.- vol.1, nr.1.-P.28).

Toate aceste biblioteci, filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P.Hasdeu”, inclusiv Biblioteca „Onisifor Ghibu”, ctitorită de feciorul cărturarului - Octavian Ghibu, cât și cele deschise în cadrul programului pentru minoritățile etnice, pe parcursul anilor au devenit adevărate focare de cultură. Lucrările elaborate de către colaboratorii acestora, manifestările culturale organizate de ele etc. sunt cunoscute în țara întreagă, iar unele din ele au fost editate în mai multe rânduri, fiind traduse și în alte limbi.

Activitatea filialelor nominalizate și al multora omise au schimbat cardinal rolul bibliotecii în comunitate, pe de o parte, cât și atitudinea beneficiarilor față de serviciile noi propuse, pe de altă parte. Biblioteca împreună cu filialele sale și-au activizat la maximum căutările formelor noi de activitate, le-au sistematizat și au purces la realizarea lor. Astfel au apărut numeroase proiecte noi, care se cereau implementate. Referindu-se la aceste momente într-un articol din rev. „BiblioPolis” (2002.-Vol.1.-Nr.1) directoarea BM dna Lidia Kulikovski relatează: „Acestea (proiectele) s-au materializat în Biblioteca Publică de Drept, deschisă în mai 2001, în „Ludoteca” bibliotecii „Transilvania”, în „Servicii pentru persoane private de libertate” ale bibliotecii Cricova, la „În obiectiv - vârsta a treia” a bibliotecii „O.Ghibu”, în „Tabăra de lectură și agrement” a bibliotecii „Alba Iulia”, în multiple-

le proiecte ale bibliotecii "Ițic Mangher" ș.a.m.d." (P.4).

Un loc de vază în realizările BM revine cercetărilor științifice și în special, celor ale doamnei directoare. Circa o sută de articole și studii au apărut doar în anul 2001, printre care și o monografie de proporții.

Fiecare din aceste aspecte ale activității BM ar merita un studiu mult mai detaliat și mai profund. Sperăm că realizatorii vor veni în curând. Iar eu, în continuare, aș vrea să familiarizez potențialii mei cititori încă cu o structură a instituției ce mă preocupă.

În aceleași împrejurări de luptă pentru democratizarea societății din tânăra țară suverană, direcția BM întreprindea măsuri de modificare și restructurare a serviciului de informare și documentare. Astfel, în curând, pe baza serviciului bibliografic al BM, apăru un serviciu nou - Centrul de Informare și Documentare (CID) „Chișinău”. Pe acele timpuri, țin minte, se punea la îndoială posibilitățile de a aduce la îndeplinire ideea Centrului. Se motivau aceste îndoieli prin lipsa cadrelor și a tehnicii informaționale moderne. Șefii BM, însă, nu se lăsau induși în eroare. Încercau toate variantele posibile. Într-o zi din acel an, în fața Bibliotecii Naționale, o întâlnii pe șefa Centrului - L.Dabi-ja. Se vedea de la o poștă că doamna nu e-n apele ei, mereu se uita la ceas. Apropiindu-mă, am aflat că dânsa îl aștepta pe I.Colesnic, care trebuia să-i aducă un demers pe adresa Fundației Soros-Moldova, cu intenția de a primi un ajutor în vederea înzestrării Centrului... cu tehnica respectivă. Timpul nu mai aștepta. Ne-am așezat la o masă din salonul deschis al barului non-stop dintre cele două blocuri ale Bibliotecii Naționale, am ticluit textul, l-am semnat cu numele I.Șpac și doamna dispăru ca luată de vânt. Trebuia să prezinte documentele până la începutul ședinței colegiului Fundației. A reușit. Cum s-au desfășurat evenimentele mai departe nu știu. În schimb îmi amintesc că nu prea credeam în mana din cer. Au trecut ani de zile. Soarta m-a adus la Centrul cu pricina. Ce să văd? Un oficiu modern: câteva camere bine mobilate, cu bi-

rouri luxoase, pe fiecare dintre ele câte un computer, la care lucrează câte o domnișoară ca din povești, dulapuri pline cu dicționare, enciclopedii, alte ediții informative etc. Aici se lucrează zelos, cu râvnă. Se acumulează mereu informație, din când în când intră câte un beneficiar în căutarea informației solicitate. Colaboratorii îi vin imediat în ajutor. Alteori se solicită informație la telefon. Și tot așa zi de zi. Centrul lucrează intens. Se înmagazinează informație de preț. Vezi toate acestea și te întrebi: Cum s-a reușit atât de operativ a se pune pe picioare un serviciu atât de modern? O știe doar colectivul și în primul rând managera acestuia cu numele Lidia Kulikovski. Văzând și admirând succesele colegelor mele de la CID, parcă cineva îmi șoptește în glumă: „Și tu ai pus o semnătură pentru ele?”

Multe și de valoare sunt funcțiile practicate de colectivul CID. În scopuri de popularizare s-ar cuveni de vorbit despre toate din ele. Ne vom opri, însă, doar la un aspect, care-mi este mai aproape de suflet. Este vorba de aportul CID și a BM în general adus pe altarul bibliografiei naționale. Aport care, prin toate manifestările sale, constituie o vădită învioreare pe întreg ogorul bibliografic din țară. Un moment caracteristic pentru BM constă în faptul că procesul de editare a bibliografiilor a fost bine chibzuit. Direcția, înainte de a purcede la elaborarea bibliografiilor în cadrul BM, a studiat istoria bibliografiei naționale și a ajuns la concluzia că fundarea unei baze bibliografice contemporane presupune un suport istoric și o continuitate. Anume astfel se poate explica decizia de a reedita câteva din operele bibliografice ale predecesorilor P. Draganov, Al. David și N. Moghileanski. Anume astfel, prin străduințele managerilor de la BM, cititorii de astăzi se pot familiariza cu „Basarabiana” (Ученая, литературная и художественная Бессарабия) lui P. Draganov, cu „Tipăriturile românești în Basarabia sub stăpânirea rusă (1812-1918)... de Al. David, cu „Материалы для указателя литературы по Бессарабии” semnate de savantul N. Moghileanski, prea puțin și de puțin cunoscute până la ora de reeditare (1993, primele două și 1994 ulti-

ma). În continuare au venit un șir de bibliografii personale (biobibliografii) și un volum, aș spune, monografic “Bibliografia Municipiului Chișinău 1995” (Ch., 1996), în care e adunată cea mai de valoare producție editorială și publicațiile din presa periodică consacrate tuturor aspectelor de activitate a Capitalei. Ultimul index este zămislit ca ediție în continuare, ca anuar și, din câte știu, în manuscris, în arhiva CID (sau pe dischete) se păstrează și celelalte anuare.

Referitor la edițiile biobibliografice țin să remarc că majoritatea absolută este dedicată oamenilor de artă: compozitori, pictori și scriitori.

Spațiul nu ne permite să le comentăm pe fiecare în parte, de aceea ne vom limita la o înșirare a titlurilor, care corespund cu numele și prenumele personalităților bibliografiate. Printre acestea figurează: „Eugeniu Doga” (1993), „Grigore Vieru” (1995), „Glebus Sainciuc” (1996), „Ion Vatamanu” (1997), „Iulian Filip” (1998), „Nicolae Dabija” (1999) - ultimele trei realizate de colaboratorii CID „Chișinău”, „Leo Butnaru” (1998), elaborată de biblioteca „Transilvania”, „Agnesea Roșca” (1999), pregătită la biblioteca „Ovidius”, „Ion Hadârcă” (1999), întocmită la biblioteca „O. Ghibu”, „A. S. Pușkin și Basarabia”, elaborată de colaboratorii bibliotecii „M. Lomonosov” și alte bibliografii. Constat cu satisfacție că procesul acesta creativ este în continuare. Iată chiar în zilele acestea a văzut lumina tiparului un volum biobibliografic - „Academicianul Mihai Cimpoi”, în curs de apariție se află și alte lucrări.

Cred că nu este nevoie de a înșira și alte titluri de lucrări (or ele sunt destul de multe) sau alte acțiuni de activitate, ca să ne convingem de potențialul creativ des-

tul de impunător al colectivului Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” și de forța lui de mobilizare când apare o necesitate. Desigur că realizările acestea și mai ales entuziasmul manifestat la diferite forumuri (conferințe, simpozioane, lansări de carte etc.) s-a transmis și la alte colective, creându-se o atmosferă de competiție care, la rândul său, a favorizat dezvoltarea bibliografiei și bibliologiei naționale.

Aș vrea să scriu încă multe despre activitatea colectivului Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”, despre doamnele atât de profesioniste, entuziasmte în activitate și atât de frumoase. Aș vrea să spun încă multe despre doamna Lidia Kulikovski, care știe să facă mult bine oamenilor, știe să-și aprecieze colegii (citiți-i articolele din „BiblioPolis”.-2002.-vol.1.-Nr.1.- p.3-7; și cel din „Magazin bibliologic”-2002.-Nr. 1-2.- P. 6-11 ș.a), despre managerile de la „O. Ghibu” și de la „Transilvania”, Elena Vulpe și Parascovia Onciu, care rămân neîntrecute în organizarea manifestărilor de suflet, despre Ludmila Pînzaru, atât de amabilă cu beneficiarii și atât de econoamă la zâmbet, despre Maria Ișaeu, cu trup și suflet consacrată ideilor patriotice și cercetărilor științifice, despre Sara Șpitalnic, Claudia Tricolici și multe, multe altele, care cu atâta devotament își consacră viața bibliotecii, adică beneficiarilor, adică oamenilor, semenilor noștri.

Și în fine, întrucât ne aflăm în prag de sărbătoare, vă felicit pe toate (și toți) cu ocazia aniversării Bibliotecii Domniei Voastre, vă doresc multă sănătate, multe succese în activitatea de zi la zi, cer senin și numai bine.

La mai mult și la mai mare, dragele mele!

Al vostru, **Ion Șpac**

Casa lumilor de taină...

Eliza Botezatu,

*critic literar, profesor universitar,
președinta Clubului „Lecturi literare”
al Bibliotecii „Târgu-Mureș”*

Aceasta este **biblioteca**: o condensare a lumilor de taină, a informației despre om și despre univers, tezaur.

Cu sensul lui de dicționar cuvântul **biblioteca** (din grecescul **biblion** – carte și **theca** – dulap) înseamnă instituția care

colecționează cărți... De-a lungul anilor cuvintele își largesc sensurile. Și i-a amplificat și cel despre care vorbesc: o bibliotecă este azi mai mult decât o simplă colecție de cărți – ea este o instituție de cultură în care se adună oamenii setoși de carte, se organizează activități cu caracter diferit, se educă spiritele.

Reprezintă o generație intrată în școală imediat după război. Ani grei și săraci în toate, inclusiv în bibliotecă. O generație care nu i-a cunoscut pe clasici – cu atât mai mare era, ulterior, setea noastră de Eminescu și Creangă... Două momente cu adevărat spectaculoase mi le amintesc din primii ani de școală. Primul este plecarea recruților: în serile de toamnă voci tinere umpleau satul de cântec și de lacrimă, luându-și rămas bun de la casă: „De la Cosăuți la vale / S-a făcut o trecătoare...”. Am înțeles din cântecul lor cum e să te desparți de casă și de cei dragi. Al doilea moment palpitant a fost descoperirea bibliotecii: port în memorie și în suflet o căsuță modestă de țară unde mi-a fost bine și cald la inimă – biblioteca din satul natal. Eram singură printre cărți, doream să le domin, să nu mă simt neputincioasă în fața lor, să le cuprind, să le înghit... Casa încărcată de cărți îmi trezea o atitudine pioasă de încântare, de mirare, de teamă chiar... A fost un drum cu sorți de izbândă, zic eu acum, după mai bine de jumătate de secol.

În nopțile de iarnă mă ascundeam cu tot cu carte și cu lampa de gaz, sub plapumă, de-i băgam în sperieți pe cei ai casei. În zilele de vară nu știam cum să scap de înșiratul frunzelor de tutun (la care-i ajutam mamei) ca s-o „sparlesc la... bibliotecă, cu gând rău asupra mamei, cât îmi era de mamă și de necăjită”. În zilele de toamnă, la școală, aveam neatenția să țin pe genunchi cărțile de la bibliotecă – în timpul unor ore care nu aveau nimic cu lectura... Mai târziu voi cunoaște tezaurul bibliotecilor din Chișinău și București, Iași și Moscova, dar totdeauna voi ține minte că drumul meu spre carte, desculț și cuminte, a început acolo, în căsuța modestă din satul Briceni, într-o bibliotecă cu încă puține cărți, dar în care era multă lumină și suflet. Cărțile, aliniat cuminti pe rafturi, te îmbiau într-o lume a

lor – lumea poveștii. De atunci încolo biblioteca a devenit pentru mine un templu, o catedrală în care intri cu palpații de inimă și cu un sentiment de așteptare a miracolului.

În acest an o bibliotecă din Chișinău împlinește 125 de ani: Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu”. Fondată la 1877 (biblioteca orașenească cu sală de lectură și abonament), ea va trece un drum lung de maturizare și creștere, prin care și-a realizat nobila-i misiune de a apropia omul de carte. Nu e cazul să-i povestesc istoria: poate doar m-aș mira că a purtat cândva numele lui Jdanov(?) și m-aș bucura că astăzi poartă numele unui mare cărturar român, pentru care Cartea și Lectura au constituit niște rosturi ale vieții. Cartea – prieten, taină și ispită, chemare spre alte lumi și alți oameni, ea te îmbie spre ușile bibliotecii. Și câte alte cuvinte cu aceleași rădăcină (**bibli**on – carte) ne vor mângâia auzul, ne vor răscoli curiozitatea: bibliografie (**graphien** – a scrie); bibliofilie (**philia** – dragoste); bibliologie (**logos** – cuvânt, studiu)... **Biblioteca** pe toate le cuprinde (inclusiv cea despre care vorbim „B.P.Hasdeu”) concentrându-și toate eforturile și străduințele spre propagarea Cărții.

Cartea - expresie a intelectului uman și a părții cele mai bune din noi.

Cu un colectiv de oameni bine pregătiți și bine intenționați, cu o directoare întruchipând chipul femeii-bărbate, ambițioasă și energică, biblioteca „B.P.Hasdeu” are în oraș mai multe așa zise „filiale”, care constituie o rețea (invizibilă!) de drumuri ale omului spre carte și ale cărții spre oameni. Iar printre ele e și „biblioteca mea” – Târgu-Mureș. Fondată vreo șase ani în urmă, este o bibliotecă de carte românească, bine organizată și amenajată – o vizitează și o îndrăgesc mulți din oamenii de carte care locuiesc pe-aici pe aproape (Serafim Saka, Vladimir Beșlea-gă, Spiridon Vangheli, Andrei Burac, Argentina Cupcea-Josu ș. a.)

În „biblioteca mea” se trudește un colectiv de femei inimoase și harnice, a căror trudă ține, presupun, de o vocație. Directoarea Claudia Șatravca, harnicul bibliograf Maria Tasmăli, totdeauna săritoare la nevoie, bibliotecarele Galina Pîntea,

Lina Repeșcu ș. a. formează o echipă de oameni la datorie; oameni la locul lor.

Având în fondurile ei 32 mii de publicații (inclusiv periodicele), biblioteca deservește circa 16 mii de cititori – de vârstă diferită, cu interese și preocupări diferite. Biblioteca prestează servicii diferite: de servirea tradițională a cititorilor, (pentru lucru în sala de lectură și la domiciliu), consultății bibliografice, rezervări de carte și împrumuturi interbibliotecare, zile de informare și buletine de informare cu literatură nouă ș. a. Există expoziții de artă plastică, funcționează câteva cluburi: " O rază de lumină" – pentru copiii slabvăzători, „Prietenul meu Știe Tot," salonul literar-artistic „Lumina din Vatră" ș. a.). Au loc serate, întâlniri cu scriitorii, lansări de carte... Chiar eu cu studenții mei am organizat o serată de comemorare a lui Marin Sorescu (au participat Gr. Vieru, VI. Beșleagă, S. Saka), o seară de poezie feminină „Toamnă bacoviană" ș. a.

În biblioteca „Târgu-Mureș" i-i bine inimii; e lumină și ordine; e liniște și pace. Pe rafturi – adunate, aliniată, așezate cu grijă, clasificate – cărțile. Pașii calcă pe covoare moi; vorbele răsună înădușit; mâna se întinde, înfiorată de așteptare – am găsit o carte! O iei, o mângâi ca pe o ființă vie, fugi cu ea acasă de parcă te-ai teme să nu ți-o ia cineva... Sau te retragi comod într-un fotoliu deschizi un ziar, o revistă... Foșnesc domol foile, omul zâmbește ironic sau cu bunătate, se încruntă supărat sau se amărăște – e ca și cum s-ar afla el și lumea (lumile) față în față.

Biblioteca are nevoie de oameni buni, răbdători, binevoitori – **ii are**. Are nevoie de oameni împătimitiți, pasionați de profesia lor - **ii are**. Căci biblioteca este azi o instituție de cultură activă, cu obligația de a **forma** omul, de a-l educa – prin carte și prin omenie. Ce le-aș dori bibliotecarilor de la Târgu-Mureș și din celelalte biblioteci, decât cărți multe și bune, cititori mulți și buni, puterea de rezistență în vremea noastră deloc ușoară. Să rămână de veghe ca niște dascălițe – păstrătoare ale focului...

Aș dori și niște completări. Aș visa să găsec (ca în bibliotecile europene – cu ve-

ioză pe fiecare masă!) niște măsuțe cu veioze, un colțisor pentru niște cititori mai... mai specifici (cărora le place sau le trebuie izolarea, concentrarea...). Ar fi recomandabilă **o zi de bibliotecă**, când elevii vin la bibliotecă împreună cu **profesorul**, care are ce-i învăța aici lângă raftul de cărți. Dar și în felul în care-și organizează munca bibliotecă Târgu-Mureș merită toată lauda.

Biblioteca este un loc al liniștii aparente. Se aud foșnind foile de carte, dar nu se aud foșnetele sufletului; se văd ochii mângâind paginile, dar nu se aud lumile care intră în sufletul omului cititor, în creierul și imaginația lui, intră formându-l, modelându-l, înălțându-l... **Liniștea** bibliotecii este una a interiorizării, a dialogului neauzit. Liniștea bibliotecii este una **rodnică**, vibrând de undele invizibile ale gândurilor care se întâlnesc, colaborează...

Biblioteca ne învață să vorbim cu scriitorul, cu noi înșine. Să vorbim cu lumea. Ne învață să ne întrebăm și să răspundem; să ne îndoim și să ne depășim... Îmi amintesc primii ani de lucru, când nu mai eram studentă și nu mai citeam „pentru seminar", ci, liberă, consultam literatura care mă interesa. Ieșind din bibliotecă, mă întrebam, naivă; oare observă lumea ce deșteaptă sînt? Să-i dăm tânărului cititor convingerea că ieși de-acolo, din bibliotecă, mai deștept! Păcat că învățământul nostru este doar formal orientat spre carte. Pornind de la afirmația comodă, „capul copilului nu-i un computer," îl orientăm nu spre informație, ci spre formule schematizate, spre algoritmi și tot felul de lucruri care transformă instruirea într-un joc, într-un spectacol, într-un scenariu de nu știu ce. Și în acest **loc** cartea se pierde.

Ea este (chiar la orele de literatură!) doar unul dintre instrumentele de lucru, când ar trebui să fie primul! Da, este interesant „internetul", da, găsești acolo informații, dar le găsești fără nici un efort intelectual! A pierde contactul permanent cu cartea (și deci cu biblioteca) înseamnă a pierde una din marile posibilități de a te autocultiva. Veniți la bibliotecă!

Biblioteca Municipală – templu al spiritualității și civilizației

Dumitru Ioanide

Un moment înălțător al istoriei Basarabiei și Chișinăului îl constituie împlinirea celor 125 de ani de existență benefică a Bibliotecii Metropolitane „B.P.Hasdeu.”

Durabile și frumoase motive de satisfacție pentru cei 449 de salariați și 420 mii de beneficiari, îndreptățite și temeinice motive de bucurie pentru tot ce înseamnă bibliotecar și bibliotecă publică.

Biblioteca Metropolitană din Municipiul Chișinău, adevărat templu al spiritualității și civilizației, a ajuns, iată, la o „vârsta” ce evocă prestigiu și creează respect pentru anii scurși de la înființare, 19 octombrie 1877, când s-a produs deschiderea oficială a BM „B.P.Hasdeu.”

În acest răstimp, Biblioteca a devenit unul din cei mai rezistenți piloni ai culturii, deținătoare a tezaurului de cunoștințe și centru de difuzare a acestora în diverse medii sociale.

Adăpostind pe parcursul a 125 de ani o formă dominantă de comunicare – lectură – Biblioteca Metropolitană nu poate fi nici gândită și nici luată în afara marilor sensuri ale vremurilor, ea apropiind victoriile omului asupra timpului și spațiului, asupra efemerului și necuprinsului. Profund implicată în procesul de dezvoltare socială, economică și intelectuală a societății, ea a preluat în mod vital și dinamic obiectivele imediate ale timpului spre a contribui la realizarea lor cu forța directă ori cu puterea de inducție a întregii istorii.

BM a întâlnit epocile și generațiile nu numai prin aceea ce-a avut și are Ea mai mareț și mai reprezentativ, ci și prin trăirea cotidiană și polifuncțională a realului și a imaginarului din această perioadă de timp a societății basarabene, în care cartea a pătruns integral și suveran în conștiință, Biblioteca participând direct la înfăptuirea tuturor marilor evenimente din istoria omenirii.

Cu profilul ei de instituție socială și culturală, Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu” traversează timpurile, păstrând la fiecare perioadă esența unor relații indis-

cutabile – cea dintre cititor și carte. În această ordine de idei, Ea acționează prin intermediul actelor de conștiință și al moravurilor instituite în vederea achiziționării, difuzării și a respectării bunurilor umane, în cazul dat - a celor manuscrise și tipărite, din trecut și de astăzi, universale și naționale, prin care circulă procesul de formare și de cunoaștere a societății.

Asemuiesc Biblioteca noastră municipală cu o cetate a ideii mereu asaltată, dar niciodată cucerită până la capăt, căci de la izvoarele ei au sorbit cele mai luminate minți, Ea, Biblioteca, devenind, astfel, un tezaur inepuizabil, o coloană de sprijin pentru toate edificiile ideilor înălțătoare, Templu al semeției gândului, al spiritualității și civilizației, instituție, în cele din urmă, prin care se exprimă materia umană. Ea mai e și o însemnată punte între generații, deoarece universul livresc își poartă semnificațiile istorice, morale, educative și spirituale de douăsprezece decenii și jumătate. Fără să vreau, îmi apar în memorie numele ctitorilor noștri de bibliotecă din trecut: Gr. Ureche, Miles-cu Spătaru, Petru Movilă, M. Costin, D.Cantemir, G.Asachi, A.Hâjdeu, M.Kogălniceanu, C.Negruzzi, A.Donici, C.Stamati etc.

Grație străduințelor colectivului, dirigit cu abilitate și pricepere de către dna Lidia Kulikovski (nu e cazul să operăm cu nume, cifre și fapte, ele fiind elucidate în interviurile ce au fost publicate în săptămânalul „Capitala” din a. c. și revista „Literatura și arta” din 2001, precum și de alți diferiți autori și diverse materiale), Biblioteca Metropolitană „B.P.Hasdeu” a fost aliniată la schema UNESCO, învrednicindu-se de titlul „Instituția secolului XX1,” iar directorul ei general – de distincția internațională „Managerul secolului XX1.” Nominalizările, fără îndoială, ne spun totul, orice comentariu devenind de prisos.

Instituția dată a devenit centru național de standardizare în domeniul informaticii și bibliografiei, centru de coordonare a cercetărilor științifice, centru meto-

dologic pentru filialele orășenești și nu numai.

Biblioteca Metropolitană rămâne a fi o Cetate a Cărții, unde toți oamenii au acces la informații, organizarea Bibliotecii constituind una din cele mai mari realizări ale societății civile basarabene.

Sursă de informație tradițională, BM „B.P.Hasdeu” merge în pas cu noile evoluții care impun în primul rând oferta timpului – o multiplă și laborioasă diversitate a serviciilor de lectură publică. Biblioteca Metropolitană, astfel, se află în serviciul comunității nu numai prin dimensiunea culturală clasică a activității sale, ci și prin cea a unui autentic centru de informare și documentare.

La ceas aniversar, nenumărați cititori îndreaptă către Biblioteca Municipală și către slujitorii Ei de ieri și de azi, gânduri de adâncă prețuire și aleasă recunoștință.

E vorba de un sentiment pe care doar prezența magică a cărților îl poate forma și consolida, spiritul comun îmbogățindu-se și identificându-se plenar cu valoarea izvoarelor consultate în sălile de lectură sau la domiciliu.

Neprețuitele volume îndeamnă pe cititorii săi la cumpărare, înțelepciune și

toleranță, creând în mediul uman o atmosferă de contemplație nobilă a comorilor autentice.

Chiar dacă trăim într-o lume care, paradoxal, tinde să marginalizeze Cartea, salariații Bibliotecii Metropolitane pot privi cu mândrie în urmă și mari speranțe în viitor, căci anume prin intermediul lor, al bibliotecarilor Cartea rezistă tuturor intemperiilor vremurilor, ocrotitorii ei asumându-și responsabilitatea socială majoră.

La marea sărbătoare a Bibliotecii Municipale „B.P.Hasdeu” ne asociem și noi, acei care urmărim cu atenție strădaniile și împlinirile ei, și dorim ca această prestigioasă instituție umană, văleat după văleat, să-și consolideze esența de Templu al Înțelepciunii, al Frumosului și al Utilului.

Împlinirea a 125 de ani de ființare a Bibliotecii Metropolitană constituie momentul de remarcare a unui parcurs spiritual ce se află în prelungirea tradiției seculare, de aceea nutrim speranța că anii ce vin vor duce la consolidarea definitivă a BM „B.P.Hasdeu” din Chișinău între marile biblioteci ale lumii, lucru confirmat deja de cele două nominalizări despre care am amintit ceva mai sus.

CRESCAT! VIVAT! FLOREAT!

Biblioteca „I. Manger” din Chișinău

*Ihıl Şraibman
Creații și dragoste
Traducere de
Theodor Magder*

Sfințenie, delicatețe și limbă maternă.

În limba idiș există expresia „mocom-codoiș”, ceea ce înseamnă un loc sfânt.

Expresia e folosită când vine vorba despre sinagogă, despre cimitir. Ea poate fi pe deplin practică și când vine vorba despre bibliotecă. Mai ales, când avem în vedere biblioteca noastră evreiască din Chișinău, care poartă numele lui Ițic Manger.

Până și pereții bibliotecii, de-a lungul cărora se află polițe pline de cărți, par a fi niște relicve sfinte.

Poporul nostru este numit drept un „popor al Cărții”, datorită atitudinii lui sa-

cre față de slova tiparului. Cu mulți ani în urmă, țin bine minte episodul, când un evreu dintr-un orășel, văzând o pagină de carte îngălbenită și tăvălită pe jos, o ridică, o săruta și o ducea într-un ungheraș special amenajat din incinta sinagogii, unde foaia aceasta era păstrată și nu aruncată ca un lucru netrebnic.

Ce poate fi mai sfânt decât o carte în care autorii își notau ceea ce îi dureau mai mult, fragmente însângerate luate din viață? Viața vie se scurge, în timp ce notele cuprinse în carte continuă se viețuiesc rămânând veșnic vii.

Ce poate fi mai sfânt decât rugăciunile evreiești cuprinse în carte, versurile

evreiești, umorul evreiesc și lacrimile evreiești?

Or biblioteca „I. Mangher” e ticsită de asemenea cărți și de aceea cel mai potrivit cuvânt pentru ea este *sfințenia*, adică „un loc sfânt”.

Nu veți găsi multe organizații în care să lucreze numai femei. Printre polițele sfinte ale cărților apar, ca niște raze de lumină, chipurile delicate ale femeilor, sfințenia se contopește cu aceste chipuri luminoase ale femeilor, cu devotamentul lor, cu dragostea și atenția, cu cumsecădenia de femeie.

În nici un alt loc nu vei auzi aici, la Chișinău, o expresie atât de mustoasă și

înălțătoare în idiș, care să aducă bucurie celor ce poartă dor limbii idiș, ca expresia pe care o poți auzi aici, la biblioteca „I. Mangher”, cu prilejul seratelor literare ale „Idiș-Centrului” nostru.

Am fericirea să conduc de câțiva ani în șir aceste serate în idiș și simt întotdeauna căldura și atitudinea grijulie din partea bibliotecarilor din jur, mai ales Sara Șpitalnic și Faina Ahinblit, care au în grija lor „Idiș-Centrul” nostru.

Simt aici, lângă pereții sacri ai bibliotecii, mâna protectoare de care se bucură literatura noastră evreiască și limba noastră maternă.

Lăcaș al spiritualității luminat de Eminescu

Babencu Veronica,

*Studentă, anul II, Facultatea Jurnalism și Științe ale comunicării, USM
Membră a Salonului literar artistic
„O rază te-nalță”
al Centrului Academic Eminescu*

Dacă mi-aș pune întrebarea, de care lucru omul are nevoie în întreaga sa viață, începând din copilărie și până la adânci bătrâneți, mi-aș răspunde că numai de bibliotecă, pentru că biblioteca este un organism viu care trăiește în sufletul fiecăruia din noi. Umberto Eco spune că biblioteca este „lumină pentru întreaga lume cunoscută, zăcământ pentru știință, atelier pentru litera noi și propășire pentru cele vechi”, iar Emerson considera biblioteca un cabinet magic populat de spirite vrăjite care se trezesc când le chemăm, adică atunci când răsoim filele unei cărți. Dacă se întâmplă ca să dispară o bibliotecă din cauza diferiților factori, omenirea nu va avea nici trecut nici viitor, va fi sortită pieirii, pentru că anume biblioteca are menirea de a fi memorie a lumii. Labirint al minții acest lăcaș este un labirint pământesc, unde poți să intri, dar nu mai poți să ieși pentru că acele spirite te opresc, îți mai arată ceva interesant și te îndeamnă mereu spre locul sfânt, unde se poate reflecta în liniște asupra problemelor, iar cartea ne invită la dezbateri, scoțându-ne de indiferență, formându-ne gustul pentru frumos. Pu-

tem spune că biblioteca constituie lăcașul instruirii care permite o bogată informare și evaluare spirituală.

Biblioteca este un labirint în care știi pe unde să intri dar nu știi pe unde să ieși și de aceea ai nevoie de o zână, care să-ți lumineze și să-ți arate calea cea dreaptă. Această zână este anume mărița sa bibliotecarul, care în afară de faptul că știe, are dreptul să umble prin marea de cărți. Singur el știe să le găsească și unde să le pună la loc, numai el răspunde de păstrarea lor, el apără cărțile nu numai de oamenii care vor să le facă vreun rău, dar și de natură, își consacră toată viața acestei lupte împotriva forței uitării, dușmană omenirii. Biblioteca este suprema creație a bibliotecarului, el îi determină conținutul și liniile de forță după care se orânduiește materialul colecțiilor. Numai cu ajutorul bibliotecii vor fi educați oameni cu un intelect bogat creativ, vor descoperi acel punct care duce spre bogăția spirituală pe care nu o pierzi niciodată. Biblioteca are menirea de a păstra și a transmite această bogăție a unui popor generațiilor anterioare, ea constituie un factor important al spiritualității, ea este coloana vertebrală a

unei culturi, înscriindu-se în rândul celorlalte valori care alcătuiesc tezaurul patrimonial al neamului.

Un popor cu credință o să îngrijească de această minune, adică de bibliotecă, căci numai prin grai și cu ajutorul ei vom recăpăta demnitatea de neam. Oamenii culturii, începând cu mânia sa bibliotecarul au luptat mult pentru ca limba română să fie în albia ei acasă în Basarabia, apoi datorită eforturilor lor, pe teritoriul nostru moldav s-au deschis biblioteci cu carte românească, mai ales în Chișinău sub egida Bibliotecii Municipale „B.P.Hasdeu,” care în condiții sociale dure își asumă rolul de călăuză spre culmile spiritualității Neamului.

Un eveniment foarte frumos a avut loc la 13 ianuarie 2000, când a fost inaugurat Centrul Academic Internațional „M. Eminescu”, tocmai când se sărbătorea 150 ani de la nașterea Luceafărului poeziei noastre. Acest lăcaș spiritual a fost deschis cu o librărie, o bibliotecă și spații de cercetări științifice cu colecții de arhivă în domeniu. Înființarea acestui centru este consacrată în exclusivitate operei marelui poet și cred că constituie un eveniment cu semnificație națională. Eminescu e lumină de slavă a literaturii române, a fost unul din aceste spirite pentru care chemarea cărții venea din îngemănarea nevoii de cunoaștere cu imensa iubire și dăruire față de țară și neam. Pasiunea poetului pentru cărți și lectură este o piatră de temelie pentru toți, o deschidere pentru marile și generoasele înălțări ale spiritualității românești și universale. Eminescu a avut o bibliotecă bogată, mereu a fost cu sufletul la carte, la bibliotecă și ar fi un mare păcat ca o bibliotecă din țară să nu poarte numele acestei mari enigme.

Centrul Academic Internațional „M. Eminescu” este o instituție de cultură, cu profil biblioteconomic și științific, care asigură tuturor fără restricții, la nivel municipal, național și internațional acces liber la opera clasicului literaturii române și universale M. Eminescu, valorificând și promovând opera, viața și activitatea poetu-

lui prin diverse activități culturale și de cercetare. Cu ajutorul unor oameni cu suflet mare care activează în cadrul acestui centru, toți doritorii care vor să se îmbogățească spiritual, să-l cunoască pe Eminescu, viu și cu setea mare de a ști li se pune la dispoziție cu cea mai mare amabilitate importante ediții ale operei poetului, critică literară, au ocazia să soarbă frumusețea tablourilor cu care este împodobit centru, cu casete audio-video, cu ediții periodice, pot vedea și citi din copiile integrale ale caietelor lui Eminescu, pot viziona filmul documentar „M. Eminescu” regizorul fiind Anatol Codru, baletul „Luceafărul” de Eugen Doga, traduceri în alte limbi și multe alte cunoștințe pot căpăta, pentru a deveni oameni a neamului. De asemenea Centrul oferă diverse servicii: sală de lectură pentru studiu, unde poți reflecta în liniște asupra problemelor, să te îmbogățești spiritual, împreună la domiciliu. Aici au loc organizarea activităților culturale, unde sunt îndemnați atât copii cît și maturi spre cunoaștere, spre studiere. Aici se întâlnesc oameni de știință, critici, scriitori care discută despre Eminescu și despre întreaga noastră avere spirituală. Centrul oferă servicii pentru persoane dezavantajate, excursii, organizează cluburi, saloane, cenacluri. La 3 martie 2002 a fost inaugurat salonul literar-artistic „O rază te-nalță”, unde participă îndrăgostiții de poezie, de frumos și sfânt. Printre ei se află persoane care scriu versuri, eseuri, care cântă poezia și care o ascultă. În cadrul acestui salon ai impresia că zbori spre ceruri, că sufletul e însăși pasărea îndrăgostită care zboară spre a-și găsi perechea în poezie. Centrul Academic este sanctuarul, locul sfânt de unde capeți acea bogăție pe care niciodată nu o pierzi. Într-adevăr, biblioteca este prietena de viață a fiecărui, de la ea poți căpăta sfaturi, de la ea te îmbogățești, de la ea crești în cunoștințe și mereu s-o iubim, așa cum marea țărnamă îl sărută, așa cum steaua stă pe cer cusută să fim uniți de bibliotecă. Să stimăm oricând bibliotecarii pentru munca lor enormă de a ține bibliotecile mereu actuale și să participăm activ la prosperarea acestor catedrale.

Nemurirea Bibliotecii

Alexandru Cosmescu,
liceul „Prometeu”

Biblioteca este practic un fel de co-moară a tot ce este mai prețios din ceea ce a creat și a generat spiritul uman. Este o manifestare a spiritului, una dintre cele mai interesante și mai extraordinare manifestări. Ei i se poate atribui probabil cu cea mai multă dreptate titlul de „fidelă propriului spirit” căci Ea și-l creează mereu, și-l exprimă și și-l împărtășește cititorilor și colaboratorilor ei. Iar cititorii își exprimă și ei sentimentul propriu față de Bibliotecă prin vizitarea ei, prin considerația ce i-o arată Ei și celor ce o slujesc.

(Divagație lirico-personală nr. 1: Prima bibliotecă pe care am vizitat-o și căreia i-am rămas fidel și până acum este Biblioteca B.P.Hasdeu. Țin minte că prima mea impresie referitor la Ea – aveam pe atunci 6-7 ani – a fost: „cum de poate încăpea atâtea cunoaștere într-un spațiu finit? Cred că oamenii dintr-un oraș întreg n-ar putea-o percepe, realiza și înțelege”... și mi-am păstrat această părere și până acum. Se spune că nimic nu se compară cu prima dată. Prima dată când descoperi dragostea, viața, fericirea, frumosul. Biblioteca B.P.Hasdeu a fost prima care mi-a prilejuit întâlnirea cu cunoașterea. Și are un loc specific și, sper, îndeajuns de plăcut Ei în sufletul meu.)

Și-l împărtășește cu cea mai mare generozitate, căci Ea nu este susceptibilă, nu este hapsână, ci liberă și încearcă să ne inducă și nouă această libertate. Libertate interioară, în primul rând. Libertate de gândire și de sentiment. Ni s-a spus în Evanghelie: „Veți cunoaște Adevărul și Adevărul vă va face liberi”. Biblioteca este cea care ne prilejuește întâlnirea cu Adevărul. Și unul dintre lucrurile care îmi plac la Ea cel mai tare este faptul că doar ne prilejuește întâlnirea, nu ni-l propune pe tavă, ci ne face (și ne ajută) să-l căutăm. Să-l căutăm prin miile ei de volume. Ne dă posibilitatea să cunoaștem cât mai mult și să-l deducem noi înșine. Să-l deducem din bucățile de adevăr pe care ni le propune. Sau din bucățile de minciună bizară care, spunea undeva Umberto Eco, sunt și ele aproape de Adevăr.

(Divagație lirico-personală nr.2: Cu toată sinceritatea de care sunt în stare, vă

mărturisesc că sunt și eu un căutător al Adevărului. Mi-aș putea asuma cuvintele Messerului din Princepele lui Eugen Barbu: „Caut, știu, mai vreau să aflu”. Iar această calitate mi-a fost cultivată anume de Biblioteca B.P. Hasdeu, care mi-a sugerat că Adevărul există și poate fi găsit. Îl mai caut printre multele ei volume, pe care nu le voi număra decât după ce le voi termina. Sper că voi găsi atunci Adevărul. Sau El mă va găsi pe mine. Mulțumesc Bibliotecii pentru această modelare a caracterului meu, a tendințelor mele, pentru că m-a convins să tind către Adevăr, către Adevărul unic dar exprimat prin atâtea volume.)

Biblioteca este unul dintre cele mai interesante și mai bogate în experiență spații. Aici poți să te împrietenești cu cineva care caută aceeași carte, aici poți să-ți împărtășești cu colegii de studiu aflarea Adevărului, aici poți descoperi prin fondurile ei tot ceea ce ai căutat vreodată: dragoste, libertate, pace. Ea nu doar le păstrează și le conservă, ci ne și propune să le înfăptuim, să le dăm ființă. Ne explică și ne propune și cum s-o facem.

Orice lucru care contează cu adevărat este un imbold de a-ți trăi cât mai intens viața. Biblioteca ne vorbește despre oameni care au realizat acest lucru, despre metodele pe care le-au aplicat și pe care ni le-au transmis și nouă.

(Divagație lirico-personală nr. 3: Biblioteca, asemeni oricărei ființe, se îndrăgostește și ea. Se îndrăgostește însă doar de cei care pot susține această dragoste, de un Dostoievski, Cărtărescu, Borges, Lawrence, Nietzsche. Se îndrăgostește pentru a-i consola pentru toate necazurile vieții pe care au trăit-o. Și îi face și pe cititori să se îndrăgostească de ei. E minunat, căci cititorii pot găsi în aceștia multe lucruri care să le creeze viața însăși și viziunea asupra ei.)

Biblioteca, spuneam și mai înainte, nu este hapsână cu bogățiile de care dispune. Ea știe ca foarte puține experiențe se pot compara cu foșnetul vântului simultan prin cartea pe care o ții în mână, prin frunzișul din parc și, jucăuș, prin părul tău. Cu cântecele păsărilor. Și ne oferă și

posibilitatea asta, dar preferă să ne facă să întâlnim alți oameni, care au și ei această pasiune: cunoașterea.

(Divagație lirico-personală nr. 4: Cunoașterea este cea care îl face pe om să fie om. Nu cunoașterea, informația, ci cunoașterea, adică transmutarea cunoștinței în interiorul omului. Iar Biblioteca, discretă cum o știm, nu se bagă în sufletele și creierii noștri, ca să-i umple de cunoaștere, ci se mulțumește să ne inducă anume dorul ei, ca să putem s-o realizăm noi înșine, cu forțe proprii.)

Iar oamenii care caută cunoașterea sunt cei mai interesanți. Cu ei poți stabili cele mai avantajoase reciproc relații, de la ei poți învăța cele mai interesante și mai utile lucruri, pe sfatul celor mai avansați decât tine în cunoaștere te poți baza oricând. Iar această atitudine le-a fost creată anume de Bibliotecă, anume de atitudinea înșăși a Bibliotecii, care generează fiecăruia dorința de cunoaștere și îi oferă fiecăruia mijloacele de a o împlini.

(Divagație lirico-personală nr. 5: Când eram mai mic invidiam munca bibliotecarilor, una dintre categoriile oamenilor de cunoaștere, ca să folosesc expresia lui Castaneda, oameni care operează cu cunoașterea. Dar apoi am început să am față de bibliotecarii autentici – iar Biblioteca „B.P.Hasdeu” știe să-și aleagă bibliotecarii – un fel de atitudine religioasă, parțial superstițioasă: ei nu doar operează cu cunoașterea, ci o și trăiesc, o transpun în sine.)

Iar biblioteca ne mai oferă și încă ceva: aventura. Un lucru care ne lipsește multora. Viața majorității este lipsită de aventură, de nou, de ceea ce contează cu adevărat în ea. Viața este lipsită de sentiment. Toate lucrurile se fac din ce în ce mai mașinal, și nu doar mașinal, ci apelând la mașini. Mașinile se substituie nouă în căutarea de bine, de frumos, de unic. Viața își pierde tocmai seva, ceea ce este important în ea dacă este lipsită de aventură. Despre ce fel de aventură mai poate fi vorba dacă programul zilnic al multora din noi este trezire – școală /serviciu – mâncare – distracție difuză – televizor? Biblioteca, în schimb, ne oferă aventură, ne oferă exemple și modele de viață trăită la intensitate maximă. Ne îndeamnă ca, dacă suntem obosiți și enervați de cotidian, să creăm aici și acum o

nouă lume. O lume mai bună. O lume mai conformă nouă înșine. Mai (asemeni Bibliotecii Înșăși) „fidelă propriului spirit”. Asta încearcă să facă, la începutul secolului XXI, cititorii veritabili ai unei bibliotecii.

*(Divagație lirico-personală nr. 6: Apropo de aventură. Când eram mai mic, îmi plăcea la nebunie să rătăcesc prin fondurile bibliotecilor. Cum eram îndeajuns de iubit de bibliotecari, ei îmi dădeau voie. Interpretam chestia asta ca o adevărată aventură. Un întâmplător păianjen căpăta dimensiunile unui monstru, niște pași în urma mea îmi făceau inima să bată în același ritm. Într-o bună zi, am descoperit tot așa, ca aventură, în cadrul Bibliotecii „B.P.Hasdeu” o carte pe care am citit-o după aceea de zeci de ori: **Numele Trandafirului**, de Umberto Eco. De fiecare dată când o citesc, mă impresionează altceva. Dar atunci, prima dată, am fost profund șocat de două lucruri: Biblioteca de acolo ca labirint și cartea otrăvită. Am fost aproape incapabil să cred că există asemenea lucruri, căci eram deprins cu acel caracter primitiv pe care mi l-a arătat mereu Biblioteca „B.P.Hasdeu”.)*

Biblioteca este unul dintre cele mai privilegiate spații culturale. Este spațiul cultural prin excelență. Aici încerci să cunoști totul: carte, oameni, cunoaștere, Adevăr și, de ce nu, înșăși Biblioteca. E o senzație minunată să te simți un intim al Bibliotecii. Te simți împlinit pentru că te-a ales anume pe tine. dar, de fapt, Ea le oferă tuturor această posibilitate.

(Divagație lirico-personală nr. 7: Am aflat că Biblioteca „B.P.Hasdeu” împlinește 125 de ani. Îmi pare un pic cam paradoxal. Aveam – și mai am – impresia că Biblioteca este nemuritoare, că Ea învinge timpul, că trece dincolo de timp. Dar, dacă stau să mă gândesc mai bine, nu este această vârstă tocmai o dovadă a trecerii ei dincolo de timp? Îi urez viață lungă, fericită și frumoasă. Câți mai mulți cititori și iubitori de carte. Să educe în noi cât mai multă cunoaștere, pace, dragoste, libertate și tot de ce avem noi nevoie pentru a fi cu adevărat oameni.)

Și voi încheia parafrazând o maximă pe care am citat-o și în text: „Vom ajunge să cunoaștem cunoașterea (prin intermediul Bibliotecii) și Ea ne va face liberi”.

COPIII ȘI CARTEA

*Dacă ar fi tăcere, cum ar fi....?***Dumitrița Parfentie**

12 ani, liceul „Onisifor Ghibu”

Dacă ar fi tăcere, dacă am fi muți la vorbă și la suflet, cum am fi? Am fi... sau poate nu am fi? Nu am fi ce? Niște cuvinte care nu au puterea să zboare, „neceuri” închise în cavoul sumbru al lui Hamlet sau poate umbre solitare în căutare de lumină? nici una nu ni se potrivește, mai degrabă am fi niște clopote care nu bat dar fac îngerii să cânte. Ba nu, am fi... ca o rugăciune care, cu toate că ești mut – Dumnezeu o aude, o aude inima ta, ființa ta, trupul tău... Cât de frumos sună un cuvânt, sună aidoma unei flori care se deschide în miezul iernii transformându-și petalele în fluturi ce zboară în căutare soarelui, a căldurii. Cât de frumos sună un cuvânt ascuns în eul celor muți, în ochii celor orbi, în palmele celor surzi care îl protejează așa cum o mamă își protejează copii.

Cei muți – nu-l pot vorbi, cei surzi nu-l pot aude iar cei orbi nu-l pot vedea. Ce fac însă cei care nu sunt nici muți, nici orbi, nici surzi? Ei nu-l prețuiesc, sunt niște risipitori de cuvinte, de vorbe pentru care cei menționați mai sus ar da viața să-l rostească, să-l

audă sau să-l vadă măcar o dată, o singură dată. Cei care îl pot vedea, auzi și rosti sunt săraci în slove căci anume ei au răstignit limba pe crucea indiferenței, iar ea acum e pe moarte. „Tăcerea e moarte. Cine-ți cere să taci, îți cere prea mult”. Ar trebui toți să ne gândim cât este de scumpă limba, căci ea valorează mult mai mult decât un cufăr cu aur și cu nestemate. Dacă nu vom comunica vom fi asemenea unor cerșetori de cuvinte, iar a fi cerșetori de cuvinte e ca și cum ai cerși Viață, Pământ, Patrie. Să ne gândim la toate acestea...

Să ne gândim și la cărțile care ne stau în preajmă, să pășim pragul bibliotecilor care ne sunt vecine. Să nu tăcem. Să vorbim, să comunicăm, să lecturăm mai mult decât o facem. La aceasta vă îndemn, dragii mei semenii, să prețuim cuvântul, să prețuim cărțile, să frecventăm bibliotecile. În afară de cărți bibliotecile ne așteaptă și la întâlniri cu oameni interesanți, la întâlniri de suflet. Veniți la biblioteca din preajmă, la „Alba Lulia” și veți găsi toate cele necesare pentru a nu tăcea...

*Casa cu suflet de lumină – Biblioteca***Marius Malanetchi,**

elev în clasa a III-a

la Liceul „Spiru Haret” din Chișinău

În cartierul Buiucani din Chișinău este o casă cu suflet de lumină. Aceasta e Biblioteca „Alba Lulia”. Aici se dau cărți cu împrumut, pentru ca, după lectură, să le restituie. În ea găsești cărți nemaivăzute în diferite limbi.

Biblioteca este o casă cu suflet de lumină. În ea sunt cărți despre scriitori, artiști, poeți și viteji ai neamului românesc. O carte citită este ca o rază desprinsă din cununa înțelepciunii. Știți proverbele: cine știe carte are parte sau cine știe carte are patru ochi.

Ați observat că, în sat, la librărie, sus, este scris: „Luminița”. Se numește așa nu pentru că e nume și nici pentru că e frumos, dar pentru că aici, ca și la bibliotecă, poate fi găsită lumina înțelepciunii. Trebuie numai să intrăm.

Cărți cu romane, povești, povestiri, basme, legende, balade, versuri – toate le găsești aici, în casa cu suflet de lumină. Să le citim. Urmașii noștri vor fi mândri de noi.

Biblioteca este o casă a cunoștințelor care ne ajută mult să fim deștepți, curăț și buni. Cartea ne învață să trăim.

*Un întreg divin al cuvântului***Victoria Parfentie**

15 ani

Biblioteca Alba Lulia este ceea ce și-ar dori orice suflet de copil. Este întregul divin al cuvântului. Odată intrat în această încăpăre poți simți cum te cufunzi într-o lume ce doar într-un vis de copil poate dăinui. Aici poți spune că o carte e ca o scoică ce se va deschide pentru a ne da cunoștințele acumulate. Răsfoind filă cu filă, vei putea afla tainele ascunse în cuvinte și vei deveni o

persoană rafinată cu bun gust și foarte ager. Căci toată frumusețea și toată splendoarea acestei biblioteci se află în inimile celor ce știu să savureze din dulcele cărților, iar cei ce încă n-au venit aici, s-o facă, pentru că doar așa se vor putea simți ca niște trandafiri stropiți de roua dimineții.

Deci, nu uitați: doar aici, la biblioteca Alba Lulia, puteți trăi clipe de vis.

DIALOG

„Am optat pentru BM „B.P.Hasdeu” deoarece...”

Era informației a determinat instituțiile, organizațiile să-și redefinească rolul în societate. Un impact deosebit l-a avut și asupra bibliotecilor. Chiar dacă tehnologiile moderne par să domine această societate, bibliotecile își justifică existența prin numărul mare de utilizatori, prin numărul documentelor consultate, prin numărul mare al doritorilor de a participa la activitățile culturale organizate de bibliotecă, demonstrând rolul lor în educarea și formarea utilizatorilor. O problemă ar fi, însă, numărul tot mai mic al celor care doresc să îmbrățișeze această profesie – de bibliotecar. Vom încerca să aflăm opinia a trei angajați la BM: de ce au optat pentru această instituție, care le-au fost visurile și dacă le sunt, deja, realizate.

Ne vorbesc Svetlana Andrițki, Mariana Bumbu și Olesia Ioncu

1. Pe parcursul anilor de studii ați făcut practică în mai multe biblioteci, de diferite tipuri chiar. De ce ați optat pentru Biblioteca Municipală?

O. I. Da, într-adevăr am făcut practică la mai multe biblioteci, printre care amintesc Biblioteca Specială a Orbilor din Moldova, biblioteca Alianței Franceze, Biblioteca Națională și altele. De ce am optat totuși pentru Biblioteca Municipală?

Cel mai greu e să vorbești despre biblioteca în care activezi, mai ales știind că majoritatea lucrurilor de aici sunt văzute, apreciate de public și de către colegii din alte biblioteci, criticate poate...câte o dată. E dificil să intervin cu o subiectivitate (e firesc, nu pot să fiu obiectivă totalmente). Această Bibliotecă mi-a plăcut până la urmă, deoarece încercă de fiecare dată să caute, să descopere, să performeze... Aici mi se creează condiții normale pentru a activa creativ, inovativ.

S. A. Tentația de a pleca și a rămâne la alte biblioteci (de ex.: pentru un salariu mai mare) mi-a dat târcoale la început; am plecat de la Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu”, ca sa înțeleg, totuși, cât de mult este prețuit aici bibliotecarul. Aici am simțit susținerea managerului, cât eram de importantă, fiind tânăr specialist, cu noi cunoștințe și noi viziuni, ca în cele din urmă sa revin înapoi aici. Am văzut în Bi-

blioteca Municipală „B. P. Hașdeu” un bun îndrumător și un practician cu multă experiență.

M. B. Întâmplarea a „optat” pentru BM. Fiind în anul I la USM, o colegă mi-a propus și eu am acceptat intuitiv, dar vreau să spun că mă bucur de alegerea pe care am făcut-o. Acum așa face la fel, deoarece, după părerea mea, BM este o rețea informațională municipală bine dirijată și organizată, ceea ce dovedește că este o bibliotecă modernă.

2. Activați toate mai bine de doi ani. Care e specificul BM în raport cu alte biblioteci?

O. I. Trebuie să menționez că în rețeaua Hasdeu sunt angajați mai mulți tineri, care au absolvit recent facultatea. În timp ce alte biblioteci acceptă cu greu studenți fără experiență profesională, Biblioteca Municipală îi sprijină și le ajută să-și dezvolte inițiativa creatoare. Faptul că aici se încearcă mereu diversificarea serviciilor oferite, implementarea noilor forme de activitate, inedite chiar, pentru R.M. (cum ar fi Servicii informaționale pentru Persoane Dezavantajate) îi îndeamnă să fie mereu în căutare, să găndească și să acționeze.

S.A. Caracteristicile distinctive ale Bibliotecii Municipale „B.P.Hasdeu” sunt: aprecierea creativității, curajului, ideilor novatoare. Se simte spiritul concurenței, dar și al cooperării și coordonării. Aici se oferă acces la informație pentru toată comunitatea, indiferent de etnie, sex și vârstă, sunt luate în considerare toate dorințele și opiniile utilizatorilor, toți utilizatorii sunt tratați egal, promovează pluralismul cultural și politic. Este o bibliotecă model.

M. B. O trăsătură distinctivă a activității BM este, după părerea mea, tendința spre perfecțiune și adaptarea la schimbările survenite în domeniu. Inovațiile și diversele servicii implementate în BM și filialele ei sunt dovada cea mai elocventă în această privință.

3. V-ați convins, probabil, că la bibliotecă se muncește în genere în echipă. Cât de ușor v-ați integrat în colectivele în care activați și care a fost impactul celor cu experiență?

Cum au contribuit ei la formarea voastră ca bibliotecari?

O. I. În orice echipă există oameni ca o nesfârșită zi de luni, alături de care chiar și procesul de respirație necesită eforturi și sunt oameni de duminică, alături de care munca de bibliotecar capătă farmecul unei sărbători. În primul rând, doamna Lidia Kulikovski are acest dar al său, dar îl poartă ușor, fără a-i da prea multă importanță... Dacă e să fiu sinceră, dumnezei este, după părerea mea, un adevărat „reglator” de energii și spirite.

Echipa este un uimitor catalizator pentru mine. Consider că orice început este greu, dar rezultatele sunt pe măsura efortului. Am urmat mai multe sfaturi ale colegilor mei, pentru ca sunt convinsă că toate sfaturile însușite îmi vor fi necesare. Acum știu că acumulând cunoștințe de la colegii cu mai multă experiență, vezi lucrurile dintr-o perspectivă mai largă și devii mult mai sigur pe sine.

S. A. Am fost primită cu multă căldură în marea familie „Hasdeu”. Am fost tratată din start ca persoană matură, toate ideile îmi erau ascultate. Am simțit respect și susținere din partea întregii echipe Hasdeu. Profesor și îndrumător mi-a fost dna Kulikovski, care m-a încurajat, m-a susținut și m-a dojenit, după merite, evident.

M. B. Sunt de acord că de unul singur nu reușești și colectivul este important în orice activitate. Consider că m-am integrat destul de ușor în echipa Transilvania, deoarece am proprietatea de „a fura” cite ceva din experiența altora. Totodată am avut și norocul de „învățători” buni, tenacitatea și insistența lor m-au făcut să cred în mine, în capacitățile mele.

4. „Tânăra generație prezentă și viitoare este și va fi o generație orientată spre computer”- afirma Umberto Eco. Cum vedeți voi biblioteca viitorului și care ar fi rolul bibliotecarului?

O. I. Deși va suferi multe schimbări, biblioteca va rămâne și în continuare o instituție culturală fundamentală. Despre computer...ce să zic...nouă ne pare că noi îl folosim pe el, pe când, de fapt, el ne folosește pe noi.

S. A. Din bibliotecă ca depozit de carte - în bibliotecă ca templu al științei și, în sfârșit, - în centrul de informare și docu-

mentare. Din biblioteca accesului închis și al cenzurii - în biblioteca accesului liber la raft. Din bibliotecă cu documente tradiționale - în bibliotecă cu documente în format electronic. Din biblioteca cititorilor - în biblioteca utilizatorilor și a beneficiarilor de informație. Aceasta este biblioteca prezentului. Biblioteca viitorului....pot sa afirm că și atunci cărțile vor avea același rol ca și în prezent.

M. B. Nu pot să nu fiu de acord - viitorul este al calculatorului. Dar biblioteca viitorului o văd totuși și cu cărți, poate cu cinci ani în urmă n-aș fi spus la fel. Sunt sigură, cartea va avea locul ei, dar gestionarea și accesul la informație se va face prin intermediul computerului și al bibliotecarului. Aș opta pentru o bibliotecă cu un caracter mixt (dacă ar fi posibil !?): virtual și tradițional.

5. O altă mare personalitate, Melvil Dewey, spunea: „Nici o sarcină nu are o valoare mai considerabilă și nu merită o mai mare cinste, decât ceea ce face în serviciul comunității un bibliotecar competent și serios.” Care ar fi în opinia voastră competențele și aptitudinile unui bibliotecar modern?

O. I. Succesul unui bibliotecar este condiționat și de capacitățile de bun organizator. Câteva dintre competențele de care ar dispune un bibliotecar modern sunt abilitatea de comunicare, voința și puterea de a finaliza cu succes toate acțiunile inițiate, dinamism, perseverență.

Cunoașterea limbilor străine, reprezentă și ea una din condițiile esențiale pentru afirmarea profesională în societatea contemporană. În special engleză, germană, franceză, deoarece sunt limbile afacerilor și relațiilor internaționale și deschid oportunități nesperate de colaborare. Desigur, trebuie sa fie competent și în domeniul informaticii, să cunoască lucrul cu computerul.

S. A. Indiferent de perturbațiile și schimbările în societate, bibliotecarul va rămâne bibliotecar, cu unica diferență că din bibliotecarul învățător, educator, bibliotecarul s-a transformat în bibliotecarul îndrumător, ce ghidează utilizatorul în acea vastă și imensă mare de informații și cunoștințe. Din bibliotecarul supraveghețor - în bibliotecarul ghid. Fără un bibliotecar iscusit și erudit, oricât de mare și valo-

roasă ar fi colecția, biblioteca va fi una moartă pentru comunitate.

M. B. După părerea mea, competențele unui bibliotecar modern ar fi: punctualitatea, perseverența și principialitatea; iar aptitudinile: inteligența, intuiția, comunicabilitatea și inventivitatea.

6. Biblioteca noastră este o instituție care tinde mereu spre noi performanțe. Pe lângă experiența acumulată zilnic mai aveți nevoie și de cunoștințe teoretice sau de experiența altora. Care sunt instrumentele pe care le folosiți pentru a vă autoperfecționa?

O. I. Important este să evaluăm: important este drumul, calea. Chinezii spun așa: orice drum, oricât de lung, începe cu primul pas. După primul pas începe un alt drum. Și niciodată nu termini drumul – spre perfecționare.

Ca un instrument de autoperfecționare mi-au servit conferințele și seminarele la care am participat (Crimeea, Novosibirsk), unde am făcut schimb de experiență.

S. A. Necesitatea învățării continue, a însușirii celor mai noi teorii și practici din domeniul biblioteconomiei, a noțiunilor de teoria și practica informării, managementului, marketingului etc. duce bibliotecarul spre autoperfecționarea de zi cu zi. Personal, pentru formarea profesională mă documentez din revistele de specialitate. Este o sursă primară de documentare la care recurge bibliotecarul. Încă o sursă servește informația găsită prin intermediul INTERNET-ului, indiferent de limbajul găsit.

M. B. Cred că literatura de specialitate în primul rând, apoi Internetul. Pentru mine personal seminarele de la Școala de Biblioteconomie au contat foarte mult, în plus - Facultatea la care sunt studentă în ultimul an.

Schimbul de experiență în deplasările de documentare peste hotare au o contribuție aparte în perfecționarea profesională, dar din păcate nu am avut astfel de ocazii, așa că relatările colegilor și imaginile sunt argumente pentru a tinde să ajungem la perfecțiunea bibliotecilor din Occident.

7. Apropo de lucrările de specialitate. Revista „BiblioPolis” sperăm să fie utilă tuturor bibliotecilor, dar și studenților de la facultate, bi-

bliotecarilor de mâine. Ce ați dori să le spuneți viitorilor bibliotecari?

O. I. Le pot da doar un sfat: să-și iubească meseria. Grigore Vieru, în unul din interviurile sale, zicea „Când dorești cu multă ardoare să realizezi ceva, răsare soarele mai devreme și găsești ca și început lucrul pe care dorești să-l faci”. Mai multă pasiune, ardoare, suflet în tot ceea ce faceți. La 21 de ani, când ești student, ești mereu la început de drum. Orizontul e departe, îl scurtezi cu mâna streășină la ochi, dar ești optimist fiindcă ai de partea ta tinerețe, entuziasm, forță. Înainte de toate trebuie să știi ce dorești, unde vrei să ajungi, care sunt lucrurile reale pe care vrei să le obții.

S. A. Tinerilor bibliotecari le-aș dori să se uite la această specialitate din alt punct de vedere, munca de bibliotecar nu se rezumă numai la ștergerea prafului de pe rafturi, de fapt este și acesta un proces inevitabil, dar mai este și crearea paginilor Web, navigarea în INTERNET și regăsirea informației la cererea utilizatorilor, marketing de bibliotecă ce presupune elaborarea pliantelor, a anchetelor și a sondajelor de opinie etc., management de bibliotecă, participarea la conferințe și simpozioane profesionale naționale și la nivel internațional, implicarea în diferite proiecte ce țin de bibliotecă și multe alte procese, care pot interesa un tânăr practician.

M. B. În primul rând vreau să le urez viitorilor bibliotecari mari-mari succese, apoi încredere în profesiunea aleasă și speranță în faptul că pot schimba lumea.

Imaginea profesiei de bibliotecar a avut de suferit în ultimul timp, dar eu cred că dovedind lumii utilitatea noastră prin inteligență, competență și inventivitate putem crea o nouă imagine a bibliotecii - instituție informațională demnă de încrederea comunității.

Vă mulțumesc pentru sinceritate și la ceas aniversar, Vă doresc vouă, celor la început de cale, dar și celor mai puțin tineri, dar cu suflet mare, cu dăruire, cu ambiție, cu pasiune, care trudesesc în acest lăcaș al înțelepciunii ani în șir într-o luminare neamului – LA MULȚI ANI!

Consemnare:

Genoveva Scobioală,
manager Departamentul Relații Publice

SINTEZE

O bibliotecă de succes: abordarea activității Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în viziunea de marketing

Natalia CHERADI

Abordarea activității bibliotecii în concepția de marketing este în întregime justificată pentru că marketingul ne ajută să regândim interiorul sistemului bibliotecar în scopul satisfacerii cât mai prompte a nevoilor de informare. Nu este deloc un capriciu al bibliotecarilor, ci o integrare a bibliotecii în relațiile de piață.

Aplicarea practică a marketingului este după exprimarea directoarei Bibliotecii Publice din Salo - Finlanda Hilkka Orava o „filosofie și atitudine a minții”. Acest postulat a fost bine înțeles de echipa inteligentă „Hasdeu” (așa se lansează ea în site-ul bibliotecii). În viziunea membrilor acestei echipe marketingul nu este un grup de tehnici care contribuie la obținerea unei imagini pozitive, ci o strategie de valoare. Și anume ea, ca nici o altă echipă, a fost gata să aplice instrumentarul acestei discipline în sfera deservirii informaționale.

Totodată, lucrătorii acestei biblioteci au învățat că marketingul este o activitate îndreptată către satisfacerea de dorințe și necesități și către o informare efectivă și eficientă a celor din jur (care alcătuiesc de fapt „piața – țintă”) și au folosit cu succes oferta respectivă.

Marketingul este un proces de analiză, planificare, implementare, evaluare, dezvoltare și control al unor programe formulate cu mare atenție și destinate pentru punerea în valoare a anumitor schimburi pe anumite piețe în scopul de a atinge anumite obiective organizatorice. Marketingul este un concept care are în vedere planificarea unei oferte, necesitățile și dorințele unei „piețe”, folosind termenii de preț, comunicare și distribuție pentru a informa, motiva și deservi „piețele” respective.

Dacă scopul marketingului este acela de a îndeplini obiectivele unei organizații, este foarte necesar ca aceasta să-și definească în mod clar și efectiv scopurile. Acestea vor fi transformate apoi în sens operațional în obiective care vor putea fi măsurate în decursul timpului. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a luat anumite măsuri pentru a restabili echilibrul necesar

într-o activitate eficientă. Buna funcționare a acestei biblioteci s-a bazat pe un plan financiar, de personal (administrativ), de management, dar și pe unul de marketing. Dacă scopul marketingului este îndeplinirea obiectivelor instituției respective, este esențial ca aceasta să-și definească în prealabil scopurile și obiectivele programului după care acționează. Putem afirma că echipa „Hasdeu” are o imagine clară asupra „obiectivelor țintă”.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” este o instituție publică care a fost înființată în scopul de a servi necesitățile unui public bine definit. Această bibliotecă a stabilit obiectivele având în vedere mai mulți factori, cum ar fi: finanțatorii, publicul deservit, cadrul de activitate, etc. Dar care este, de fapt, scopul unei biblioteci publice. Care sunt obiectivele ei. Sunt oare acestea bine cunoscute de public? Răspunsul este că aceste obiective în Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” sunt identificate. În același timp este excelent formulată misiunea bibliotecii. Acum este necesar ca aceste obiective să fie puse în practică, astfel încât să se atingă scopurile propuse.

Activitatea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” se bazează pe principiile artei organizaționale și, mai întâi de toate, pe conceperea misiunii și scopurilor principale ale activității și destinației bibliotecii. Misiunea reprezintă cartea de vizită a bibliotecii în mediul populației. Imaginea deja constituită a acestei biblioteci influențează opinia publică pentru că răspunde idealurilor morale ale concetățenilor.

Piața în care acționează Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” este alcătuită dintr-un public divers și numeros, care participă activ în viața socială, politică, economică și culturală a municipiului Chișinău. Programele bibliotecii au permis să grupeze utilizatorii actuali și potențiali pe baza unor diferențieri individuale și a similitudinilor de grup. Acestea au ajutat biblioteca să-și identifice chiar și non-utilizatorii.

Programul de activitate al Bibliotecii „B.P. Hasdeu” acoperă strategii de inten-

sificare a serviciilor bibliotecare, a investițiilor tehnologice de justificare a costului, de determinare a oportunităților de parteneriat și poziționare a bibliotecii ca lider al noilor tipuri de servicii.

Schimbările în tehnologie și informare sunt inevitabile, astfel și promovarea și marketingul prestațiilor bibliotecilor publice trebuie permanent să fie revizuite și redefinite. Procesul de marketing ajută bibliotecile publice să fie într-un pas cu nevoile consumatorilor și să profite de noile tehnologii.

Cele mai importante motive de promovare a marketingului în Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” sunt:

- informarea consumatorilor despre colecția și serviciile de care dispun;
- îmbunătățirea imaginii bibliotecii și a filialelor ei;
- crearea relațiilor de „camaradie” dintre utilizatori și bibliotecari;
- obținerea asistenței pentru programele bibliotecare;
- generarea finanțării în timpul de reducere a bugetului.

În ultimii doi ani schimbarea în Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a fost constatată un domeniu în cauză, oferind noi excelențe și, mai ales, alternative de deservire, diverse modalități competitive de satisfacere a nevoilor tuturor categoriilor de consumatori, precum și menținerea creșterii gradului de informare tehnologică. Marketingul a reprezentat, de fapt, un pilon în sprijinirea bibliotecii de a se adapta schimbărilor.

Prin cercetarea nevoilor consumatorilor, planificarea celor mai efective metode de întrevvedere a acestor nevoi și evaluarea succesului fiecărei măsuri, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” poate deveni o parte mult mai vitală în cadrul instituțiilor biblioteconomice. Concurența din cadrul bibliotecilor publice de asemenea trebuie să fie apreciată, mai ales acum, când se depun eforturi în crearea unei ambianțe plăcute și calde pentru atragerea consumatorilor.

Putem spune cu certitudine că Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” este o organizație cu orientare de marketing, ce face tot posibilul de a satisface nevoile și dorințele clientelei și publicului în limitele bugetului său. O orientare spre marketing susține că succesul îi va surâde acelei organizații care determină cel mai bine ne-

cesitățile piețelor-țintă, livrarea adecvată și competitivitatea viabilă a ofertelor sale.

Specialiștii din domeniu menționează că imaginea înzestreată biblioteca cu anumite particularități independente de activitatea cotidiană și aprecierile interdependente ale utilizatorilor serviciilor acestei organizații. Toate acțiunile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” de la achiziție până la împrumut axate pe necesități - iată aprecierile determinative oferite de către utilizatori. Informația despre aceste componente și-a găsit elucidarea în site-ul bibliotecii, ghiduri ale utilizatorilor, care înlesnesc orientarea în sistemul informațional al bibliotecii.

Odată cu formarea opiniei publice și atragerea atenției față de activitatea sa, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” garantează accesul la informație al tuturor cetățenilor, indiferent de statutul lor social, starea materială și studii. Iar accesul la informație, la rândul său, este legat de gradul de protecție socială și libertate a personalității, asigurarea posibilităților de autoinstruire, lărgirea orizontului profesional și de cultură.

Biblioteca ce oferă oricărei persoane acces la bunurile intelectuale disponibile și căile convenabile de obținere a informației necesare - iată imaginea ideală, pe care tinde să o formeze Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în conștiința diverselor grupe sociale, începând cu reprezentanții instanțelor administrative, instituțiile de știință și cultură, tineretului studios și terminând cu cele mai vulnerabile categorii de cetățeni, care, ori și-au pierdut postul de muncă, ori sunt cu sănătatea precară. Anume pentru a realiza acest obiectiv oferind fiecărui cititor materialele necesare, biblioteca trebuie să-și completeze fondurile cu documentele tradiționale și electronice, să creeze sisteme informaționale automatizate, să se conecteze la rețelele locale și globale.

Toate aceste scopuri și le propune orice bibliotecă, reprezentând misiunea și promovarea valorilor intelectuale de bază. Totodată, influențând opinia publică, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” tinde să-și manifeste specificul ei și particularitățile proprii doar ei.

Extinderea sortimentului de servicii, perfecționarea calității și confortului acestora constituie sarcina care determină nu numai prestigiul dar și competitivitatea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. La ora

actuală soluționarea acestei probleme este legată de îndeplinirea unor multiple și diverse cerințe: utilizarea în procesul de deservire a resurselor informaționale mondiale, readresarea corectă a informației în cazul în care biblioteca nu dispune de sursa necesară. Numai în condiția satisfacerii acestor imperative Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu” a obținut imaginea unei instituții ajustate la standardele mondiale.

Prestigiul bibliotecii, renumele ei deschid noi posibilități pentru dezvoltarea ei. Oricât n-ar fi de paradoxal, însă nu bibliotecile „sărace” din punct de vedere tehnico-material și al sortimentului de servicii prestate, ci acele „bogate” și cu o activitate de înalt randament au mai multe șanse de a beneficia de sponsorizări, de

patronaj și acțiuni de binefacere. Astfel, am determinat că în Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” există și se utilizează mai multe mijloace de atragere a atenției față de serviciile oferite. Formarea imaginii este o componentă indispensabilă a tuturor proceselor, manifestărilor, inițiativelor, constând în reflectarea acestora într-un limbaj publicitar.

Biblioteca Municipală „B.P.Hasdeu” a schimbat „stilul de viață” în Republica Moldova și a deplasat raportul de forțe dintre distribuitorii de informații în favoarea clientelei. Concurența a devenit mai puternică în sfera bibliotecară. În acest context, marketingul, ca sistem de acțiune, atât de mult promovat de directoarea Doamna Lidia Kulikovski a sporit potențialul competitiv al acestei biblioteci.

Aportul bibliografic al Bibliotecii Municipale (BM) „B.P.Hasdeu”

Ion ȘPAC

În ultimul deceniu al secolului XX și până în prezent societatea moldovenească este antrenată într-un proces de interminabile schimbări, care se răsfrâng în mod deosebit asupra vieții noastre în general și, în special, asupra activității bibliotecilor. Aceste schimbări, cer de la colectivele de muncă operativitate în adaptarea la noile condiții. Unele din ele, care nu reușesc să se adapteze – sunt sortite dispariției, celelalte – prosperă. Biblioteca Municipală este una dintre cele care progresaază. Despre unele modificări ale acestei instituții s-a mai vorbit. În rândurile ce urmează, deci, voi încerca să abordez doar un singur aspect din multilaterală activitate a serviciului de informare și documentare – elaborarea indexurilor bibliografice.

Serviciul bibliografic al BM, de altfel ca și cele ale multor alte biblioteci, zeci de ani își făcea cinsti, în liniște și pace, datoria de a veni în ajutor cititorilor, de a le înlesni depistarea informației necesare, având aparatul informativ tradițional: fișiere, cataloage, informații scrise etc. Din 1989 la BM se simte o înviore în elaborarea bibliografiilor de referință. Și doar în acest an bibliografii de la BM au pus la dispoziția beneficiarilor mai multe indexuri consacrate scriitorilor B. P. Hasdeu, B. Istru, D. Matcovschi, actorului și

regizorului V. Cupcea etc., care aveau misiunea să apropie publicațiile mai recente de cititorul de masă: elevi, studenți, învățători, profesori, lucrători de bibliotecă și a. În curând, simțind suportul beneficiarilor, direcția bibliotecii hotărî să meargă mai departe, să creeze un repertoriu bibliografic – „Bibliografie Basarabeană”. Ideea a luat foc și bibliografiile au purces la realizarea ei. Motivată, credem, a fost strategia autorilor de a pune o temelie trainică la construcția inițiată. Anume astfel trebuie să fie înțeleasă reeditarea, pentru început, a câtorva lucrări de profil ce țin de istoria bibliografiei naționale și care constituie esența problemei: „Tipăriturile românești în Basarabia sub stăpânirea rusă (1812-1918)” ș. a. de Al. David (Ch., 1992); „Basarabeana: Ученая, литературная и художественная Бессарабия” de N. K. Moghileanski (Ch. 1994) – lucrări de o reală valoare informativă dar cunoscute, până la această dată, doar de unii specialiști.

În albia acestor trei lucrări, la rubrica semnalată („Bibliografie Basarabeană”) mai apar câteva ediții: „Alexei Mateevici: Bibliografie selectivă”(Ch., 1992), „Eugen Doga: Bibliografie”(Ch., 1993), „Grigore Vieru: Bibliografie”(Ch., 1995). Ele au servit ca trambulină de trecere de la bibliografia de referință la cea de gene-

ralizare (științifică). Adică alcătuirii, sesizând doleanțele beneficiarilor, au hotărât să lărgescă volumul de informație, care ar satisface interesele tuturor categoriilor de cititori, de la elevi, studenți, profesori, până la cercetători, până la oamenii de știință. Așa, treptat, odată cu schimbarea timpurilor (declaraarea independenței și suveranității) se schimbă și optica în domeniul biblioteconomiei și bibliografiei. Tendința de a spori potențialul informativ al bibliotecii și de a satisface cerințele cititorilor, tendința de implementarea tehnologiilor informaționale moderne au adus după sine esențiale schimbări și în structura BM. Astfel pe baza serviciului bibliografic apare Centrul de Informare și Documentare „Chișinău” (CID). Și să vedeți! Schimbările acestea, cerute de timp, care au modificat atitudinile și mentalitatea profesională a colaboratorilor de aici, orientându-i spre automatizare, spre Internet etc; totuși, nu i-au scos din albia realului, nu i-au făcut să neglijeze bibliografia în favoarea Internet-ului, ci din contra, și aici s-a găsit soluția potrivită. Mărturie ne este prima lucrare elaborată în cadrul CID - „Ion Vatamanu: Bibliografie” (Ch., 1997), întocmită de Claudia Tricolici și îngrijită de Lidia Kulikovski.

Deși spațiul este limitat, nu pot să nu informez potențialii cititori, că indexul în cauză, după cum constată alcătuitoarea, „Oglindește viața și creația (lui Ion Vatamanu) ca poet, publicist, traducător, recenzent și fruntaș al vieții publice. În indice nu sunt incluse materialele din activitatea poetului ca savant-chimist” (p. 5). Concomitent țin să semnalez că bibliografia este realizată la un înalt nivel profesionist și că ea conține un volum de informație satisfăcător pentru categoriile de cititori, inclusiv pentru criticii și istoricii literari. S-ar putea depista, desigur, și unele scăpări, inexactități, s-ar putea formula și anumite soluții în vederea apropierii documentelor către cititor, însă asta ar fi deja un studiu aparte. De aceea, în continuare, vom relata că acest pocin a avut și continue să aibă o fericită continuare. Imediat în anul următor, colaboratoarea CID Tamara Cantâr a lansat o nouă bibliografie - „Iulian Filip” (Ch., 1998), urmată de altele două: „Ion Dron” (Ch., 1968) și „Nicolae Dabija” (Ch., 1999) – ultima elaborată de Maricica Cioclea. Cu o altă ocazie vorbeam de bibliotecile filiale de literatură română și cele ale minorităților et-

nice – două rețele de biblioteci (filiale ale BM) antrenate deja în procesul de modernizare și deschise comunicării profesionale, care sau încadrat activ și în procesul de elaborare a bibliografiilor în genere, și în special ale celor literar-culturale, completând fericit serialul despre care mărturiseam mai sus. Astfel, în 1995, biblioteca evreiască „I. Mangher” pregătește un îndreptat impunător „Evreii în literatură, artă și știința Moldovei”, semnat de Sara Șpitalnic și decernat cu premiul doi la Concursul Republican pentru cea mai reușită lucrare bibliografică. În anul 1998 Biblioteca „Transilvania”, filială a BM, lansează indexul „Leo Butnaru”, alcătuit de Maria Soltan. Peste un an au văzut lumina tiparului încă trei bibliografii: „Ion Hadârcă”, întocmită de Galina Chirvas-Gorobeț de la Biblioteca „Onisifor Ghibu”, „Agnesa Roșca”, alcătuită de Silvia Uncu de la Biblioteca „Ovidius”, „A.S. Pușkin și Basarabia”, realizată de Ina Strelina de la Biblioteca „M.V. Lomonosov”. Au apărut și alte lucrări similare. Din acest serial, ultima, fiind elaborată de îngrijitoarea tuturor edițiilor nominalizate anterior, director general al BM - Lidia Kulikovski și de Taisia Verebceanu, este consacrată Academiceanului Mihai Cimpoi, și editată recent (Ch., 2002). Este una dintre cele mai impunătoare ediții ale serialului atât prin bogăția de documente, prin complexitatea ei tematică, cât și prin procedeele de prezentare a documentelor bibliografice. Alcătuirii au sistematizat materialul bibliografic în ordinea invers cronologică-criteriu practicat în bibliografia de referință. Bibliografie care recomandă cititorilor doar informația principală, operele mai recente, și care nu pretinde la exhaustivitate. În cazul nostru, însă, este vorba de bibliografii elaborate cu scopul de a demonstra cât mai amplu opera protagonistului, de a scoate în evidență aportul lui în procesul literar. Aceste lucrări constituie deja o invitație către studierea complexă a persoanei bibliografiate. Aici, deci, mai bine s-ar fi potrivit criteriu cronologiei directe, adică de la prima lucrare tipărită a autorului și până la ultima după ani. Or acesta deja este un criteriu practicat mai mult în bibliografia științifică. Calea aleasă de alcătuitoari, însă, nu e greșită, ea corespunde canoanelor bibliotecilor publice. Iar plenitudinea informației beneficiarii trebuie să știe acest lucru, e satisfăcătoare

pentru toți cititorii, indiferent de gradul științific al acestora.

Alte amănunte cu privire la criteriile de elaborare a unei bibliografii personale (individuale) cititorii mai curioși le vor găsi în recenzia „Bibliografia jubiliară”, publicată în săptămânalul „Literatura și arta” din 30 dec. 1999.

Acestea sunt rezultatele bibliografiilor de BM pe tărâm editorial. Rodul acestei munci este palpabil, el se manifestă în multe biblioteci din țară. Cu aceste bibliografii se lucrează pretutindeni, ele, doar și alcătuitoarii lor, au devenit cunoscute de toată comunitatea bibliotecară din țară, contribuind concomitent la întregirea și favorizarea imaginii BM în societate. Dar asta este doar partea vizibilă. Scriitorii bibliografiilor, de regulă, nu se limitează doar la rolul de consultanți în procesul de elaborare a bibliografiilor, ci sunt încadrați de-a binelea în activitatea bibliotecilor

respective. Ei întrețin diverse manifestări culturale: cenacluri, șezători, serate, întâlniri cu diferite categorii de cititori etc., care, luate în ansamblu cu celelalte multiple acțiuni ale CID și ale BM în întregime, alcătuiesc secretul (arta) managementului schimbării din biblioteca dată, dar și din biblioteconomie în general. Astfel, în pofida tuturor greutăților, colectivul BM, printre care și acei puțini bibliografi din CID, împreună cu încă câteva instituții de pionierat: Biblioteca Națională, Camera Națională a Cărții, Bibliotecile ASEM și a ULIM ș. a. pregătesc comunitatea bibliotecară a Republicii Moldova pentru intrarea în societatea informațională europeană.

Mă bucură succesele D-voastră, dragi colegi. Cu această ocazie, dar și cu prilejul jubileului de 125 ani ai instituției, în care trudiți, vă doresc sănătate, cer senin și vă zic: La mai mult și la mai mare!

VOX POPULI

Cum văd bibliotecile noastre...

Este o bibliotecă ce pătrunde prin însăși denumirea ei - „Transilvania” -, prin fond și prin relațiile frățești cu confracții noștri din Ardeal imperativul sfânt al (re)integrării și (re)unirii „în cuget și simțiri”

Prin strădaniile doamnei directoare Parascovia Onciu și ale colegelor ei, ajutate în mod generos și confratern de domnul profesor Traian Brad, directorul Bibliotecii județene „Octavian Goga”, de colegii lui clujeni. Biblioteca a obținut personalitate culturală, fiind prima bibliotecă de carte românească din Chișinău.

Urări de bine bibliotecii, cititorilor, membrilor cenaclului „Perpetuum”, condus de Leo Butnaru, sub semnul unității Spațiului cultural românesc.

Acad. Mihai Cimpoi
29 mai, 2002

Sunt fericit că locuiesc în vecinătatea capitalei noastre spirituale care este Biblioteca „Onisifor Ghibu.” Cine frecventează acest sfânt lăcaș este de două ori om. Cu frățească iubire,

Grigore Vieru

Una din cărțile lui Onisifor Ghibu se numește „Trei ani pe frontul basarabean.” Activitatea Bibliotecii de la Chișinău, care-i poartă numele, ar putea fi pe drept cuvânt definită „10 ani pe baricadele românismului în Basarabia.” Se zice că frumosul va salva lumea. Nu știu ce a avut în vedere concret Dostoievski, când a formulat acest gând, eu unul, mi le imaginez pe minunatele bibliotecare de la „Onisifor Ghibu” și pe suratele lor din întregul areal basarabean, care trudesc neobosite pentru a ține aprinsă flacăra speranțelor noastre, a învierii și a reînvierii noastre, a acestui neam năpăstuit de soartă.

Atunci, când împreună cu mult regretatul Octavian Ghibu am pus temeliiile acestei Bibliotecii, nu știam, nu ne-am dat pe deplin seama că cea mai importantă, cea mai de preț comoară pe lângă cărți, e acest mic colectiv în frunte cu magnifică dnă Elena Vulpe – care a făcut din acest local un centru al spiritualității românești, la care venim ca la o biserică să ne încălzim sufletele, să găsim un reazem atunci când ne clătinăm.

lertat să-mi fie tonul patetic, dar recunoștința noastră n-ar trebui să aibă margini. Le rămânem veșnic îndatorați și îi îndemn pe toți să facem ceva concret pentru Dumnealor, pentru a le ușura existența, pentru a le crea condiții normale de lucru. Și să știm să le prețuim, să nu le trecem cu vederea cum, din păcate, procedăm uneori.

Cu toată dragostea și admirația,

Ion Ungreanu

Ori de câte ori vin la biblioteca „Transilvania”, ca și cum aș respira aerul divin al regeneratoarei spiritualități românești. Transilvania, Maramureș - matricea neamului nostru - eternă și nemuritoare.

Cu plecăciune

Vladimir Beșleagă

Dragă mi-i de „Transilvania” și de frumoșii ei oameni; azi prin ea transmit litera inspirată a cuvântului, pornit în căutarea unui adevăr al nostru, al adevărului însuși.

Ce poate fi mai frumos decât un foc care produce foc spiritual și relațiile dintre artă și cultură, dintre mine și tine, dintre mine și mine, dintre aici și acum, dintre aici și azi.

Tot așa să fie sănătoși și bine dispuși cititorii venind aici.

Victor Teleucă

Vin cu rugămintează către dumneavoastră să primiți din partea mea cele mai calde și mai sincere mulțumiri pentru această întâlnire de purificare cu tinerii cititori ai Bibliotecii „Târgoviște,” copii de o rară frumusețe sufletească, care cred că vor face intrarea în marele patrimoniu al neamului și al culturii universale. Sărut mâna tuturor celor care au contribuit la formarea lor, munca sfântă ce trece de moarte în veșnicie!

Lenuța Burghilă,
cântăreață

Pur și simplu: Impresionant. Evenimentele organizate aici, la Biblioteca Alba Iulia reprezintă o încurajare și un mare prilej de bucurie pentru noi toți, cei care suntem convinși că civilizația românească are nu numai trecut dar și mai ales viitor. Sperăm într-o colaborare îndelungată

Mihai Nicolae,
Institutul Frații Golescu – București

Cititorilor Bibliotecii „Transilvania”
Aici mi-e cartea,
Aici mi-e partea,
Aici comoara,
Aici și Țara !

Gr. Vieru

Biblioteca muzical-teatrală ne-a prieluit respirația unei atmosfere de adevărată simțire afectivă pe toată gama frumuseții exprimat în tușe de pensule sau sunete muzicale.

Ea ne oferă, prin efectul deconectant, clipe de înnobilitare și o largă deschidere spre cunoaștere și comunicare între oameni.

Vom rămâne cu o părticică de suflet alături de Moldova culturală gândind a

slăvi mereu limbajul unic – arta - cu sferele ei literatura și muzica.

Silvia Todea, Nadia-Cella Pop,
Biblioteca județeană Brașov

Mesajul vremii e scurt și concludent: spiritul biruitor întru cultura națională! Biblioteca „Târgoviște” e un spirit biruitor. În doar șapte ani această instituție de cultură a schimbat imaginea harului pământesc din partea Chișinăului ce se cheamă Buiucani.

Toate volumele impunătoare, noi, bogate în text, vin să bucure cititorul activ al acestei zone, să ridice duhul salvator al națiunii.

Promovarea cărții românești în Basarabia nu-i decât un act de cunoaștere a identității noastre de veacuri.

Viață lungă și aleasă cărții a cărei lumină sacră a ajuns să rămână de veghe peste Chișinăul nostru.

Lidia Ungureanu,
poetă

Biblioteca Traian

Mă închin în fața omului care propagă cartea, tainele ei pline de cunoștințe viitorului cetățean al țării Moldovei, mai ales azi, când Guvernului îi este în cot de cartea scriitorului nostru în grafie latină.

Titus Știrbu

Biblioteca „Transilvania” a fost și rămâne pentru mine lăcaș pentru suflet. Aici timp de mai bine de opt ani am găsit carte pentru suflet și oameni de suflet. Pentru mine cartea românească este refugiu și zi de duminică. Or, la „Transilvania” am avut duminică toată săptămâna.

Ion Borș,
ziarist

DIVERTIS-CLUB

* Cel ce nu știe să se supere e un prost, dar cel ce nu vrea să se supere e un înțelept.

(W. Scarborough)

* Femeia infidelă are remușcări, femeia fidelă are regrete.

(Proverb chinez)

* Cel mai drept, cel mai dulce dintre sentimente - recunoștința.

(Gheorghe Asachi)

* Am cunoscut fericirea, dar nu aceasta m-a făcut cel mai fericit.

(Jules Renard)

* A iubi înseamnă ceva, restul e nimic.

(Alfred de Musset)

* E mai greu să ne ascundem sentimentele pe care le avem decât să ne prefacem că le avem pe cele care ne lipsesc.

(La Rochefoucauld)

* Puneți fericirea în libertate și libertatea sub supraveghere.

(Tucidide)

* Nimeni nu înțelege ce e tinerețea înainte să împlinească 40 de ani.

(Jean Dutourd)

* A 11-a poruncă trebuia să fie: „și vedeți-vă fiecare de treburile voastre”.

(Proverb britanic)

* Plictiseala e o boală care se vindecă prin muncă.

(Ducele de Levis)

* Nu ne folosește la nimic faptul că am cucerit Luna, dacă pierdem Pământul.

(Francois Mauriac)

* Cine seamănă mereu, n-are timp să culeagă nimic.

(Edmond Jabes)

* Istoria e un roman care a fost, iar romanul e o istorie care ar fi putut fi.

(Edmond și Jules de Concourt)

Stați și reflectați!

Ce spun alții, mai înțelepți ca noi...

* Mulți nu cred în nimic, dar se tem de totul.

(Friedrich Hebbel)

* Nici o faptă bună nu rămâne nepedepsită.

(Din Cugetările lui Murphy)

* Lumea aparține celor care nu au oră fixă pentru masă.

(Anne Jules de Noailles)

* Dacă vezi o capră în vizuina lupului, teme-te de ea.

(Proverb african)

* Totdeauna jucătorul cel mai prost are mingea.

(Lege Murphy)

* Adevărul e o iluzie și iluzia un adevăr.

(Remy de Gourmont)

* În brațele mamei, orice copil e frumos.

(Erno Osvat)

* De ce să ne mai spunem vârsta, când se schimbă tot timpul?

(Alphonse Allais)

* Umbrela e a ta, dar ploaia e a tuturor.

(Proverb indian)

* Fericirea e o stare periculoasă! Ea își slăbește forțele și își aduce mulți dușmani.

(Jacqueline Mabis)

* Omul trebuie să aibă și prieteni, și dușmani. Prietenii îl învață să facă, iar dușmanii îl obligă să facă ce trebuie.

(Plutarh)

* Nu uita niciodată că pentru ceilalți tu ești doar un om oarecare.

(Gerard Bessette)

* Există două feluri de destin: un destin vertical și un destin orizontal.

(Armin Maalouf)

* Toți soții sunt leneși.

(Montesquieu)

Rubrică susținută de **Vlad POHILĂ**

PENTRU AGENDA DVS.

Calendarul aniversărilor culturale

Noiembrie 2002

- 100 de ani de la nașterea scriitorului norvegian *Nordhal GRIEG* (1 nov. 1902 - 12 dec. 1943)
- 75 de ani de la nașterea istoricului literar *Pavel ZAVULAN* (2 nov. 1927)
- 140 de ani de la nașterea poetului și dramaturgului lituanian *MAIRONIS* (2 nov. 1862 - 22 ian. 1932)
- 120 de ani de la stingerea din viață a pictorului român *Ion ANDREESCU* (2 febr. 1850 - 3 nov. 1882)
- 120 de ani de la nașterea scriitorului bielorus *Iakub KOLAS* (3 nov. 1882 - 13 aug. 1956)
- 75 de ani de la nașterea criticului și istoricului de teatru *Leonid CEMORTAN* (6 nov. 1927)
- 120 de ani de la nașterea aviatorului, inginerului și inventatorului român *Aurel VLAICU* (6 nov. 1882 - 1913)
- 150 de ani de la nașterea scriitorului rus *Dmitri MAMIN-SIBIRIAK* (6 nov. 1852 - 15 nov. 1912)
- 130 de ani de la stingerea din viață a scriitorului, istoricului, filologului și filozofului *Alexandru HĂJDEU* (30 nov. 1811 - 9 nov. 1872)
- 60 de ani de la nașterea pictorului și criticului de artă *Mihail STATNÎI* (9 nov. 1942)
- 160 de ani de la stingerea din viață a poetului rus *Mihail KOLTOV* (15 oct. 1809 - 10 nov. 1842)
- 100 de ani de la nașterea poetei *Olga VRABIE* (11 nov. 1902 - 14 aug. 1928)
- 80 de ani de la nașterea scriitorului american *Kurt VONNEGUT* (11 nov. 1922)
- 140 de ani de la nașterea scriitorului german *Gerhardt HAUPTMANN* (15 nov. 1862 - 6 iun. 1946)
- 50 de ani de la nașterea poetului, eseistului și traducătorului *Arcadie SUCEVEANU*, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova (16 nov. 1942)
- 80 de ani de la nașterea scriitorului portughez *Jose de SARAMAGO*, laureat al Premiului Nobel (18 nov. 1922)
- 75 de ani de la nașterea actorului rus de teatru și cinema *Mihail ULIANOV* (20 nov. 1927)
- 280 de ani de la nașterea scriitorului și filozofului ucrainean *Grigori SKOVORODA* (22 nov. 1722 - 29 oct. 1794)
- 60 de ani de la nașterea interpretei de muzică populară *Anastasia ISTRATI* (23 nov. 1942)
- 70 de ani de la nașterea sociologului și filozofului român profesor *Ovidiu BĂDINA* (23 nov. 1932 - 26 apr. 1999)
- 60 de ani de la stingerea din viață a pictoriței *Eugenia MALAȘEVȘCHI* (10 dec. 1869 - 23 nov. 1942)
- 370 de ani de la nașterea filozofului olandez (evreu) *Benedict (Baruch) SPINOZA* (24 nov. 1632 - 21 febr. 1677)
- 70 de ani de la nașterea scriitorului basarabean de expresie rusă *Evgheii GABUNIA* (26 nov. 1927)
- 90 de ani de la nașterea dramaturgului francez de origine română *Eugen IONESCU - Eugene IONESCO* (26 nov. 1912 - 28 mart. 1994)
- 200 de ani de la nașterea poetului rus *Aleksandr ODOIEVSKI* (26 nov. 1802 - 15 aug. 1839)
- 60 de ani de la stingerea din viață a compozitorului și dirijorului *Alexandru CRISTEA* (13 dec. 1890 - 27 nov. 1942)
- 150 de ani de la stingerea din viață a istoricului și scriitorului român *Nicolae BĂLCESCU* (29 iun. 1819 - 29 nov. 1852)
- 90 de ani de la nașterea actorului român de teatru și cinema *Colea RĂUTU*, originar din Basarabia (28 nov. 1912)
- 175 de ani de la nașterea poetului și folcloristului bulgar *Petko SLAVEIKOV* (29 nov. 1827 - 13 iul. 1895)

Decembrie 2002

75 de ani de la nașterea lingvistului profesor *Grigore CINCILEI* (1 dec. 1927 - 17 mart. 1999)

110 ani de la nașterea scriitorului român *Cezar PETRESCU* (1 dec. 1892 - 9 mart. 1961)

75 de ani de la nașterea compozitorului român de muzică ușoară *Radu ȘERBAN* (1 dec. 1927 - 6 febr. 1984)

75 de ani de la nașterea pianistei și profesoarei *Ludmila VAVERCO* (2 dec. 1927)

75 de ani de la nașterea istoricului literar și profesorului *Ion OSADCENCO* (4 dec. 1927 - 17 nov. 1994)

60 de ani de la nașterea actriței din Teatrului Național „V. Alecsandri” din Bălți *Lidia NOROC-PÂNZARU* (4 dec. 1942)

80 de ani de la nașterea actorului francez de teatru și cinema *Gerard PHILIPPE* (4 dec. 1922 - 25 nov. 1959)

60 de ani de la nașterea istoricului român *Horia MATEI* (7 dec. 1942)

75 de ani de la stingerea din viață a istoricului *Paul GORE* (24 iul. 1875 - 8 dec. 1927)

170 de ani de la nașterea scriitorului norvegian *Bjornstjerne BJORNSON*, laureat al Premiului Nobel (8 dec. 1832 - 1910)

70 de ani de la nașterea pictorului *Filimon HĂMURARU* (9 dec. 1932)

180 de ani de la nașterea compozitorului francez *Cesar FRANCK* (10 dec. 1822 - 8 nov. 1890)

100 de ani de la nașterea istoricului literar și bibliografului român *Dan SIMONESCU* (11 dec. 1902 - 11 mart. 1993)

210 ani de la stingerea din viață a scriitorului rus *Denis FONVIZIN* (14 apr. 1744 - 12 dec. 1792)

90 de ani de la stingerea din viață a savantului, pedagogului și omului politic român *Spiru HARET* (15 febr. 1851 - 17 dec. 1912)

70 de ani de la nașterea compozitorului rus *Rodion ȘCEDRIN* (16 dec. 1932)

120 de ani de la nașterea compozitorului maghiar *Zoltan KODALY* (16 dec. 1882 - 6 mart. 1967)

100 de ani de la nașterea scriitorului și pictorului spaniol *Rafael ALBERTI* (16 dec. 1902)

190 de ani de la nașterea scriitorului, folcloristului și traducătorului *Boleslav HĂJDEU* (20 dec. 1812 - 14 mart. 1886)

280 de ani de la nașterea teologului și traducătorului *Paisie VELICIKOVSKI* (21 dec. 1722 - 15 nov. 1794)

60 de ani de la stingerea din viață a poetului rus *Konstantin BALMONT* (3 ian. 1867 - 24 dec. 1942)

60 de ani de la nașterea lingvistului profesor *Anatol LENȚA* (25 dec. 1942)

180 de ani de la nașterea biologului și medicului francez *Louis PASTEUR* (27 dec. 1822 - 28 sept. 1895)

60 de ani de la nașterea traducătoarei din limba spaniolă *Valentina BUZILĂ* (28 dec. 1942)

190 de ani de la nașterea compozitorului *Serafim Francisc CAUDELA* (28 dec. 1812 - 26 dec. 1868)

120 de ani de la nașterea scriitorului rus *Aleksei TOLSTOI* (29 dec. 1882 - 23 febr. 1945)

110 de ani de la nașterea sculptoriței române *Milița PETRAȘCU*, originară din Basarabia (31 dec. 1892 - 1976)

160 de ani de la nașterea scriitorului român *Iacob NEGRUZZI* (31 dec. 1842 - 14 apr. 1932)

NOTĂ. În 2002 se împlinesc 140 de ani de la nașterea bibliotecarei și omului de cultură *Daria HARHEVSCHI* (1862 - 26 iun. 1934), de al cărei nume e legată activitatea bibliotecilor din Chișinău, inclusiv a actualei BM „B.P. Hasdeu”.